RAKENNUSALAN TYÖEHTOSOPIMUS

URAKKAHINNOITTELUINEEN

2025–2028

Talonrakennusteollisuus ry:n ja Rakennusliitto ry:n välinen

RAKENNUSALAN TYÖEHTOSOPIMUS URAKKAHINNOITTELUINEEN 2025–2028

Tämä työehtosopimus on voimassa 1.3.2025 alkaen.

ISBN 978-952-267-515-6
ISBN 978-952-267-516-3 (pdf)

Kustantaja: Rakennustieto Oy
Taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy
Paino: Waasa Graphics, Vaasa 2025

1. Työehtosopimus	9	**TES**
2. Irtisanomissuojasopimus	58	**RISS**
3. Vuosilomia koskeva työehtosopimus	63	**VLS**
4. Yleissopimus	67	**YS**
5. Koulutussopimus	69	**KTS**
6. Sopimus ulkopuolisen työvoiman käytöstä	72	**UTS**
7. Sopimus työntekijöiden edustus-järjestelmästä	76	**TED**
8. Sopimus yhteistoiminnasta	94	**RYTS**
9. Sopimus ammattiyhdistysjäsenmaksujen perinnästä	99	**AYM**
10. Urakkahinnoittelut	101	**UR**

Rakennusalan palkkaryhmittelyn mukaiset tuntipalkat

Palkkoja korotetaan 1.9.2025 tai lähinnä jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta. Vuonna 2026 palkkoja korotetaan 1.6.2026 tai lähinnä jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta, ja vuonna 2027 palkkoja korotetaan 1.6.2027 tai lähinnä jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta.

Palkka-ryhmä		1.9.2025	1.6.2026	1.6.2027
I	Aloitteleva työntekijä	12,24 €	12,59 €	12,89 €
II	Vähän kokemusta omaava työntekijä	13,79 €	14,19 €	14,53 €
III	Aloitteleva ammattilainen	15,11 €	15,55 €	15,92 €
IV	Ammattilainen	16,64 €	17,12 €	17,53 €
V	Kokenut ammattilainen	18,11 €	18,64 €	19,09 €
VI	Erittäin kokenut ammattilainen	19,37 €	19,93 €	20,41 €

SISÄLLYSLUETTELO

Rakennusalan työehtosopimus 9
I Yleiset määräykset 9
1 § Työehtosopimuksen soveltamisala.....9
2 § Liitesopimukset.....9
3 § Paikallinen sopiminen.....10
II Työaika 11
4 § Säännöllisen työajan pituus 11
5 § Työajan lyhennys 11
6 § Arkipyhäkorvaus.....12
7 § Työajan lyhennyksestä ja arkipyhäkorvauksesta maksettava erillinen palkanosa 12
8 § Työajan säännönmukainen sijoitus 13
9 § Työajan siirtäminen.....13
10 § Tauot 14
11 § Paikallinen sopiminen työajoista 14
12 § Työvuoroluettelot.....16
13 § Yli- ja hätätyö 16
14 § Pääsiäislauantai.....17
15 § Hälytysluontoinen työ.....17
16 § Korvattavia vapaapäiviä 17
17 § Sääolosuhteet 18
III Palkkaus.....19
Aika- ja palkkiopalkkaus.....19
18 § Palkkaryhmittelyyn perustuvat tuntipalkat 19
19 § Palkkaryhmät 20
20 § Alaikäiset ja nuoret 21
21 § Työntekijän sijoittaminen palkkaryhmään.....22
22 § Henkilökohtainen tuntipalkka.....23
23 § Työkohtainen palkka.....23
Urakkapalkkaus 22
24 § Urakkapalkat.....25
25 § Urakan mittaus ja mittauspalkka.....27

Palkanmaksu....28
26 § Palkanmaksu....28
IV Työsuhteessa tapahtuvaa harjoittelua koskevia määräyksiä....29
27 § ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoittelu-ohjelma....29
28 § Koulutus- ja harjoittelupaikkoja koskeva yhteistoiminta....29
V Kulukorvaukset....30
29 § Päiväraha ja matkakustannusten korvaus matkatöissä....30
30 § Työ ulkomailla....31
31 § Päivittäiset matkakustannukset....33
32 § Työkalukorvaukset....34
VI Sosiaaliset määräykset....35
33 § Opastus....35
34 § Sairaus- ja tapaturma-ajan palkka....35
35 § Lääkärintarkastukset....42
36 § Raskaus- ja vanhempainvapaa....44
37 § Suojavaatetus ja suojavälineet....45
38 § Erinäiset suojat....46
39 § Majoitus....47
40 § Ryhmähenkivakuutus....48
VII Työehtosopimuksen neuvottelujärjestys ja voimassaolo....49
41 § Neuvottelujärjestys....49
42 § Voimassaolo....49

Sopimus rakennusalan työehtosopimuksen allekirjoittamisesta ja täytäntöönpanosta....50
1 Voimassaolo....50
2 Teknisen muurauksen alan työehdot....50
3 Palkkaratkaisu....51
4 Kesätyöntekijät....53
5 Mittamiesten koulutus....53
6 Ikääntyvän työntekijän oikeus palkattomaan vapaaseen....53

7 Sähköinen kulunvalvonta ja palkanmaksu 53
8 Vaihtelevan työajan tarkastelu 54
9 Kehityskeskustelu vuosittain 55
10 Liittojen yhteinen kannanotto kevytyrittäjyydestä ..55
11 Taakan kiinnittäjän ammattitaito.....56
12 Työryhmät.....56
13 Matkakustannusten korvaaminen 56
14 Työt ulkomailla 57
15 Pyöristyssääntö 57

Sopimus irtisanomissuojasta ja lomauttamisesta rakennusalalla 58
1 § Koeaika 58
2 § Lomauttaminen 58
3 § Irtisanominen 59
4 § Työkunnat 60
5 § Työvoiman vähentämiseen liittyvät neuvottelut 60
6 § Työntarjoamisvelvollisuus työsuhteen aikana 61
7 § Takaisinottaminen 62
8 § Seuraamukset virheellisestä menettelystä.....62
9 § Sopimuksen voimassaolo.....62

Rakennusalan työntekijäin vuosilomia koskeva työehtosopimus 63
1 § Soveltamisala 63
2 § Vuosiloman pituus 63
3 § Vuosiloman antaminen 63
4 § Palkan erääntyminen vuosiloman yhteydessä.....64
5 § Lomaraha 64
5a § Lomaraha perhevapaan ajalta 65
6 § Lisävapaapäivien palkka.....66
7 § Voimassaoloaika 66

Yleissopimus 67

Koulutussopimus.....69

Ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskeva sopimus 72

Sopimus työntekijöiden edustajista sekä työntekijöiden ja työnantajan välisestä yhteistoiminnasta rakennusalan yrityksissä 76

1 § Työnantajan edustajat....77
2 § Työntekijöiden edustajat 77
3 § Työntekijöiden edustajien kelpoisuusvaatimukset...78
4 § Työntekijöiden edustajien alueellinen toimivalta ja toimikauden kesto 79
5 § Työntekijöiden edustajien valinta 79
6 § Työntekijöiden edustajien tehtävät 80
7 § Työntekijöiden edustajien työstä vapautus ja ansionmenetyksen korvaus 82
8 § Työntekijöiden edustajan palkka....83
9 § Toimitilat ja tarvikkeet....84
10 § Työmaakäynnit....85
11 § Oikeus osallistua koulutukseen....85
12 § Ammattitaidon kehittäminen 85
13 § Työsuhdeturva....85
14 § Oikeus tietojensaantiin....87
15 § Työntekijöiden edustajan vastuu....88
16 § Neuvottelujärjestys 89
17 § Monitoimialayritys ja työyhteenliittymä 89
18 § Sopijapuolten vastuu....89
19 § Voimaantulo 89

Liite 1 Suositus: Työkykyä ylläpitävä toiminta työpaikoilla 90

Sopimus yrityksen ja eri henkilöstöryhmien välisestä yhteistoiminnasta rakennusalan yrityksissä 94

Sopimus ammattiyhdistysjäsenmaksujen perinnästä....101

Urakkahinnoittelut 101

Monitoimityökunnan sopimusohjeisto....148

Talonrakennusteollisuus ry:n ja
Rakennusliitto ry:n välinen

RAKENNUSALAN TYÖEHTOSOPIMUS

I YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 §
Työehtosopimuksen soveltamisala

1. Tämän työehtosopimuksen määräyksiä sovelletaan jäljempänä mainituin poikkeuksin Talonrakennusteollisuuden piiriyhdistysten jäsenyritysten ja niiden kaikkien työntekijöiden välisiin työsuhteisiin.

Työehtosopimusta ei sovelleta kuitenkaan siltä osin kuin jäsenyritys on jonkin yksikkönsä tai osastonsa osalta sidottu toiseen työehtosopimukseen.

2. Jäsenyrityksessä voidaan sopia pääluottamusmiehen suostumuksella, että jonkin toisen valtakunnallisen työehtosopimuksen tarkoittamia töitä tekeviin yrityksen työntekijöihin sovelletaan rakennusalan työehtosopimuksen sijasta joko vain joidenkin työehtojen osalta taikka kokonaisuudessaan tuota toista valtakunnallista työehtosopimusta. Sopimuksessa on todettava, miltä osin em. toista työehtosopimusta noudatetaan.

2 §
Liitesopimukset

Tämän työehtosopimuksen ohella noudatetaan seuraavia osapuolten välillä solmittuja sopimuksia:

- irtisanomissuojasta ja lomauttamisesta rakennusalalla 22.12. 2000 solmittua sopimusta
- 16.9.1997 solmittua rakennusalan työntekijäin vuosilomia koskevaa työehtosopimusta

- 11.12.1997 solmittua yleissopimusta
- 11.12.1997 solmittua koulutussopimusta
- ulkopuolisen työvoiman käytöstä 11.12.1997 solmittua sopimusta
- työntekijöiden edustajista sekä työntekijöiden ja työnantajan välisestä yhteistoiminnasta rakennusalan yrityksissä 10.12.2002 solmittua sopimusta
- yrityksen ja eri henkilöstöryhmien välisestä yhteistoiminnasta rakennusalan yrityksissä 28.2.2022 solmittua sopimusta
- Ay-jäsenmaksujen perinnästä 28.2.2022 solmittua sopimusta

3 §
Paikallinen sopiminen

1. Paikallisella sopimisella tarkoitetaan, ellei sopimiseen valtuuttavassa määräyksessä ole muuta sovittu, sopimista työehtosopimuksen neuvottelujärjestyksen mukaisesti työnantajan ja työntekijän kesken taikka työnantajan ja luottamusmiehen kesken. Työsuojeluyhteistyötä koskevissa asioissa henkilöstöä edustaa luottamusmiehen sijasta työsuojelusopimuksen määrittelemät henkilöstön edustajat.

2. Luottamusmiehen kanssa tehty sopimus sitoo niitä työntekijöitä, joita luottamusmiehen on katsottava edustavan.

3. Sopimus voidaan solmia määräajaksi tai olemaan voimassa toistaiseksi. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus voidaan irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen, ellei irtisanomisajasta ole muuta sovittu.

4. Paikallinen sopimus on tehtävä kirjallisesti.

5. Tässä tarkoitettu paikallinen sopimus on työehtosopimuksen osa ja sitä sovelletaan senkin jälkeen kun työehtosopimuksen voimassaolo muutoin on lakannut.

II TYÖAIKA

Työsuhteissa noudatetaan työaikalain määräysten ohella tässä sovittuja työaikaa koskevia ehtoja.

4 §
Säännöllisen työajan pituus

1. Säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa.

2. Kolmivuorotyö voidaan järjestää myös siten, että viikoittainen säännöllinen työaika ennakolta laaditun työtuntijärjestelmän mukaisesti enintään 5 viikon jakson kestäessä tasoittuu keskimäärin 40 tuntiin.

3. Kuljetus-, vartiointi- ja vartioinnin ohella tehtävä lämmitystyö sekä liukuvalutyö voidaan järjestää työaikalain 7 §:n mukaiseksi jaksotyöksi.

4. Työsopimuksessa työpäivät ja työtunnit määritellään siten, että työntekijä tietää kuluvan ja seuraavan palkanmaksukauden työpäivät ja työtunnit.

5 §
Työajan lyhennys

1. Työajan lyhennys on 96 tuntia vuodessa. Jos muusta kertymistavasta ei ole sovittu, katsotaan työntekijällä olevan oikeus työajan lyhennykseen siltä osin kuin hänen säännöllinen viikoittainen työaikansa on ylittänyt 38 tuntia.

Jollei muuta ole sovittu, työajan lyhennysvapaa annetaan työnantajan määräämänä aikana vapaapäivinä. Jollei lyhennysvapaata ole huomioitu työtuntijärjestelmässä, tulee vapaan ajankohdasta ilmoittaa viimeistään 2 viikkoa ennen.

Jos työajan lyhennys annetaan samanaikaisesti kaikille yrityksen tai sen jonkin yksikön, työmaan tai työryhmän työntekijöille, katsotaan jokaisen työntekijän saaneen vapaan riippumatta mahdollisesta muusta poissaolon syystä, ellei työtuntijärjestelmästä muuta johdu.

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työajan lyhennyksen säästämisestä tai pitämättä jättämisestä. Työntekijälle on maksettava

7 §:n mukainen erillinen palkanosa, vaikka työajan lyhennyspäiviä ei pidetä. Työajan lyhennystä ei voida siirtää työsuhteen ulkopuolella pidettäväksi. Pitämättä jääneet työajan lyhennyspäivät nollautuvat kertymisvuotta seuraavan vuoden helmikuun lopussa.

Työajan lyhennyksenä annetut vapaapäivät luetaan työssäolopäivien veroisiksi päiviksi vuosilomapäiviä ansaittaessa.

6 §
Arkipyhäkorvaus

1. Työntekijälle maksetaan uudenvuodenpäivältä, loppiaiselta, pitkäperjantailta, toiselta pääsiäispäivältä, vapunpäivältä, helatorstailta, juhannusaatolta, jouluaatolta sekä ensimmäiseltä joulupäivältä arkipyhäkorvauksena erillistä palkanosaa jäljempänä 7 §:ssä esitetyllä tavalla.

2. Itsenäisyyspäivän palkan maksua koskee laki itsenäisyyspäivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä. Mikäli työntekijällä ei ole oikeutta sairautensa vuoksi itsenäisyyspäivän palkkaan, maksetaan hänelle siltä päivältä palkkaa sairausajan palkkamääräysten mukaisesti.

7 §
Työajan lyhennyksestä ja arkipyhäkorvauksesta maksettava erillinen palkanosa

1. Työntekijälle maksetaan työajan lyhennyksestä ja arkipyhistä erillistä palkanosaa 7,7 % työssäolon ajalta maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta yli- ja hätätyöstä maksettava korvaus mukaan lukien. Palkanosaa ei makseta lomansa aikana rakennustyössä oleville koululaisille ja opiskelijoille.

2. Palkanosaa maksetaan jokaisen säännöllisen palkanmaksun yhteydessä.

3. Palkanosaa maksetaan myös muita työaikamuotoja kuin säännöllistä 8 tunnin työpäivää tekeville.

4. Palkanosaa ei saa sisällyttää työntekijän aika-, urakka- tai palkkiopalkkaan. Palkanosa on eriteltävä palkkalaskelmassa.

5. Mikäli työntekijä on työssä uudenvuodenpäivänä, loppiaisena, pitkäperjantaina, toisena pääsiäispäivänä, vapunpäivänä, hela-

torstaina, juhannusaattona, jouluaattona tai ensimmäisenä joulupäivänä maksetaan hänelle palkka kuten sunnuntaityöstä.

8 §
Työajan säännönmukainen sijoitus

1. Työ alkaa yksivuorotyössä kello 7.00 ja päättyy kello 16.00.

2. Kaksivuorotyössä työ alkaa kello 06.00 ja päättyy viimeistään kello 24.00. Vuorot vaihtuvat viikoittain. Iltavuorossa maksetaan 1.9.2025 alkaen 1,34 €, 1.6.2026 alkaen 1,38 € sekä 1.6.2027 alkaen 1,41 € suuruinen lisä. Yövuorossa maksetaan 1.9.2025 alkaen 2,51 €, 1.6.2026 2,58 € sekä 1.6.2027 alkaen 2,64 € suuruinen lisä.

3. Lauantai on vapaapäivä, ellei työn luonteesta tai tuotantoteknillisistä syistä jotakin työtä ole tarpeen tehdä silloinkin. Jollei muusta vapaapäivästä sovita, lauantaina työssä olevalle annetaan vapaaksi jokin muu päivä samalla taikka seuraavalla viikolla.

Ns. arkipyhäviikolla on kuitenkin lauantain ja juhlapäivän aaton säännöllinen työaika kahdeksan (8) tuntia. Pääsiäislauantai, pääsiäisen jälkeinen lauantai, vapunpäiväviikon lauantai, helatorstain jälkeinen lauantai, juhannusaatto, itsenäisyyspäiväviikon lauantai, jouluaatto, joulun jälkeinen lauantai, uudenvuodenpäiväviikon lauantai sekä loppiaisen jälkeinen lauantai ovat vapaapäiviä, ellei tuotantoteknisistä syistä tai työn luonteesta muuta johdu.

9 §
Työajan siirtäminen

1. Milloin aloittamis- ja lopettamistöiden, koneiden tehokkaan käytön tai muuten työn järjestelyn vuoksi on tarpeellista, voidaan työaika järjestää 8 §:n mukaisista yleisistä työn aloittamis- ja päättymisajoista poikkeavasti.

Poikkeavasta työajan järjestelystä on ilmoitettava työntekijälle tai työryhmälle niin aikaisin, että yleisestä työajasta poikkeavan työajan noudattamisen ja sitä koskevan ilmoituksen väliin jää ainakin kolme päivää.

Kiireellisissä tapauksissa työajan siirto voidaan toimeenpanna lyhyemmälläkin ilmoitusajalla. Siirrosta on ilmoitettava viimeistään edellisen työvuoron aikana. Tällaisissa tapauksissa työntekijälle

on maksettava ensimmäiseen viiteen työvuoroon sijoittuvilta, aiemmasta työajasta poikkeavilta tunneilta 1.9.2025 alkaen 2,51 €, 1.6.2026 alkaen 2,58 € sekä 1.6.2027 alkaen 2,64 € suuruinen lisä.

2. Paikallisesti 11 §:n mukaisesti sovittuja työaikoja muutetaan ensisijaisesti sopimalla. Mikäli asiasta ei voida sopia, työnantajalla on oikeus muuttaa työvuoroluetteloa töiden järjestelyyn liittyvästä painavasta syystä. Tällöin tulevat sovellettavaksi edellisen kohdan ja 3. kappaleen määräykset.

3. Ilta- ja yötyössä maksetaan työntekijälle klo 16.00 jälkeen tehdystä työstä 1.9.2025 alkaen 1,34 €, 1.6.2026 alkaen 1,38 € sekä 1.6.2027 alkaen 1,41 € suuruinen lisä ja klo 23.00 jälkeen tehdystä työstä 1.9.2025 alkaen 2,51 €, 1.6.2026 alkaen 2,58 € sekä 1.6.2027 alkaen 2,64 € suuruinen lisä.

4. Valmiustyöstä, joka tehdään työmaan yleisestä työajasta poiketen ja siten, ettei työvuoron aikana synny ylityötä, maksetaan 1.9.2025 alkaen 5,02 €, 1.6.2026 alkaen 5,17 € sekä 1.6.2027 alkaen 5,29 € suuruinen lisä.

10 §
Tauot

Kahdeksantuntisen työvuoron puoliväliin sijoitetaan tunnin kestävä ruokailutauko. Tauko voidaan sijoittaa myös lomittain. Paikallisesti sopien voidaan noudattaa puolen tunnin ruokailutaukoa siten, että työntekijä saa sen aikana esteettömästi poistua työpaikalta.

Kahvitauko, pituudeltaan 12 minuuttia, on sekä työvuoron ensimmäisellä että toisella puoliskolla. Milloin työntekijä joutuu jäämään ylityöhön, pidetään säännöllisen työajan päätyttyä 12 minuuttia kestävä kahvitauko ja työn jatkuessa joka kahden tunnin jälkeen niinikään samanpituinen kahvitauko. Kahvitauot luetaan työaikaan. Jos ylityö kestää lyhyen ajan, ei taukoa pidetä.

11 §
Paikallinen sopiminen työajoista

1. Paikallisesti sopimalla säännöllinen työaika voidaan 4 §:n estämättä järjestää myös siten, että se tasoittuu enintään kuuden kuukauden aikana keskimäärin enintään 40 tuntiin viikossa. Viikoittainen työaika voi tällöin olla enintään 50 tuntia ja päivittäinen

enintään 10 tuntia. Sisällytettäessä työajan lyhennys työaikajärjestelmään työaika tasoittuu keskimäärin 38 tuntiin viikossa.

Sovittaessa säännöllinen työaika keskimääräiseksi on työtä varten ennakolta määriteltävä aika, jonka kuluessa säännöllinen työaika tasoittuu säädettyyn keskimäärään (= tasoittumisjärjestelmä).

TES 29 §:n mukaisissa matkatöissä päivittäinen työaika voi olla enintään 12 tuntia ja tasoittumisjakso enintään 12 kuukautta. Työnantajan tulee lähettää tällainen paikallinen sopimus molemmille liitoille vahvistettavaksi viimeistään viikkoa ennen kyseisen työajan käyttöönottoa. Liittojen tulee viikon kuluessa tehdä päätös, vahvistavatko ne sopimuksen. Paikallisessa sopimuksessa tulee samalla sopia rahamääräisestä lisästä, joka maksetaan lauantaina tehdystä työstä. Sopimuksen vahvistamatta jättäminen voi tapahtua vain perustellusta syystä.

Työntekijän lomautus ei voi alkaa ennen kuin työaika on tasoitettu sovittuun tuntimäärään. Jos työntekijän työsuhde päättyy kesken tasoittumisjakson muusta kuin työntekijästä johtuvasta syystä niin, ettei tasoittumisvapaata anneta ennen työsuhteen päättymistä, maksetaan keskimäärin yli 40 viikkotyötunnin tehdyiltä säännöllisiltä työtunneilta 50 %:lla korotettu palkka.

2. Paikallisesti voidaan sopia säännöllisen työajan alkamis- ja päättymisajoista sekä työajasta johtuvista lisistä 8 ja 9 §:stä poikkeavalla tavalla.

3. Jos työvuoron pituus poikkeaa 8 tunnista, voidaan paikallisesti sopia taukojen sijoittamisesta 10 §:stä poiketen. Jos työvuoro kestää enintään 6 tuntia, voidaan tauoista sopia myös muilta osin 10 §:stä poiketen.

4. Työntekijällä on oikeus päivittäisten matkakustannusten korvauksiin ja työkalukorvauksiin 31 ja 32 §:ien mukaisesti työvuorojen pituudesta riippumatta. Oikeus korvauspalkkoihin ja ansionmenetyksen korvauksiin määräytyy työvuoroluettelon mukaisesti. Vapaina annettavat arkipyhät ja itsenäisyyspäivä korvataan 8 tunnin mukaan, ellei ole sovittu lyhyemmästä säännöllisestä työajasta, jolloin ne korvataan sovitun työajan mukaisesti.

Keskimääräistä työaikaa sovellettaessa voidaan paikallisesti sopia tasaisesta palkanmaksusta siten, että palkka palkanmaksukausittain vastaa keskimääräisen työajan mukaista ansiota.

5. Tämän pykälän mukaiseen paikalliseen sopimiseen sovelletaan 3 §:n määräyksiä seuraavin tarkennuksin. Paikallisen sopimuk-

sen tulee olla aina kirjallinen. Paikallinen sopimus tehdään ensisijaisesti työntekijöitä edustavan luottamusmiehen kanssa. Yksilötasolla paikallisen sopimuksen voi solmia työryhmä tai yksittäinen työntekijä, kun hän työtehtävänsä luonteen takia joutuu työskentelemään pääsääntöisesti yksin. Mikäli työnantaja ja luottamusmies ovat sopineet paikallisesti työaikajärjestelyn raameista, työryhmän tai yksittäisen työntekijän solmima paikallinen sopimus ei voi olla ristiriidassa tällaisen sopimuksen kanssa. Paikallisesta sopimuksesta on tiedotettava luottamusmiehelle ja työmaan työsuojeluvaltuutetulle.

Työntekijä, joka ei itse ole ollut sopijana, on oikeutettu noudattamaan aikaisempaa työaikaansa, jos hän ilmoittaa siitä työnantajalle viimeistään kahta päivää ennen paikallisen sopimuksen soveltamista.

12 §
Työvuoroluettelot

Työpaikalle laaditaan aina työvuoroluettelo. Työvuoroluettelo annetaan viimeistään viikkoa ennen tarkoitetun ajanjakson alkamista siten, että vähintään kolmen viikon työpäivät ja työtunnit ovat tiedossa etukäteen.

Noudatettaessa säännöllistä työaikaa tai kun työajan sijoittelu ei vaihtele, työvuoroluettelo voidaan antaa toistaiseksi voimassa olevana.

Mikäli työntekijälle maksetaan korvauspalkkaa tai ansionmenetyksen korvausta yli sen ajanjakson, jonka ajaksi työvuoroluettelo on laadittu, katsotaan yli menevien päivien työajan määräytyvän 4 ja 8 §:ien mukaisesti.

13 §
Yli- ja hätätyö

1. Yli- ja hätätyö määritetään ja korvataan työaikalain mukaisesti. Viikoittaisesta ylityöstä maksetaan 8 ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka.

2. Työvuorokauden katsotaan alkavan silloin, kun työntekijän säännönmukainen työvuoro alkaa, ja työviikon silloin, kun säännönmukainen työvuoro maanantaina alkaa.

3. Työaikalain 18 §:n mukainen enimmäistyöajan tasoittumisjakso on 12 kuukautta.

14 §
Pääsiäislauantai

Muussa kuin lämmitys- ja vartiointityössä maksetaan pääsiäislauantaina tehdystä työstä, vaikka se ei olekaan ylityötä, enintään 8 tunnilta 50 %:lla korotettu palkka. Jos työ on samalla ylityötä, maksetaan lisäksi ylityökorvaus.

15 §
Hälytysluontoinen työ

Mikäli työntekijä työstä kotiin saavuttuaan kutsutaan hälytysluontoiseen työhön varsinaisen työvuoronsa jälkeen, maksetaan hänelle varsinaisen palkan lisäksi ns. hälytysrahaa 1.9.2025 alkaen 15,76 €,1.6.2026 alkaen 16,22 € sekä 1.6.2027 alkaen 16,61 €. Tämä määräys ei koske säännölliseen työaikaan liittyvää työtä eikä työajan siirtoa.

Hälytysraha ei ole työssäolon ajalta maksettua palkkaa. Hälytystapauksissa työssä käymisestä maksetaan päivittäisten matkakustannusten korvaus, mikäli työntekijällä on työehtosopimuksen mukaan muuten siihen oikeus. Jos hälytystyön suoritus kestäisi alle tunnin, maksetaan siitä kuitenkin yhden tunnin palkka.

16 §
Korvattavia vapaapäiviä

1. Työntekijällä, joka välittömästi ennen kutsuntapäivää on ollut työnantajansa työssä ainakin yhden kuukauden ajan, on oikeus varusmiespalvelun edellyttämään kutsuntaan ja siihen liittyvään erilliseen lääkärintarkastukseen ensimmäisen kerran osallistuessaan saada korvauksena kutsuntapäivältä palkkaryhmittelyn mukainen taulukkopalkka, enintään IV palkkaryhmän mukaan, kahdeksalta tunnilta ja lääkärintarkastuspäivältä palkkaryhmittelyn mukainen taulukkopalkka, enintään IV palkkaryhmän mukaan, siltä ajalta, minkä hän hyväksyttävän selvityksen mukaan joutuu tarkastuksen takia olemaan poissa työstä säännöllisenä työaikanaan.

2. Työnantaja maksaa työntekijälle, joka on ollut hänen työssään ainakin yhden kuukauden ajan ennen tavanomaisten rauhanaikaisten kertausharjoitusten alkamista, korvauksena kertausharjoitusten ajalta kahdeksalta tunnilta palkkaryhmittelyn mukaisen taulukko-

palkan, enintään IV palkkaryhmän mukaan, jokaiselta harjoitusaikaan sisältyvältä päivältä, joka työssä oltaessa olisi ollut hänen työpäivänsä. Sanotusta korvauksesta saadaan kuitenkin vähentää valtion maksama reserviläispalkka.

Palvelukseen astumismääräykseen perustuvat vss-kurssit rinnastetaan ylläsanottuihin kertausharjoituksiin.

Edellytyksenä korvauksen saamiselle on, että työntekijä sekä vss-kursseilta että kertausharjoituksista palattuaan tarjoutuu entiseen työhönsä.

3. Työntekijälle, joka välittömästi ennen avioliittoon vihkimispäiväänsä ja 50- ja 60-vuotispäiväänsä on ollut työnantajansa työssä ainakin yhden kuukauden ajan, on oikeus pitää tällainen merkkipäivänsä, jos se sattuu hänen työpäiväkseen, vapaapäivänä ja saada siltä korvauksena kahdeksalta tunnilta palkkaryhmittelyn mukainen taulukkopalkka, enintään IV palkkaryhmän mukaan.

4. Työnantaja maksaa työntekijälleen, jonka työsuhde on jatkunut vähintään yhden kuukauden, läheisen omaisen hautauspäivältä, mikäli se sattuu työpäiväksi, palkkaryhmittelyn mukaisen taulukkopalkan, enintään IV palkkaryhmän mukaan, hänen työtuntijärjestelmänsä mukaisilta säännöllisiltä työtunneilta. Läheisenä omaisena pidetään työntekijän aviopuolisoa, veljiä ja sisaria, perheen lapsia sekä omia ja aviopuolison vanhempia. Rekisteröidyssä parisuhteessa elävät rinnastetaan aviopuolisoihin.

Työntekijällä on tarvittaessa oikeus lähiomaisen hautauspäivän lisäksi hautajaisten järjestelyä varten yhteen palkattomaan vapaapäivään.

17 §
Sääolosuhteet

1. Osapuolten yhteisenä tavoitteena on sääesteiden välttäminen, esimerkiksi suunnittelemalla työjärjestys yhteisesti huomioiden poikkeavien sääolosuhteiden mahdollisuus. Sääesteiden varalta työnantajan tulee selvittää jo ennakkoon, onko hänellä tarjota muuta työtä tai työmaata mahdollisen esteen ajaksi. Työmaalla tai yrityksessä on määriteltävä sääesteet ja sovittava toimintatavat sääesteisiin ja ilmoittamiseen.

2. Mikäli työntekijä on saapunut työpaikalle, mutta ei voi sopimattoman sään takia aloittaa työtään, korvataan odotusaika työkohtaisella tuntipalkalla, mikäli työnantaja on nimenomaan ilmoittanut, että työntekijän on jäätävä työpaikalle.

3. Kun työnjohdon toimesta on todettu, ettei työtä voida jatkaa, maksetaan sateen, pakkasen tai muun luonnonesteen aiheuttamasta keskeytyksestä työnteossa odotusajan palkka työpäivän tai työvuoron loppuun. Odotusajan palkka on työntekijän palkkaryhmittelyn mukainen taulukkopalkka, enintään kuitenkin palkkaryhmän IV mukainen palkka.

4. Työpaikalleen saapuneelle työntekijälle maksetaan päivittäisten matkakustannusten korvaus, mikäli työnjohdon toimesta todetaan, ettei työtä voida sopimattoman sään johdosta aloittaa.

5. Turhien työmatkojen välttämiseksi tarpeen vaatiessa määritetään talvisin rakennustyövaihe ja työmaan muut olosuhteet huomioon ottaen työmaakohtaisesti pakkasraja ja mahdollisesti muut sääolosuhteet, joiden vallitessa ei työpaikalle ole tarpeen saapua.

6. Sateen, pakkasen tai muun luonnonvoiman esim. myrskyn turmelema työntekijän työ korjataan työnantajan määräyksestä ja kustannuksella.

III PALKKAUS

Työ suoritetaan joko urakkapalkalla, aikapalkalla tai palkkiopalkalla.

AIKA- JA PALKKIOPALKKAUS

18 §
Palkkaryhmittelyyn perustuvat tuntipalkat

Työntekijöiden sijoittaminen palkkaryhmiin määräytyy hänen ammattitaitonsa perusteella. Rakennusalan työntekijät voivat sijoittua mihin tahansa palkkaryhmään. Palkkaryhmittelyn mukaiset tuntipalkat ovat seuraavat:

Palkka-ryhmä		1.9.2025	1.6.2026	1.6.2027
I	Aloitteleva työntekijä	12,24 €	12,59 €	12,89 €
II	Vähän kokemusta omaava työntekijä	13,79 €	14,19 €	14,53 €
III	Aloitteleva ammattilainen	15,11 €	15,55 €	15,92 €
IV	Ammattilainen	16,64 €	17,12 €	17,53 €
V	Kokenut ammattilainen	18,11 €	18,64 €	19,09 €
VI	Erittäin kokenut ammattilainen	19,37 €	19,93 €	20,41 €

19 §
Palkkaryhmät

Palkkaryhmä I Aloitteleva työntekijä

Työntekijä suorittaa töitä, jotka eivät edellytä rakennusalan käytännön kokemusta.

Rakennusalan ammatillisessa koulutuksessa olevat henkilöt, jotka opiskelun ohessa myös työskentelevät, sekä lomiensa aikana työskentelevät rakennusalan opiskelijat kuuluvat tähän palkkaryhmään.

Palkkaryhmä II Vähän kokemusta omaava työntekijä

Työtekijä suorittaa töitä, jotka edellyttävät työskentelyä ja työkokemusta erilaisista rakennustyökohteista. Työntekijä suoriutuu ilman jatkuvaa opastusta avustavista töistä, kuten materiaalin siirto-, purkaus-, raivaus- ja suojaustöistä.

Palkkaryhmä III Aloitteleva ammattilainen

Työntekijä suorittaa itsenäisesti vaihtelevia rakennusalan töitä, jotka ovat mm. jonkin ammatin piiriin kuuluvien töiden avustavia töitä tai jonkin ammatin ammattitöitä ilman IV palkkaryhmän ammattilaiselta vaadittavaa ammattitaitoa.

Tähän palkkaryhmään kuuluvat aloittelevat ammattilaiset kuten aloittelevat timpurit, helpohkoja muuraustöitä tekevät muurarit, vähäisiä rappaus- ja laatoitustöitä tekevät sementtityöntekijät ja laatoittajat, aloittelevat nosturiasentajat ja korjaustyöntekijät sekä aloittelevat rakennustyöntekijät, telineasentajat, taakan kiinnittäjät, raudoittajat jne.

Palkkaryhmä IV Ammattilainen

Työntekijä suorittaa itsenäisesti ja monipuolisesti töitä, jotka kuuluvat jonkin ammatin piiriin, tai suoriutuu itsenäisesti useamman ammatin piiriin kuuluvista töistä, olematta kuitenkaan missään em. ammateissa varsinainen ammattilainen.

Tähän palkkaryhmään kuuluvat perusammattitaidon omaavat ammattilaiset, kuten timpurit, muurarit, laatoittajat, sementtityöntekijät, elementtiasentajat, torninosturinkuljettajat, telineasentajat, rakennustyöntekijät, taakan kiinnittäjät, raudoittajat jne.

Palkkaryhmä V Kokenut ammattilainen TES

Työntekijä suorittaa itsenäisesti ja monipuolisesti töitä, jotka ovat jonkin ammatin vaativia ammattitöitä, tai työntekijä suoriutuu itsenäisesti ja monipuolisesti useamman ammatin piiriin kuuluvista IV palkkaryhmän ammattitaitoa edellyttävistä töistä.

Tähän palkkaryhmään kuuluvat vaativat ammattinsa työt hallitsevat kokeneet timpurit, muurarit, laatoittajat, sementtityöntekijät, elementtiasentajat, torninosturinkuljettajat, telineasentajat, kokeneet monipuoliset rakennustyöntekijät, taakan kiinnittäjät, raudoittajat jne.

Palkkaryhmä VI Erittäin kokenut ammattilainen

Työntekijä suorittaa töitä, jotka vaativat erityistä ammatti-, suunnittelu- ja soveltamistaitoa ja joihin liittyy suuri vastuu sekä mahdollisesti muiden ammattimiesten työn valvontaa ja ohjausta.

Tähän palkkaryhmään kuuluvat vaativimmatkin ammattinsa työt hallitsevat erittäin kokeneet timpurit, muurarit, laatoittajat, sementtityöntekijät, elementtiasentajat, torninosturinkuljettajat, telineasentajat, kokeneet monipuoliset rakennustyöntekijät, taakan kiinnittäjät, raudoittajat jne.

Tutkintojen vaikutus palkkaryhmittelyyn

Rakennusalan tutkinnot otetaan huomioon palkkaryhmittelyssä seuraavasti:

Ammattioppilaitoksesta tai ammattikoulun rakennuslinjalta valmistuneet sekä ammatillisen perustutkinnon (ammattikirja) suorittaneet työntekijät kuuluvat vähintään palkkaryhmään II.

Ammattitutkinnon suorittaneet työntekijät kuuluvat vähintään palkkaryhmään IV.

Erikoisammattitutkinnon suorittaneet rakennusalan ammattimiehet kuuluvat palkkaryhmään VI.

20 §
Alaikäiset ja nuoret

1. Muiden alaikäisten kuin rakennusalan opiskelijoiden kohdalla edellä 19 §:ssä määritellyistä palkkaryhmistä ja ryhmiin perustuvista vähimmäispalkoista voidaan sopia toisin.

2. Kun oppisopimus koskee lisäkoulutusta, oppilaan vähimmäispalkka määräytyy yhtä palkkaryhmää alemman palkkaryhmän mukaan kuin mikä vastaa hänen ammattitaitoaan.

3. Yrityksen palkatessa nuoren työssäoppijan, jolla ei ole rakennusalan koulutusta tai kokemusta, voidaan palkkauksesta sopia paikallisesti toisin. Vähimmäispalkan tulee vähintään olla 80 % palkkaryhmän 1. mukaisesta tuntipalkasta. Sopimus on tehtävä luottamusmiehen kanssa. Palkkausta tulee tarkastaa osaamisen kartuttua, kuitenkin viimeistään 6 kk:n kuluttua töiden aloittamisesta.

21 §
Työntekijän sijoittaminen palkkaryhmään

Palkkaryhmä määritetään työhönottotilanteessa osoitetun pätevyyden perusteella ja palkkaryhmä merkitään työhönottolomakkeeseen/kirjalliseen työsopimukseen.

Palkkaryhmän tarkastelu tehdään viimeistään vuosittain pidetyn kehityskeskustelun yhteydessä. Palkkaryhmää tulee korottaa, mikäli työntekijä on kouluttautumisen tai työssä harjaantumisen kautta saavuttanut sellaisen ammattitaidon, joka edellyttää ryhmittelyä ylempään palkkaryhmään.

Luokituksen laskeminen on poikkeuksellista ja mahdollista kahdessa tapauksessa:

1. Luokituksessa on tapahtunut virhe: Tällöin ennen palkkaryhmän tarkistusta tulee asiasta kuulla työntekijää.

2. Työntekijä on jostain syystä pysyvästi kykenemätön tekemään palkkaryhmänsä edellyttämiä töitä. Näissä tapauksissa ennen palkkaryhmän muuttamista työntekijää on kuultava ja tarvittaessa neuvoteltava työntekijää edustavan luottamusmiehen kanssa.

Ammattitaidon omaavan työntekijän tulee olla ryhmiteltynä vähintään palkkaryhmään IV. Työntekijä ei voi sijoittua palkkaryhmiin I-II ilman erillisiä perusteita. Palkkaryhmää määrittelevänä tekijänä ei voida pitää esim. työntekijän kansalaisuutta tai kielitaitoa, vaan sen tulee perustua työntekijän ammattitaitoon ja kykyyn tehdä niitä töitä, joita hän työsopimuksen mukaisesti tekee.

22 §
Henkilökohtainen tuntipalkka

Henkilökohtainen tuntipalkka koostuu palkkaryhmittelyyn perustuvasta tuntipalkasta ja henkilökohtaisesta palkanosasta. Jokaiselle työntekijälle on aina maksettava henkilökohtaista palkanosaa, jonka suuruudesta työnantaja ja työntekijä sopivat keskenään.

Henkilökohtainen tuntipalkka on työntekijälle aika- ja palkkiopalkkatyössä maksettava vähimmäispalkka.

Työntekijän henkilökohtainen tuntipalkka merkitään työhönottolomakkeeseen / kirjalliseen työsopimukseen.

23 §
Työkohtainen palkka

Työkohtainen palkka koostuu työntekijän henkilökohtaisesta tuntipalkasta ja työkohtaisesta lisästä tai henkilökohtaisesta tuntipalkasta ja palkkiopalkkaosuudesta.

Pääsääntöisesti työkohtainen palkka sovitaan kutakin työtä tai työkohdetta varten erikseen. Mikäli palkkaehdon voimassaoloa ei ole rajattu muutoin, se päättyy työntekijän siirtyessä toiseen työkohteeseen.

1) Työkohtainen lisä

Työkohtainen lisä sovitaan ennen työn aloittamista. Työnantajan on työntekijän sitä pyytäessä selvitettävä, kuinka työkohtaiseen lisään vaikuttavat vaativuustekijät on otettu palkassa huomioon. Jos työkohtaisen lisän suuruudesta ei synny sopimusta, työntekijä on velvollinen vastaanottamaan työtä työnantajan tarjoamalla työkohtaisella palkalla. Työkohtaisen lisän arvioinnissa on mahdollista käyttää mm. seuraavanlaisia työn vaativuustekijöitä:

- Työn tekninen vaativuus:

Työ on teknisesti vaativaa.

Työlle on asetettu erittäin korkeat laatuvaatimukset.

- Työn fyysinen vaativuus:

Työ on fyysisesti raskasta tai se suoritetaan vaikeissa olosuhteissa kuten esim. saneerauskohteissa.

Työn fyysistä vaativuutta voi lisätä myös työntekijän työnopeuden välitön riippuvuus urakkatyötä suorittavien muiden työntekijöiden etenemisestä.

- Työhön liittyvä vastuu:

Työsuoritukseen liittyy suuria riskejä esim. niin, että muiden työntekijöiden työturvallisuus on erittäin paljon riippuvainen työntekijän huolellisuudesta ja varovaisuudesta.

Työntekijän työsuoritus rytmittää huomattavassa määrin työkohteen muiden työryhmien etenemistä.

Taloudelliset seuraamukset, jotka liittyvät epäonnistumiseen työlle asetetun laatutason saavuttamisessa tai laaditussa aikataulussa pysymisessä, ovat suuret.

- Poikkeavien työaikojen korvaaminen:

Epäsäännöllisten taikka sijoittelultaan epätavallisten työaikojen noudattamisesta työntekijälle aiheutuvat haitat korvataan työnantajan ja työntekijän keskenään sopimalla tavalla. Jollei muuta ole sovittu sovelletaan työehtosopimuksen 8 ja 9 §:ien lisämääräyksiä.

2) Palkkiopalkka

Palkkiopalkassa henkilökohtaisen tuntipalkan päälle on sovittu palkkio, jonka suuruus määräytyy työntekijän suorituksen perusteella. Palkkion suuruus voidaan sitoa työsuoritukselle asetettuun määrälliseen, ajalliseen, laadulliseen tai muuhun vastaavaan tavoitteeseen. Tuotantopalkkiopalkkaus on yksi palkkiopalkkauksen muoto.

Palkkion perusteesta ja rakenteesta sovitaan työnantajan ja työntekijän tai työkunnan kesken.

Työehtosopimuksen määräysten mukaisesti palkkio on eriteltävä palkkalaskelmassa, eikä sen laskentaperusteeseen saa sisällyttää lomarahaa, erillistä palkanosaa, työpäivittäistä matkakustannusten korvausta, päivärahaa ja matkakustannusten korvausta matkatöissä eikä työkalukorvausta.

3) Torninosturinkuljettajan työkohtainen lisä

Torninosturinkuljettajan työkohtainen lisä on aina vähintään nosturin korkeus (= kiskosta puomin alapintaan) + puomin pituus (= rungon keskeltä puomin kärkeen) kertaa 0,066 euroa.

4) Työpaikkaohjaan lisä

Työntekijän toimiessa työnantajan nimenomaisesta määräyksestä toisen työntekijän ohjaajana koulutus- tai harjoittelujakson aikana, on työntekijälle maksettava tästä paikallisesti sovittava korvaus.

URAKKAPALKKAUS

24 §
Urakkapalkat

1. Urakkapalkat määräytyvät tähän sopimukseen liittyvien hinnoittelujen perusteella. Kaikki hinnoiteltu työ suoritetaan etupäässä urakkatyönä. Sellaisesta työstä, jota ei ole hinnoiteltu tässä sopimuksessa, saavat työnantaja ja työntekijä keskenään sopia. Tavoiteansio urakkatyössä pyritään saamaan sellaiseksi, että se muodostuu noin 30 % IV palkkaryhmän henkilökohtaista tuntipalkkaa korkeammaksi.[1]

Hinnoittelemattomat urakkatyöt pyritään hinnoittelemaan työehtosopimusosapuolten kesken tarvittaessa työntutkimuksen avulla niin, että tavoiteansioksi tulee edellä mainittu palkkataso.

Urakkahinta voidaan laskea myös siten, että työsopimuksen mukaisen työn tekemiseen ennalta laskettu kokonaistyötuntimäärä kerrotaan työkunnan keskimääräisellä tavoiteansiolla.

Työnantaja antaa hyvissä ajoin työkunnan käyttöön urakan laskennassa tarvittavat määrälaskelmat urakan laskentaa ja seurantaa varten, mikäli ”massat” ovat käytettävissä. Työkunnan tehtäväksi sovitut työt ja niistä sovitut palkkaperusteet merkitään tähän määräluetteloon tai sen pohjalta laadittuun työluetteloon tai muuhun kirjalliseen sopimukseen.

Työkunnan jäsenet sopivat keskenään palkanjakoperusteet.

---

[1] ”Mikäli työkunnan jäseninä olevat työntekijät kuuluvat useampaan kuin yhteen palkkaryhmään, saavat työnantaja ja työkunta keskenään sopia työn urakkapalkkauksesta siten, että työkunnan keskimääräinen tavoiteansio muodostuu noin 30 % IV palkkaryhmän perustuntipalkkaa korkeammaksi.”

2. Urakkatyössä on maksettava vähintään palkkaryhmän IV suuruista palkkaa. Mikäli todetaan, että työsaavutus ei vastaa tätä palkkaa, voidaan urakka molemmin puolin katkaista.

3. Suoritettaessa vanhojen rakennusten purkamista ja korjaamista korotetaan urakkahinnoittelua 15 prosentilla. Edellä mainittu määräys ei koske lisärakennuksia.

4. Jos urakkatyötä suorittava työntekijä joutuu odottamaan työaineita tai muuten hänestä itsestään riippumattomista syistä olemaan työtä vailla, on hänelle sinä aikana järjestettävä muuta hänen ammattiaan vastaavaa urakka- tai tuntityötä ja maksetaan hänelle siitä hänen omassa ammatissaan hänen urakka-ansiotaan vastaava palkka, joka maksetaan myöskin urakan yhteydessä ja aikana tehdystä tuntityöstä. Siinäkin tapauksessa, jos muuta työtä ei voida järjestää maksetaan odotusajalta urakassa saadun keskiansion mukainen palkka. Jos työnseisaus kestää enemmän kuin 3 päivää, voidaan työsopimus jommankumman vaatimuksesta purkaa. Täksi 3 päivän ajaksi on järjestettävä muuta työtä tai maksettava odotusajan palkka.

Edellä sanottua odotusajan palkkaa ei makseta, milloin työntekijä estyy työstään työpaikan muiden työntekijäin lakon vuoksi.

5. Urakan aikana syntyneiden ylitöiden korotusosat lasketaan urakan KTA:sta.

6. Urakkatyön välillä tehdyt tuntityöt ja odotustunnit on pyrittävä selvittämään päivittäin ja ne on selvitettävä viimeistään seuraavana päivänä. Työnantaja tai hänen edustajansa pitää urakkatuntikirjaa. Hän merkitsee siihen päivittäin urakka-, tuntityö- ja odotustunnit. Työsopimuksen osapuolet tai heidän edustajansa allekirjoittavat päivittäin tuntikirjan. Allekirjoitetusta kappaleesta annetaan jäljennös työntekijälle viikoittain.

7. Kun urakkatyösopimus on purettu ja työtä joutuu uusi työkunta jatkamaan, voidaan urakkahinnasta sopia erikseen, jos jäljelle jäänyt työ jostain syystä on jäänyt suhteettoman huonoansioiseksi tai erikoisen hyväansioiseksi.

8. Määräys betonitöitä ja muita rakennusmiesten töitä varten:

Mikäli työn luonteesta johtuu, ettei sovittua urakkatyötä voida yhtäjaksoisesti tehdä ja työntekijä siirretään tekemään muuta työtä tai urakan säännöllinen suorittaminen edellyttää välillä tehtävää tuntityötä, maksetaan tällaiselle työntekijälle suorittamastaan tuntityöstä sitä vastaava tuntipalkka.

25 §
Urakan mittaus ja mittauspalkka

1. Urakkatyönmittaus suoritetaan viivyttelemättä työnantajan tai hänen edustajansa ja työntekijän tai hänen edustajansa kesken edeltäkäsin sovittuna ajankohtana. Jos jommankumman edustaja ilman pätevää syytä ei saavu sovittuun mittaustilaisuuteen, on toisella osapuolella oikeus suorittaa mittaus yksinään, ja on näin suoritettu mittaus pätevä.

2. Mikäli urakkatyö vaatii mittausta, maksetaan mittausajalta yhdelle työkunnan edustajalle henkilökohtaista tuntipalkkaa, enintään IV palkkaryhmän mukaan. Milloin mittaus tapahtuu työnantajan suostumuksella urakkatyön kestäessä, maksetaan mittausajalta keskiansion mukainen palkka.

3. Urakkatyön mittauksesta laaditaan mittauspöytäkirja kahtena kappaleena. Mittauspöytäkirja allekirjoitetaan sekä työnantajan että työntekijän puolesta.

4. Muistutukset työn laadusta ja virheistä, joilla on merkitystä työn vastaanottamiselle ja hyväksymiselle, on tehtävä viimeistään mittaustilaisuudessa joko suullisesti työpaikan luottamusmiehen läsnäollessa tai kirjallisesti työntekijälle.

Milloin urakkatyöstä osa vastaanotetaan laatunsa puolesta ennen lopullista mittausta, on työn laatua koskevat muistutukset tehtävä tältä osin vastaanottotilaisuudessa.

5. Välimittauksia, joissa tarkistetaan palkanmaksukausittainen ennakko, suoritetaan noin kerran kuukaudessa sopivien työvaiheiden valmistuessa.

Jos on sovittu, että välimittaus on osa lopullista mittausta, laaditaan siitäkin tämän pykälän kohdassa 3 tarkoitettu mittauspöytäkirja sekä noudatetaan mitä kohdassa 4 on sanottu. Tällöinkin jää sisään 10 % suoritetun työn arvosta siksi kunnes työ on täysin valmis.

Mikäli välimittaukset ja urakkatuntikirjanpito sekä näin ollen palkanmaksukausittainen ennakon tarkistus jäävät tekemättä, ei ennakkona maksettua palkkaa voida alentaa enää urakan loppuselvityksen yhteydessä.

PALKANMAKSU

26 §
Palkanmaksu

1. Palkka ja kustannusten korvaukset maksetaan joka toinen perjantai taikka, jos silloin on pyhä, edellisenä arkipäivänä (palkanmaksupäivä). Palkan laskemista varten saadaan jättää sisään 5 päivän palkka (laskenta-aika). Jos tilikatkon (perjantai) jälkeen tehdään viikonloppuna töitä, voidaan sen osalta palkka maksaa seuraavassa tilissä. Kustannusten korvaukset voidaan maksaa kerran kuussa, jos siitä sovitaan. Paikallisesti voidaan sopia, että varsinainen palkanmaksu tapahtuu kerran kuukaudessa. Tällöin työntekijällä on oikeus pyynnöstään saada palkkapäivien puolivälissä ennakkopalkka säännöllistä työaikaa vastaavilta työtunneilta.

2. Palkka maksetaan työntekijän osoittamalle pankkitilille Suomessa toimivan rahalaitoksen välityksellä. Maksaessaan palkan työnantajan on annettava työntekijälle euromääräinen kirjallinen laskelma, josta käyvät ilmi palkan suuruus ja sen määräytymisen perusteet.

3. Talonrakennusteollisuus ry:n jäsenyritykset voivat maksaa lopputilin seuraavan säännöllisen palkanmaksun yhteydessä.

Talonrakennusteollisuus ry:n jäsenyrityksissä voidaan paikallisesti sopien poiketa palkan maksuajankohdasta silloin, kun se vapaiden keskittämisen ja arkipyhien vuoksi on tarpeellista.

4. Urakkatyötä suorittavalle työntekijälle maksetaan ennakkoa noin 90 prosenttia suoritetun työn arvosta.

Sisälle jäänyt erä maksetaan heti kun työ on valmis ja vastaanotettu tai kuitenkin viimeistään seuraavan normaalin palkanmaksun yhteydessä.

5. Työnantaja perii, mikäli työntekijä on antanut siihen valtuutuksen, Rakennusliiton jäsenmaksut ja tilittää ne palkanmaksukausittain edellä mainitun liiton nimeämälle pankkitilille.

IV TYÖSUHTEESSA TAPAHTUVAA HARJOITTELUA KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ

27 §
”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelma

1. Tämän pykälän määräyksiä sovelletaan peruskoululaisiin ja lukiolaisiin, joiden työsuhde perustuu ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelmaan.

2. Kaksi viikkoa tai kymmenen työpäivää kestävän kesäharjoitteluohjelman mukainen työsuhde voidaan sijoittaa 1.6.–31.8. väliseen aikaan. Tutustumisjakso voi olla myös kolmen tai neljän viikon mittainen.

3. ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta maksetaan kertakaikkisena palkkana 425 €, joka sisältää tutustumisjaksolta kerääntyneen lomakorvauksen. Vastaavasti, jos tutustumisjakso on kolme tai neljä viikkoa, maksetaan kertakaikkisena palkkana 637,50 € tai 850 €.

4. Voimassa olevan työehtosopimuksen palkkoja, palkanmääräytymisperusteita ja muita rahanarvoisia etuja koskevia määräyksiä ei sovelleta niihin peruskoululaisiin ja lukiolaisiin, joiden työsuhde perustuu tässä pykälässä tarkoitettuun kesäharjoitteluohjelmaan. Lukuun ottamatta säännöllisen työajan pituutta heihin ei sovelleta työehtosopimuksen työaikaa koskevia määräyksiä, mikäli ne vaikeuttaisivat kesäharjoitteluohjelman käytännön toteutusta.

28 §
Koulutus- ja harjoittelupaikkoja koskeva yhteistoiminta

Paikallisesti tulee yhteisesti todeta, joko ennen työharjoittelun järjestämistä taikka yhteistoimintalain mukaisen työyhteisön kehittämissuunnitelman käsittelyn yhteydessä, yrityksessä käytössä olevat työharjoittelu- ja työpaikkakoulutusmuodot ja se, ettei harjoittelulla ole tarkoitus vaikuttaa yrityksen palveluksessa olevan henkilöstön työsuhteisiin. Työsopimuslain ja RISS:n työvoiman vähentämistä, lisätyön tarjoamisvelvollisuutta tai takaisinottoa koskevat määräykset eivät näin ollen aseta harjoittelupaikkojen tarjoamiselle esteitä.

Muissa tapauksissa työnantajan RISS 6 ja 7 §:n mukainen työntarjoamisvelvollisuus ei estä työnantajaa solmimasta määräaikaista työsopimusta työpaikkakoulutukseen tai työharjoitteluun tulevien kanssa jos heidän yhteismääränsä on yrityksen (RISS 6 §:n mukaisen työssäkäyntialueen) työvoimasta enintään 5 prosenttia.

Pääluottamusmiehellä on oikeus saada ajan tasalla olevat tiedot työharjoittelun piirissä olevista henkilöistä, heidän sijoituspaikastaan ja heihin sovellettavasta työharjoittelu- tai työpaikkakoulutus muodostaan.

Työssäoppijoiden ja oppisopimusoppilaiden työn ohjaamisesta sovitaan työnantajan ja työntekijän kesken. Samassa yhteydessä selvitetään työpaikkaohjaajan mahdollisuudet tehtävän suorittamiseen, vaikutus hänen omien työtehtäviensä hoitamiseen ja tehtävän vaikutus hänen palkkaukseensa.

Työpaikkaohjaajan osaamisen ja työtehtävän on vastattava työssä oppijan tulevaa ammattia.

V KULUKORVAUKSET

29 §
Päiväraha ja matkakustannusten korvaus matkatöissä

1. Mikäli työntekijä työnantajansa määräyksestä matkustaa työhön kotipaikkakuntansa ulkopuolelle, josta hän ei voi saapua yöksi kotiin, on työnantajan ennen matkan alkua selvitettävä asunnonsaantimahdollisuudet asianomaisella paikkakunnalla ja sen lähistöllä sekä mikäli mahdollista varattava tarvittaessa työntekijälle asunto.

2. Työntekijälle maksetaan jokaiselta edellisessä kohdassa tarkoitetulta vuorokaudelta päivärahaa 53 €. Päivärahan määrää muutetaan 1.1.2026, 1.1.2027 sekä 1.1.2028 lukien liittojen sopimalla tavalla.

Lisäksi työntekijälle maksetaan majoituskorvausta majoituspaikan laskun mukaan, kuitenkin enintään 57 € vuorokaudelta.

Majoituskorvauksen määrää muutetaan 1.1.2026, 1.1.2027 sekä 1.1.2028 lukien liittojen sopimalla tavalla.

Mikäli työntekijä ei esitä edellisessä kappaleessa sanottua laskua, maksetaan hänelle yöpymisrahaa 15 € vuorokaudelta.

Mikäli työnantaja kustantaa tämän työehtosopimuksen 39 §:ssä sanotun tai sitä vastaavan majoituksen, ei majoituskorvausta eikä yöpymisrahaa suoriteta.

Mikäli työnantajan puolesta järjestetään työntekijälle muita etuja, vähennetään päivärahasta niitä vastaava kohtuullinen osa.

3. Matkoista, jotka tehdään työnantajan pyynnöstä maksaa työnantaja sekä matkakustannukset, että palkan kultakin matkapäivältä korkeintaan 12 tunnilta. Matkakustannusten määräytymisen perusteet sekä työkomennuksen ajalta viikonloppumatkojen korvaaminen sovitaan ennen työmatkan alkamista. Mikäli matka tehdään työsopimuksessa sovittuna työaikana matka-ajalta maksetaan työntekijän työkohtainen palkka. Työajan ulkopuolella tehdyistä matkoista maksetaan matka-ajan palkkana palkkaryhmittelyn mukaista taulukkopalkkaa, enintään IV palkkaryhmän mukaan. Päiväraha maksetaan myös matkapäiviltä, mutta ensimmäiseltä matkapäivältä vain siinä tapauksessa, että matka alkaa ennen klo. 12.00 päivällä.

4. Matkatyössä korvataan työntekijälle juhannuksena, pääsiäisenä ja jouluna matka kotiin ja takaisin, jos hän on ollut päivärahaan oikeuttavassa työssä vähintään 6 viikkoa. Samoin korvataan sairauden johdosta tai vuosiloman sattuessa matkatyön aikana matka kotiin.

30 §
Työ ulkomailla

1. Milloin työkohde sijaitsee Suomen rajojen ulkopuolella, työsuhteessa noudatetaan Suomen työoikeutta ja työntekijäin sosiaaliturvaa koskevaa lainsäädäntöä sekä rakennusalan kulloinkin voimassa olevaa työehtosopimusta niin kuin Suomen alueella suoritettavassa työssä, mikäli paikallisista olosuhteista tai niiden asettamista erityisvaatimuksista ei muuta johdu.

2. Työntekijälle maksetaan, paitsi työehtosopimuksessa määrättyä palkkaa, myös erityisten olosuhteiden aiheuttamien kustannusten korvausta siltä osin kuin ne ylittävät vastaavat kustannukset kotimaassa. Korvauksen suuruudesta on sovittava Rakennusliiton kanssa kussakin tapauksessa erikseen.

3. Suomen työmarkkinajärjestöjen mahdollisesti julistamat työtaistelutoimenpiteet eivät koske Suomen rajojen ulkopuolella suoritettavia työkohteita.

Työ Pohjoismaissa ja Euroopan Unionin jäsenmaissa

1. Milloin työkohde sijaitsee Pohjoismaassa tai toisessa Euroopan Unionin jäsenmaassa voivat työnantaja ja työntekijä työsopimuksella sopia työsopimukseen sovellettavasta laista myös seuraavasti:

a. Työsopimukseen sovelletaan työntekomaan lakia ja työntekomaassa noudatettavia yleisiä työehtoja.
b. Työsopimukseen sovelletaan Suomen lakia ja voimassa olevaa rakennusalan työehtosopimusta. Työaikojen ja työajasta johtuvien lisien osalta sovelletaan työntekomaan lakia ja työntekomaassa noudatettavia yleisiä työaikaa koskevia työehtoja.

Työntekijöiden sosiaaliturva määräytyy näissä maissa lakien ja kansainvälisten sopimusten perusteella.

2. Työntekijällä on oikeus päivärahaan, jonka suuruus on 53 € ja joka maksetaan normaalin palkanmaksun yhteydessä.

Päivärahan määrää muutetaan 1.1.2026, 1.1.2027 ja 1.1.2028 lukien liittojen sopimalla tavalla.

Työnantaja kustantaa työntekijälle matkat työkohteeseen ja takaisin työntekijän kotipaikkakunnalta työsuhteen alkaessa ja päättyessä. Muista työnantajan kustantamista kotimatkoista, matkustamisajan palkasta sekä matkakustannusten korvaamisesta työskentelypaikkakunnalla työnantaja ja työntekijä sopivat erikseen.

Työnantaja antaa työntekijän käyttöön korvauksetta paikalliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisen asunnon.

3. Suomen työaikamääräyksiä sovellettaessa työaika voidaan järjestää myös siten, että työtuntien määrä tasoittuu keskimäärin neljäänkymmeneen (40) tuntiin viikossa enintään kuuden (6) kuukauden tasoittumisjaksolla. Mikäli ulkomaantyön kesto on alle kuusi (6) kuukautta, tasoittumisjakson pituus voi olla kuitenkin enintään ulkomaantyön keston mittainen.

Työnantaja ja työntekijä eivät voi sopia sellaisesta työaikajärjestelystä, joka on työntekomaan pakottavien työaikamääräysten vastainen.

Käytettäessä keskimääräistä neljänkymmenen (40) tunnin viikkotyöaikaa työtuntijärjestelmä on laadittava etukäteen kirjallisesti koko tasoittumisjakson ajaksi. Työtuntijärjestelmän muuttaminen kesken tasoittumisjakson voi tapahtua vain molemminpuolisella sopimuksella.

Ylityöstä ja hätätyöstä, jota tehdään työtuntijärjestelmän mukaisen vuorokautisen työajan lisäksi, on kahdelta ensimmäiseltä tunnilta maksettava viidelläkymmenellä prosentilla ja seuraavilta tunneilta sadalla prosentilla korotettu palkka.

Ylityöstä ja hätätyöstä, jota tehdään työtuntijärjestelmän mukaisen viikoittaisen työajan lisäksi, on kahdeksalta ensimmäiseltä tunnilta maksettava viidelläkymmenellä prosentilla ja seuraavilta tunneilta sadalla prosentilla korotettu palkka.

4. Työsopimus on tehtävä aina kirjallisesti ennen työntekijän lähtöä työntekomaahan. Työsopimuksesta tulee ilmetä työsopimuslain 2 luvun 4 §:n edellyttämien seikkojen lisäksi päivärahan suuruus ja sen määräytymisperuste (miltä päiviltä päiväraha maksetaan), työnantajan kustantamat kotimatkat ja matkakustannusten korvaus työntekomaassa sekä majoitusjärjestelyt ja niiden arvioitu laatu.

31 §
Päivittäiset matkakustannukset

1. Työntekijän oikeus työpäivittäiseen matkakustannusten korvaukseen määräytyy seuraavasti: Edellä mainittuja matkakustannusten korvauksia korotetaan 1.1.2026, 1.1.2027 ja 1.1.2028 lähtien liittojen joulukuussa 2025, 2026 ja 2027 sopimalla tavalla.

Oikeutta korvaukseen ei ole, jos työntekijän asunto on enintään 5 kilometrin etäisyydellä työmaasta.

Mikäli työntekijän asunto sitä vastoin on yli 5 kilometrin etäisyydellä työmaasta, määräytyy hänen matkakustannusten korvauksensa alla olevan taulukon mukaan

Asunnon ja työmaan välinen etäisyys	Työpäivittäinen matkakustannusten korvaus
yli 5 km	2,36 €
yli 10 km	3,79 €
yli 20 km	6,83 €
yli 30 km	9,94 €
yli 40 km	12,24 €
yli 50 km	14,84 €
yli 60 km	19,50 €
yli 70 km	22,06 €

yli 80 km	25,07 €
yli 90 km	28,55 €
yli 100 km	32,01 €

Asunnon ja työmaan välinen etäisyys mitataan yleisen liikenteen käytössä olevaa lyhintä reittiä myöten.

2. Työntekijän tulee antaa selvitys asuinpaikastaan työsopimusta tehtäessä. Mikäli selvitys annetaan myöhemmin, oikeus päivittäiseen matkakorvaukseen alkaa vasta selvityksen antamisesta lähtien.

3. Vesitse tapahtuvista matkoista sovitaan kussakin tapauksessa erikseen.

4. Mikäli työnantaja on järjestänyt työntekijöiden kuljetukset ja työntekijä käyttää sitä hyväkseen, ei mitään korvausta suoriteta. Kuljetukset tapahtuvat työajan ulkopuolella ja työaika on tässä työehtosopimuksessa mainittu säännöllinen työaika. Kuljetus- tai kulkuajalta ei muuta korvausta makseta.

32 §
Työkalukorvaukset

1. Korvauksena omien työkalujen käyttämisestä maksetaan 1,68 € päivältä.

2. Työnantaja hankkii työssä tarvittavat alla olevan listan mukaiset ja vastaavat työkalut. Mikäli työntekijän kanssa sovitaan, että hän käyttää omia listan mukaisia tai vastaavia työkaluja, sovitaan myös niiden käyttöajan korvaamisesta sekä rikkoontumis- ja varkauskäytännöistä.

- ketjusahat
- kuviosahat ja -jyrsimet
- porakoneet ja ruuvinvääntimet
- jiiri- ja pöytäsirkkelit
- paineilmakompressorit ja naulaimet
- iskuvasarat ja piikkauskoneet
- elektroniset mittalaitteet
- isommat- ja sähkökäyttöiset laattaleikkurit
- tiilileikkurit ja -sirkkelit

- sähkökäyttöiset laastisekoittimet
- älylaite liittymällä

VI SOSIAALISET MÄÄRÄYKSET

33 §
Opastus

Työnantaja antaa työsuhteen syntyessä työntekijälle tietoja rakennustyön tapaturma- ja terveysvaaroista sekä ohjeita tapaturmien ja sairauksien välttämiseksi, mikäli mahdollista työsuojeluvaltuutetun tai -asiamiehen läsnä ollessa. Ohjeiden antamisessa tulee tuoda esiin varsinkin rakennustyön tyypillisimmät tapaturma- ja terveysvaarat. Rakennustyössä täysin kokemattomalle ohjauksen tulee olla seikkaperäisempi kuin muulle työhön tulevalle.

Niinikään työnantajan on annettava uusille työntekijöille opastusta työpaikan neuvottelusuhteissa ja muissa työsuhteeseen liittyvissä kysymyksissä. Työkohteen pääluottamusmiehelle on varattava mahdollisuus osallistua tähän tilaisuuteen, mikäli se vaikeuksitta käy päinsä.

Työnantajan tulee työsopimuksen solmimisen yhteydessä varmistaa, että työntekijällä on oma henkilökohtainen työterveyskortti.

Työntekijän on pidettävä työterveyskortti mukanaan rakennustyömaalla. Työterveyshuollon järjestämisen valvomiseksi työntekijän on näytettävä työterveyskortti työnantajalle ja luottamusmiehelle.

34 §
Sairaus ja tapaturma-ajan palkka

I Oikeus palkkaan työkyvyttömyysajalta

1. Oikeus palkkaan työkyvyttömyysajalta

Työnantaja maksaa työntekijälle, joka on estynyt tekemästä työtä sairauden, tapaturman tai ammattitaudin vuoksi, palkkaa työkyvyttömyysajalta.

2. Työkyvyttömyys todetaan työnantajan hyväksymällä todistuksella

Työkyvyttömyys todetaan ensisijaisesti yrityksen työterveyslääkärin todistuksella, mutta perustellusta syystä myös muun lääkärin antama todistus kelpaa todisteeksi työkyvyttömyydestä.

Perusteltu syy voi olla esimerkiksi työterveysyksikön pitkä etäisyys työntekijän työ-, koti- tai oleskelupaikasta tai vastaanottoajan kohtuuttoman pitkä odotus.

Taannehtiva lääkärintodistus hyväksytään, mikäli lääkäri on kirjoittanut todistukseen hyväksyttävät perusteet taannehtivuudelle.

Työkyvyttömyys voidaan osoittaa myös muun terveydenhuollon ammattilaisen antamalla todistuksella yrityksessä yhteisesti sovitun käytännön mukaisesti.

Flunssatyyppisissä enintään 3 vuorokautta kestävissä sairauspoissaoloissa sovelletaan oma ilmoitus -menettelyä kohdan 3. mukaisesti.

3. Sairauspoissaolo työntekijän ilmoituksella

Yrityksissä on flunssatyyppisissä enintään 3 vuorokautta kestävissä sairauspoissaoloissa sovittava oma ilmoitus -menettelystä. Sopia ei voi, että aina vaaditaan lääkärintodistus. Sopimuksen on syytä olla kirjallisessa muodossa.

Mikäli oma ilmoitus -menettelystä ei ole sovittu, työnantaja tai tämän edustaja hyväksyy työntekijän ilmoituksen selvitykseksi työkyvyttömyydestä flunssatyyppisissä enintään kolme vuorokautta kestävissä sairauspoissaoloissa. Tässä tapauksessa omailmoitukseen noudatetaan seuraavia sääntöjä:

- Työntekijän on ilmoitettava sairauspoissaolostaan omalle esimiehelleen välittömästi tai viimeistään ennen työvuoron alkua. Ellei ilmoitusta ole tehty ennen työvuoron alkua, poissaolon ajalta ei makseta sairausajan palkkaa.
- Työnantaja voi perustellusta syystä, mm. silloin kun työntekijällä on useita toistuvia sairauspoissaoloja, vaatia työkyvyttömyyden osoitukseksi lääkärintodistusta.
- Omailmoitusmenettelyä ei sovelleta vuosiloman aikana.

Osapuolet suosittelevat, että sovittaessa omailmoitusmenettelystä, paikalliseen sopimukseen sisällytetään menettelytavat alle 10-vuotiaan lapsen tilapäisestä hoidosta aiheutuvista poissaoloista.

4. Lääkärintodistuksiin liittyvät epäselvyydet

Työnantaja on velvollinen maksamaan sairausajan palkkaa, kun työntekijä on esittänyt työkyvyttömyydestä hyväksyttävän selvityksen.

Mikäli työnantaja ei ole hyväksynyt työntekijän esittämää lääkärintodistusta siihen liittyvän epäselvyyden takia, on hänellä oikeus osoittaa työntekijä nimetyn lääkärin tarkastettavaksi. Tällöin työnantaja suorittaa lääkärintodistuksen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset.

Lääkärintodistuksiin liittyvät epäselvyydet selvitetään työehtosopimuksen neuvottelujärjestyksen mukaisesti.

5. Sairastumisesta tulee tehdä ilmoitus lähimmälle esimiehelle ennen työvuoron alkua, milloin se on mahdollista

Työntekijän tulee ilmoittaa sairastumisestaan lähimmälle esimiehelleen tai työnantajan ilmoittamalle muulle henkilölle jo ennen työvuoron alkua, milloin se olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista.

Tähän liittyvät menettelytavat työnantajan tulee saattaa työntekijöiden tietoon.

Ajoissa tehty ilmoitus on tärkeä sen vuoksi, että työpaikalla jo työvuoron alkaessa tiedetään, onko joku mahdollisesti poissa ja miten poissaolotapauksessa työt sinä päivänä järjestetään.

6. Työnantajan ja luottamusmiesten tulee ohjata työntekijöitä työehtosopimuksen säännösten oikeaan noudattamiseen ja pyrkiä ehkäisemään väärinkäytöksiä

Työnantajan ja luottamusmiesten tulee yhdessä pyrkiä ohjaamaan työntekijöitä työehtosopimuksen sairausajanpalkkaa koskevien määräysten oikeaan noudattamiseen.

Perehdyttämisen yhteydessä uusille työntekijöille tulee antaa asiaa koskevaa valistusta ja ohjausta.

Sekä työnantaja- että työntekijäpuolen edun mukaista on sairaspoissaolojen saaminen mahdollisimman vähäisiksi. On suositelta-

vaa, että paikalliset osapuolet yhdessä seuraavat työpaikan sairauspoissaolojen kehitystä ja tarvittaessa etsivät keinoja niiden ennalta ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.

7. Työkyvyn ylläpito ja sairauspoissaolojen hallinta

Yrityksissä voidaan työterveyshuoltoa apuna käyttäen sopia menettelytavoista, joilla ylläpidetään työntekijöiden terveyttä ja toimintakykyä. Tavoitteena on työkyvyn ylläpitäminen, työssä jaksaminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen.

II Ei oikeutta palkkaan työkyvyttömyysajalta

1. Työkyvyttömyyttä ei korvata, mikäli työntekijä on aiheuttanut työkyvyttömyytensä tahallisesti, rikollisella toiminnallaan, kevytmielisellä elämällään tai muulla törkeällä tuottamuksella.

2. Työnantajalla ei ole velvollisuutta korvata työkyvyttömyyttä, joka aiheutuu muualla tehdystä ansiotyöstä.

III Palkanmaksujakson pituus

1. Sairausajan palkkaa maksetaan toisen sellaisen työkyvyttömyyspäivän alusta lukien, joka työssä oltaessa olisi ollut työntekijän työpäivä.

2. Sairausajan palkka maksetaan kuitenkin ensimmäisen työpäivän alusta lukien, jos työntekijän työsuhde on ennen sairauden alkua jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta tai jos työkyvyttömyys kestää sairastumispäivän jälkeen yli sairausvakuutuksen karenssiajan (9 arkipäivää).

3. Sairastumisen tai tapaturman sattuessa kesken työvuoron maksetaan varsinainen palkka työvuoron loppuun.

4. Tapaturmasta ja ammattitaudista aiheutuneen työkyvyttömyyden ajalta maksetaan palkkaa ensimmäisen sellaisen työkyvyttömyyspäivän alusta lukien, joka olisi ollut työntekijän työpäivä.

5. Työkyvyttömyysajan palkanmaksun kesto määräytyy työntekijän ennen työkyvyttömyyden alkamista jatkuneen yhdenjaksoisen työsuhteen keston perusteella.

Sairausajan palkkaa maksetaan seuraavanpituisen ajanjakson työpäiviltä:

työsuhteen kesto	ajanjakso
• alle kaksi viikkoa	-
• yli kaksi (2) viikkoa mutta alle yksi (1) kuukausi	sairausvakuutuksen karenssiaika
• yli yksi (1) kuukausi mutta alle kolme (3) vuotta	28 kalenteripäivää
• yli kolme (3) vuotta mutta alle viisi (5) vuotta	35 kalenteripäivää
• yli viisi (5) vuotta mutta alle kymmenen (10) vuotta	42 kalenteripäivää
• yli kymmenen (10) vuotta tai kauemmin	56 kalenteripäivää

Tapaturma-ajan palkkaa maksetaan seuraavanpituisen ajanjakson työpäiviltä:

työsuhteen kesto	ajanjakso
• alle kolme (3) vuotta	28 kalenteripäivää
• yli kolme (3) vuotta mutta alle viisi (5) vuotta	35 kalenteripäivää
• yli viisi (5) vuotta mutta alle kymmenen (10) vuotta	42 kalenteripäivää
• yli kymmenen (10) vuotta tai kauemmin	56 kalenteripäivää

IV Työkyvyttömyysajalta maksettavan palkan määrä

1. Aikatyössä palkka on työntekijän kesken olevan työn perusteella taikka muutoin määräytyvä tuntipalkka ilman työajasta johtuvia lisiä.

2. Tuotantopalkkiotyössä palkka on perusosa lisättynä keskimääräisellä tuotantopalkkio-osuudella.

3. Urakkatyössä palkka on kesken olevan urakan keskituntiansio niin kauan kuin urakka on kesken. Mikäli työkyvyttömyys urakan päätyttyä edelleen jatkuu, muuttuu palkka työntekijän ennen urakkaa voimassa olleeksi palkaksi.

4. Työkyvyttömyyden johtuessa sairaudesta maksettava palkka on urakkatyössä enintään 25 €/t. Työkyvyttömyyden johtuessa tapaturmasta tai ammattitaudista, palkka maksetaan täysimääräisesti myös urakkatyössä.

V Vähennykset työkyvyttömyyden ajalta maksettavasta palkasta

1. Työnantajalla on oikeus saada palautuksena se korvaus, minkä työntekijä saa saman työkyvyttömyyden takia samalta ajanjaksolta päivärahaa taikka siihen verrattavaa muuta korvausta lain tai sopimuksen perusteella, ei kuitenkaan enempää kuin työkyvyttömyysajan palkkana maksamansa määrän. Mikäli korvaus on maksettu suoraan työntekijälle, työnantajalla on oikeus vähentää tämä määrä maksettavasta työkyvyttömyysajan palkasta.

2. Työnantajalla ei kuitenkaan ole oikeutta saada palautuksena em. korvausta tai vähentää sitä maksamastaan työkyvyttömyysajan palkasta, mikäli korvaus maksetaan työntekijälle hänen kokonaan tai osaksi itse kustantamansa vapaaehtoisen vakuutuksen perusteella.

3. Jos päivärahaa tai siihen verrattavaa korvausta ei työntekijästä itsestään johtuvista syistä makseta tai jos se maksetaan vähäisempänä kuin mihin hänellä lain mukaan olisi ollut oikeus, on työnantajalla oikeus vähentää työkyvyttömyysajan palkasta se päiväraha tahi sen osa, mikä työntekijän laiminlyönnin johdosta on jäänyt suorittamatta.

VI Erityistilanteet

Työkyvyttömyyden uusiutuminen

1. Työkyvyttömyyden uusiutumisella tarkoitetaan samasta perusteesta aiheutuvan työkyvyttömyyden alkamista enintään 30 päivän kuluessa siitä, kun työntekijälle on maksettu työkyvyttömyysajan palkkaa tai sairauspäivärahaa. Tällaisessa tapauksessa työkyvyttömyysajan palkanmaksun kesto määräytyy ensimmäisen samasta perusteesta aiheutuneen työkyvyttömyyden alusta lukien.

2. Työkyvyttömyyden uusiutumistapauksessa aloitetaan työkyvyttömyysajan palkan maksu heti ensimmäisen sellaisen työpäivän alusta lukien, joka olisi ollut työntekijän työpäivä (ei karenssipäivää), mikäli palkallinen työkyvyttömyysajan ajanjakso ei ole ennättänyt aiemmin jo täyttyä.

3. Mikäli uusiutumiseen kuluu yli 30 päivää siitä päivästä, jolloin työntekijälle on viimeksi suoritettu sairauspäivärahaa tai työkyvyttömyysajan palkkaa, menetellään työkyvyttömyysajan palkan maksamisen suhteen niin kuin kyseessä olisi uusi työkyvyttömyys.

Äkillinen hammassairaus

4. Jos äkillinen hammassairaus aiheuttaa työkyvyttömyyden ja vaatii hoitotoimenpiteitä saman päivän tai saman työvuoron aikana, maksaa työnantaja työntekijälle hoitotoimenpiteen ajalta palkan em. määräysten mukaisesti.

5. Oikeus korvaukseen edellyttää, että työntekijän työsuhde on ennen työkyvyttömyyttä kestänyt vähintään kahden viikon ajan.

Alle 10-vuotiaan lapsen sairastuminen

6. Työntekijän alle 10-vuotiaan lapsen sairastuessa äkillisesti maksetaan työntekijälle tämän pykälän sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaisesti korvaus lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämättömästä lyhyestä tilapäisestä poissaolosta. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että molemmat vanhemmat ovat ansiotyössä ja että poissaolosta annetaan työehtosopimuksen sairausajan palkan maksamista koskevien määräysten mukaan selvitys sekä että työntekijän työsuhde on kestänyt vähintään kahden viikon ajan. Edellä sanottua sovelletaan myös yksinhuoltajiin ja samassa taloudessa asuviin puolison lapsiin.

7. Saman sairauden johdosta korvausta maksetaan vain toiselle vanhemmista. Korvaus sairaan lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämättömästä lyhyestä tilapäisestä poissaolosta maksetaan myös siinä tapauksessa, että toinen vanhempi on estynyt hoitamasta sairasta lasta sairauden, opiskelun tai toisella paikkakunnalla asumisen taikka siihen verrattavan pysyvän oleskelun vuoksi ja esteestä on toimitettu pyydettäessä työnantajan hyväksymä selvitys.

Vaikeasti sairaan lapsen hoito ja kuntoutus

8. Työntekijällä, jonka oma tai samassa taloudessa elävä puolison lapsi sairastaa valtioneuvoston sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta antaman asetuksen (1335/04) 4 §:n tarkoittamaa vaikeaa sairautta, on oikeus olla poissa työstä osallistuakseen sairausvakuutuslain (1224/04) 10 luvussa tarkoitettuun lapsensa hoitoon, kuntoutukseen tai hoidon opastukseen sovittuaan poissaolosta etukäteen työnantajan kanssa.

Syöpäsairauden aiheuttama hoito

9. Työntekijällä on oikeus tämän pykälän sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaiseen sairausajan palkkaan syöpäsairauden edellyttämän hoitotoimenpiteen ja sen aiheuttaman työkyvyttömyyden ajalta.

35 §
Lääkärintarkastukset

1. Lakisääteiset terveystarkastukset

Työnantaja maksaa työntekijälle palkan lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluvissa terveystarkastuksissa sekä niihin liittyvissä matkoissa.

Työntekijälle, joka lähetetään em. lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluviin tutkimuksiin tai määrätään tällaisessa tarkastuksessa jälkitarkastukseen, suorittaa työnantaja myös korvauksen välttämättömistä matkakustannuksista. Mikäli tutkimukset tai jälkitarkastus tehdään muulla paikkakunnalla, maksaa työnantaja myös päivärahan siten kuin työehtosopimuksessa määrätään.

Kvartsipölylle altistumisen johdosta ASA-rekisteriin merkittyjen henkilöiden osalta säännöllisten määräaikaisten terveystarkastusten välit määrittelee työterveyshuollon ammattihenkilö. Määräaikaistarkastus on toistettava 1–3 vuoden välein, ellei erityisestä syystä työterveyslääkäri muuta edellytä.

Työhöntulotarkastus pyritään tekemään ennen työn aloittamista. Tarkastus on kuitenkin tehtävä kuukauden kuluessa työn alkamisesta.

Työntekijän tulee toimittaa lakisääteisistä tarkastuksista tehty työkykyisyysarvio viipymättä työnantajalle.

Määräaikaistarkastuksen tarkoituksena on selvittää työntekijän terveydentila sekä työ- ja toimintakyky. Sen sisältö ja laajuus perustuvat terveydenhuollon asiantuntijan arvioon tarvittavista toimenpiteistä työn todellisiin riskeihin ja altisteisiin pohjautuen. Harkittaessa määräaikaistarkastuksen laajuutta huomioon tulee ottaa työntekijän työtehtävien aiheuttamat erityisvaatimukset ja henkilökohtainen terveydentila.

Määräaikaistarkastus rakennusalalla edellyttää sitä, että työntekijä käy vastaanotolla.

2. Muut lääkärissä käynnit

Ansionmenetys korvataan seuraavilla edellytyksillä:

1. Kyseessä on sairastumis- tai tapaturmatapaus, jossa on välttämätöntä päästä lääkärintarkastukseen työaikana. Tällaisina tilanteina pidetään

- sairastumista tai tapaturmaa, jonka vuoksi on päästävä nopeasti lääkäriin, taikka
- tilannetta, jolloin vastaanottoaikaa ei ole saatavissa työajan ulkopuolella kohtuullisen ajan (esim. normaalitapauksessa viikon) kuluessa.

Lääkärintarkastus on järjestettävä työajan tarpeetonta menetystä välttäen.

2. Työntekijän on esittävä hyväksyttävä selvitys lääkärintarkastuksessa käynnistä (esim. lääkärintodistus tai lääkärinpalkkiokuitti) sekä muissa kuin kiireellisissä tapauksissa selvitys siitä, ettei hän ole voinut saada vastaanottoaikaa työajan ulkopuolella.

Pyydettäessä työntekijän on esitettävä selvitys tarkastuksen kestosta odotus- ja kohtuullisine matka-aikoineen.

3. Työntekijän on ilmoitettava työaikana tapahtuvasta lääkärintarkastuksesta työnantajalle etukäteen. Jos ilmoitusta ei ylivoimaisen esteen takia voida etukäteen tehdä, on ilmoitus tehtävä välittömästi, kun se on mahdollista.

Ansionmenetystä ei kuitenkaan korvata:

1. Mikäli työntekijä saa lääkärintarkastuksen ajalta työkyvyttömyysajan palkkaa tai kyse on sairausajan palkkamääräysten mukaisesta karenssipäivästä.

2. Milloin sairaus tai tapaturma on johtunut työntekijän omasta törkeästä tuottamuksesta tai tahallisuudesta.

Jos edellä mainitut korvattavuuden edellytykset täyttyvät, korvataan ansionmenetys seuraavien lääkärintarkastusten osalta:

1. Uusi tai uusiutuva sairaus

- Sellaisen lääkärintarkastuksen ajalta, jossa todetaan työntekijän sairaus.
- Lääkärin tutkimustoimenpiteestä johtuneen, enintään vuorokauden kestävän työkyvyttömyyden ajalta.

- Milloin työntekijä sairausoireiden vuoksi on otettu sairaalaan tarkkailtavaksi tai tutkittavaksi.

2. Aikaisemmin todettu sairaus

- Kroonisen sairauden edellyttämän lääkärintarkastuksen ajalta silloin, kun kyseessä on ao. erikoisalan lääkärin suorittama tarkastus hoidon määrittelemiseksi (ml. määräys apuvälineen esim. silmälasien hankkimiseksi).
- Sairauden olennaisesti pahentuessa, minkä vuoksi työntekijän on ollut tarpeen hakeutua lääkärintarkastukseen.
- Muun aikaisemmin todetun sairauden hoidon määrittelemiseksi tarpeellisen lääkärintarkastuksen ajalta vain, jos lääkärinpalveluja ei ole saatavissa työajan ulkopuolella.

3. Laboratorio- ja röntgentutkimukset

- Korvattavaan lääkärintarkastukseen välittömästi liittyvän laboratorio-, röntgen- tai siihen rinnastettavan tutkimuksen ajalta. Tutkimuksen tulee olla lääkärin määräämä ja siten osa tarkastusta.
- Erillisen em. tutkimuksen ajalta aiheutuva ansionmenetys korvataan vain, jollei tutkimusta ole mahdollista suorittaa työajan ulkopuolella tai jos sairaus edellyttää tutkimuksen suorittamista ainoastaan tiettynä vuorokaudenaikana.

4. Raskauteen liittyvät lääkärintarkastukset ja tutkimukset

- Sairausvakuutuslain mukaisen raskausrahan saamisen edellytyksenä olevan lääkärin tai terveyskeskuksen todistuksen hankkimiseksi välttämättömän tarkastuksen ajalta.

5. Naisten rintasyöpäseulonta sekä kohdun kaulaosan syövän seulonta

6. Eturauhassyöpäseulonta

3. Korvausten palkkaperuste

Pykälässä mainitut korvaukset ansionmenetyksestä suoritetaan samoin palkkaperustein kuin sairausajan palkka.

36 §
Raskaus- ja vanhempainvapaa

Synnyttävälle vanhemmalle maksetaan raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta 56 ja ei-synnyttävälle vanhemmalle vanhempainvapaan ajalta 16 sairausvakuutuslain mukaisen arkipäivän pituisen

kalenteriajanjakson työtuntijärjestelmän mukaisilta työpäiviltä laskettava työntekijän palkan ja raskaus- ja vanhempainpäivärahan erotus vapaan alkamispäivästä lukien.

Edellytyksenä on, että työntekijän työsuhde on jatkunut vähintään kuusi kuukautta ennen lapsen syntymää.

Raskaus- ja vanhempainpäivärahalla tarkoitetaan sairausvakuutuslain mukaista raskaus- ja vanhempainpäivärahaa tai siihen verrattavaa muun lain tai sopimuksen perusteella tulevaa korvausta. Mikäli työntekijä pitää vanhempainvapaata jaksoissa, tulee jokaista kuutta vanhempainvapaapäivää kohden sisältyä yksi arkilauantai.

Milloin työntekijä on adoptoinut seitsemää vuotta nuoremman lapsen, annetaan hänelle samoin edellytyksin adoptioon välittömästi liittyvänä vapaana yllä määriteltyyn vanhempainvapaaseen rinnastettava palkallinen vapaa. Palkanmaksussa noudatetaan samoja säännöksiä kuin raskaus- ja vanhempainvapaan palkanmaksussa.

37 §
Suojavaatetus ja suojavälineet

1. Työnantaja antaa työntekijän käyttöön työntekijälle sopivat ja työtehtäviin soveltuvat haalarit ja takin tai takin ja housut sekä turvajalkineet ja suojakypärän alussuojuksen (kypärämyssy). Suojavaatteita annetaan keskimäärin kahdet ja turvajalkineita yhdet vuodessa, ellei olosuhteista tai käyttötarpeesta johtuen muu menettely ole perusteltua (esimerkiksi suojavaatteiden poikkeavan voimakas tai vähäinen kuluminen, turvajalkineiden vähäinen käyttötarve). Työnantajan harkinnassa on, minkälaiset suojavaatteet ja turvajalkineet hän katsoo tarkoituksenmukaisemmiksi ja kuinka niiden jako käytännössä suoritetaan. Suojavaatteiden ja turvajalkineiden tulee olla kuhunkin vuodenaikaan sopivat. Suojavaatteet ja turvajalkineet ovat työnantajan omaisuutta. Saadessaan uudet suojavaatteet tai turvajalkineet työntekijän on palautettava entiset työnantajalle. Samoin työsuhteen päättyessä työntekijän on palautettava hallussaan olevat suojavaatteet ja turvajalkineet

2. Työnantaja antaa öljyttyjen suurmuottien puhdistus- ja öljyämistöitä suorittaville työntekijöille käytettäväksi öljyä läpäisemättömän suojapuvun sekä tervaus- ja pikeämistöitä suorittavalle työntekijälle muuta vaatetusta suojaavan suojapuvun ja betonimiesten käyttöön sadepuvut.

3. Työnantaja hankkii tarkkuutta vaativissa tehtävissä työskenteleville työn niin vaatiessa optisesti hiotut suojalasit, mikäli työterveyshuolto on todennut ne tarpeelliseksi. Työnantaja hankkii optisesti hiotut häikäisyn estävät suojalasit niitä työssään tarvitseville, ellei häikäisyvaaraa muutoin voida torjua (esim. asentamalla työkoneisiin häikäisysuojakalvot).

4. Työnantaja hankkii huomioväriset turvavaljaisiin integroidut työkaluliivit niitä työssään tarvitseville.

5. Työnantaja hankkii työhön tarvittavat pölysuojaimet.

6. Työnantaja vastaa suojavaatteiden ja suojavälineiden puhtaanapidosta, huollosta ja mahdollisista tarkastuksista. Toteutustapa sovitaan paikallisesti.

Suojavaatteilla tarkoitetaan valtioneuvoston asetuksen 427/2021 mukaisia kehon suojaukseen tarkoitettuja vaatteita ja muita vastaavia varusteita.

7. Työmaan taakan kiinnittäjä tulee pukea huomiovärisin/huomiovärillisin vaattein, suojavarustein ja työvaatetekstein siten, että taakan kiinnittäjä erottuu muista työmaan työntekijöistä.

8. Suojavaatteet ja suojavälineet sekä työntekijän omat vaatteet ja henkilökohtaiset tavarat säilytetään toisistaan erillään työntekijälle henkilökohtaiseen käyttöön osoitetussa lukittavassa kaapissa. Työnantaja vastaa säilytyksen järjestämisestä siten, etteivät työntekijän omat vaatteet ja henkilökohtaiset tavarat likaannu säilytyksen aikana.

38 §
Erinäiset suojat

1. Rakennustyömaiden henkilöstötilat tulee järjestää työministeriön päätöksen (977/94) rakennustyömaiden henkilöstötiloista mukaisesti. Työministeriön päätöstä noudatetaan tämän työehtosopimuksen osana.

Pöytäkirjamerkintä:

Edellisessä kappaleessa mainitun päätöksen rikkomisesta voidaan vaatia työtuomioistuimessa hyvityssakkoseuraamuksia vain jos työsuojeluvaltuutettu tai luottamushenkilö on tehnyt puutteista ilmoituksen työnantajalle ja toimivaltaiselle työsuojelutarkastajalle eikä työnantaja ole korjannut puutteita viipymättä.

2. Työkalusuojat

Työkalujen säilyttämistä varten on varattava riittävä, ruokailu- ja vaatesuojasta eristetty lukittava tila.

Mittamiehelle on varattava työskentelyyn oma työpiste ja mittalaitteiden säilyttämistä varten lukittava tila.

3. Vakuutusvelvollisuus ja vastuu työkaluista

Työnantaja vakuuttaa murron ja tulipalon varalta työntekijäin vaatteet ja työkalut, joiden arvosta sovitaan paikallisesti. Työnantajan työkalut on vietävä niille varattuun paikkaan, jolloin niistä vastaa työnantaja.

Työnantaja vastaa myös työntekijäin työkaluista, milloin ne on säilytetty työkalusuojassa. Muun rikoksen kuin murron kautta kadonneesta omaisuudesta ei työnantaja vastaa.

39 §
Majoitus

1. Majoitustyömaalla tarkoitetaan tiettyä rakennushanketta varten perustettua tilapäismajoitusta. Työnantaja järjestää tässä säännöksessä mainitun majoituksen majoitustyömaalla maksutta.

2. Majoitus on järjestettävä niin, että eri työvuoroissa työskentelevät eivät häiritse toisten lepoa.

3. Huoneeseen majoitetaan enintään yksi henkilö. Asumistilaa on oltava kutakin majoitettavaa henkilöä kohden n. 10 m^2.

4. Lyhytkestoisissa alle kuukauden kestävissä rakennus- tai asennusurakoissa voidaan poikkeuksellisesti samaan huoneeseen majoittaa kaksi henkilöä. Tällöin asumistilaa on oltava n. 13 m^2.

5. Lukittavassa ikkunallisessa huoneessa tulee olla valaistus, työpöytä, selkänojallinen istuin, kiinteäpohjainen sänky sekä patja, tyyny ja peitto sekä liinavaatteet, jotka vaihdetaan kerran viikossa puhtaisiin ilman erillistä korvausta. Asumistilassa tulee olla lukittava, riittävän tilava säilytystila henkilökohtaisille tavaroille sekä vaatteille. Huoneessa tulee olla jääkaappi pakastelokerolla.

6. Majoitustilat ovat savuttomia. Majoitustiloissa tulee olla oleskelutila, jossa kukaan ei majoittaudu. Oleskelutilassa on oltava riittävä määrä käsinojallisia nojatuoleja, sohvia ja sohvapöytä sekä tv-vastaanotin. Työnantaja huolehtii oleskelutilassa olevan tv-vastaanottimen tv-luvan maksamisesta. Oleskelutilassa tulee olla

maksuton internetyhteys. Oleskelutilassa tulee olla siivousvälineet henkilökohtaisten huoneiden siivoamista varten.

7. Majoitustiloissa tulee olla keittiö, joka on varusteltu seuraavasti: juokseva kylmä ja kuuma vesi, riittävillä ruuanvalmistus- ja ruokailuastioilla sekä ruokailuvälineillä varustettu astia- ja kuivatuskaappi, kuiva-ainekaappi, jääkaappi, pakastin, liesi, astianpesukone, mikroaaltouuni, kahvinkeitin ja vedenkeitin.

8. Keittiössä tai sen yhteydessä on oltava ruokailutila, jossa on riittävästi pöytiä ja selkänojallisia istuimia.

9. Majoitustiloissa tulee olla yksi vesikäyttöinen wc kolmea henkilöä kohden ja yksi suihku kylmällä ja kuumalla vedellä kuutta henkilöä kohden. Majoitustilojen läheisyydessä tulee olla erillinen sauna ja sen yhteydessä peseytymistila suihkulla ja yksi pyykinpesukone kahdeksaa henkilöä kohden sekä tarkoituksenmukainen pyykin kuivatustila.

10. Majoitustyömaalla, jossa on majoitettu vähintään 25 työntekijää, tulee tarpeen vaatiessa olla yllä mainittujen tilojen, kalusteiden ja tarvikkeiden lisäksi, ruokalanpitäjän käyttöön tarkoitettu, tarkoituksenmukaisesti varustettu keittiö sekä ruokailua varten varattu sisustettu huonetila.

11. Työnantaja huolehtii kaikkien yhteisten tilojen siivouksesta päivittäin sekä kohdassa 5 mainitun tilan siivouksesta kerran viikossa ilman erillistä korvausta.

40 §
Ryhmähenkivakuutus

Työnantajan on otettava työntekijöilleen ryhmähenkivakuutus sellaisena kuin sen kulloinkin keskeiset työmarkkinajärjestöt ovat sopineet. Vakuutuksen perusteella vakuutuksen antanut yhtiö maksaa vakuutetun työntekijän kuoltua työmarkkinajärjestöjen kulloinkin sopiman summan. Edunsaajana on työmarkkinajärjestöjen välisen sopimuksen perusteella työntekijän puoliso ja lapset.

Tarkempia tietoja ryhmähenkivakuutuksen kulloisestakin sisällöstä saa allekirjoittaneista liitoista, ryhmähenkivakuutuspoolin jäsenyhtiöistä sekä korvausasioita käsittelevästä Tapaturmavakuutuskeskuksesta.

VII TYÖEHTOSOPIMUKSEN NEUVOTTELUJÄRJESTYS JA VOIMASSAOLO

41 §
Neuvottelujärjestys

Rakennuskohteessa syntynyt erimielisyys pyritään ratkaisemaan työpaikkatasolla. Mikäli tässä ei onnistuta, kiistanalainen asia siirretään yritys- tai alueyksikön työntekijöiden edustajan ja nimetyn yrityksen edustajan välisiin neuvotteluihin. Erimielisyys, jota ei yrityksessä saada ratkaistuksi, siirretään liittojen piiriyhdistysten ja aluejärjestöjen sekä tarvittaessa edelleen liittojen välisiin neuvotteluihin.

Osallisliittojen asiamiehillä, toimitsijoilla tai muilla niiden nimeämillä edustajilla on oikeus työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa käydä työpaikoilla sovittuaan tarkoitukseen sopivasta ajasta paikalla olevan tai muutoin työmaasta vastaavan asianomaisen työnantajan edustajan kanssa.

42 §
Voimassaolo

Tämä työehtosopimus tulee voimaan 1.3.2025 ja on voimassa 29.2.2028 asti.

Työehtosopimus voidaan irtisanoa päättyväksi 28.2.2027 kahden kuukauden ilmoitusaikaa noudattaen.

Helsingissä 7. toukokuuta 2025

Talonrakennusteollisuus ry **Rakennusliitto ry**

Talonrakennusteollisuus ry
Rakennusliitto ry

SOPIMUS RAKENNUSALAN TYÖEHTOSOPIMUKSEN ALLEKIRJOITTAMISESTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA

Aika 7.5.2025

Paikka Rakennusliitto ry, Helsinki

Läsnä **Talonrakennusteollisuus ry:**
Paavo Mattila
Ville Wartiovaara
Diana Råman

Rakennusliitto ry:
Jarmo Järvinen
Toni Malmström

1
Voimassaolo

Tämä työehtosopimus tulee voimaan 1.3.2025 ja on voimassa 29.2.2028 asti.

Työehtosopimus voidaan irtisanomaan päättyväksi 28.2.2027 kahden kuukauden ilmoitusaikaa noudattaen.

2
Teknisen muuraukset työehdot

Työehtosopimuksen 1 §:n 1 kohtaa sovellettaessa Talonrakennusteollisuus ry:n piiriyhdistysten jäsenyrityksillä tarkoitetaan myös Teollisuuden Muurausurakoitsijat ry:n jäsenyrityksiä.

Teknisen muurauksen alalla sovelletaan lisäksi 26.3.2009 allekirjoitettua liitettä.

3
Palkkaratkaisu

Palkankorotukset 2025

Palkkoja korotetaan 1.9.2025 tai lähinnä jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta. Yleiskorotus on 2,5 % ja taulukkopalkkoja korotetaan 2,5 %.

Palkkaryhmittelyn mukaiset tuntipalkat ovat seuraavat:

palkkaryhmä	tuntipalkka
I	12,24 €
II	13,79 €
III	15,11 €
IV	16,64 €
V	18,11 €
VI	19,37 €

Urakkapalkat

Kesken olevia urakoita ja urakkahinnoittelun hintoja korotetaan 2,5 %:lla.

Rahamääräiset lisät

Rahamääräisiä lisiä korotetaan 2,5 %:lla.

Työntekijöiden erilliskorvaukset

Työntekijöiden edustajien erilliskorvauksia korotetaan 2,5 %:lla.

Palkankorotukset 2026

Palkkoja korotetaan 1.6.2026 tai lähinnä jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta. Yleiskorotus on 2,9 % ja taulukkopalkkoja korotetaan 2,9 %.

Palkkaryhmittelyn mukaiset tuntipalkat ovat seuraavat:

palkkaryhmä	tuntipalkka
I	12,59 €
II	14,19 €
III	15,55 €

IV	17,12 €
V	18,64 €
VI	19,93 €

Urakkapalkat

Kesken olevia urakoita ja urakkahinnoittelun hintoja korotetaan 2,9 %:lla.

Rahamääräiset lisät

Rahamääräisiä lisiä korotetaan 2,9 %:lla.

Työntekijöiden erilliskorvaukset

Työntekijöiden edustajien erilliskorvauksia korotetaan 2,9 %:lla.

Palkankorotukset 2027

Palkkoja korotetaan 1.6.2027 tai lähinnä jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta. Yleiskorotus on 2,4 % ja taulukkopalkkoja korotetaan 2,4 %.

Palkkaryhmittelyn mukaiset tuntipalkat ovat seuraavat:

palkkaryhmä	tuntipalkka
I	12,89 €
II	14,53 €
III	15,92 €
IV	17,53 €
V	19,09 €
VI	20,41 €

Urakkapalkat

Kesken olevia urakoita ja urakkahinnoittelun hintoja korotetaan 2,4 %:lla.

Rahamääräiset lisät

Rahamääräisiä lisiä korotetaan 2,4 %:lla.

Työntekijöiden erilliskorvaukset

Työntekijöiden edustajien erilliskorvauksia korotetaan 2,4 %:lla.

4
Kesätyöntekijät

Osapuolten välillä 26.3.2009 allekirjoitettu koulutus- ja harjoittelupaikkoja koskeva ohje uudistetaan olemaan voimassa nyt sovittavan työehtosopimuksen voimassaolon ajan.

5
Mittamiesten koulutus

Työnantajan tulee järjestää mittamiehille uusista mittalaitteista ja mittaohjelmista, ja suurimmista ohjelmapäivityksistä koulutusta työajalla. Mittalaitteeseen annettavaan koulutukseen tulee aina sisällyttää osio lasermittalaitteiden käytön turvallisuudesta mittalaitteen käyttäjälle ja muille mittalaitteen vaikutusalueella oleville.

6
Ikääntyvän työntekijän oikeus palkattomaan vapaaseen

55 vuotta täyttäneellä ja sitä vanhemmalla työntekijällä on oikeus vuosittaiseen 5 työpäivän pituiseen ylimääräiseen vapaaseen. Vapaan ajankohdasta sovitaan työnantajan edustajan kanssa. Vapaa on palkatonta, työssäolon veroista aikaa.

7
Sähköinen kulunvalvonta ja palkanmaksu

Päätoteuttaja on velvollinen pitämään yhteisellä rakennustyömaalla (työmaa) työskentelevistä henkilöistä kirjallista luetteloa ja ilmoittamaan kuukausittain työntekijöiden tiedot verohallinnolle. Kulunvalvonta- ja seurantatietojen käytöstä työntekijöiden palkanmaksuun ovat Rakennusteollisuus ja Rakennusliitto sopineet seuraavaa:

Järjestelmän käyttöönoton ja sen mahdollistamien työaikajoustojen käyttöönoton kannalta osapuolet suosittelevat, että päätoteuttajat luovuttaisivat hallinnassaan olevat aliurakoitsijoiden ja sivu-urakoitsijoiden työntekijöiden kulunvalvontatiedot / työajan seurantatiedot aliurakoitsijoille ja sivu-urakoitsijoille näiden työntekijöitä koskien.

Päätoteuttajan luottamusmiehillä, työsuojeluvaltuutetuilla sekä yhteysmiehillä on oikeus saada kulunvalvontatiedot toimialueensa urakoitsijoista, työvoimaa vuokraavista yrityksistä sekä näiden henkilöstöstä.

a) Työnantaja voi yhteistoimintalakia noudattaen järjestää työajan seurannan käyttämällä kulunvalvontaan tai kulunseurantaan soveltuvia laitteita/teknisiä ratkaisuja. Mikäli yrityksen ei kokonsa puolesta tarvitse noudattaa YT-lakia, on käyttöönotosta keskusteltava luottamusmiehen tai tämän puuttuessa kaikkien työntekijöiden kanssa. Työntekijän omaa puhelinta ei ole mahdollista käyttää ilman työntekijän suostumusta. Käytöstä aiheutuvista kuluista vastaa työnantaja.

b) Talonrakennusteollisuus ry:n jäsenyrityksissä voidaan kulunvalvonnasta ja kulunseurannasta saatavia tulo- ja lähtöaikoja käyttää palkanmaksun perusteena. Järjestelmää käyttöön otettaessa on keskusteltava luottamusmiehen tai tämän puuttuessa kaikkien työntekijöiden kanssa ja yksilöitävä menettelytavat vikatilanteessa, käytännöt työajan ylitysten ja alitusten osalta sekä menettelyistä suorituspalkkauksessa. Kaikille kulunvalvonnan ja kulunseurannan piirissä oleville työntekijöille on järjestettävä tietojensa tarkistamiseen yksinkertainen ja viivytyksetön keino.

c) Kulunseurantatietoja ei saa käyttää epäasiallisiin tarkoituksiin, eikä seurantaa saa käyttää työntekijän työsuorituksen eikä henkilön jatkuvaan seurantaan. Laitteisiin ja koneisiin yhdistetty jatkuva kulunseuranta on kuitenkin mahdollista.

d) Järjestelmän käyttöönotossa ja käytössä noudatetaan EU:n tietosuoja-asetusta sekä tietosuojavaltuutetun ohjeita koskien yksityisyyden suojaa työelämässä.

8
Vaihtelevan työajan tarkastelu

Tehtäessä vaihtelevaa työaikaa on työnantajan tarkasteltava, ilman työntekijän erillistä pyyntöä, toteutunutta työaikaa 12 kuukauden välein. Jos toteutunut työaika edeltäneiltä 12 kuukaudelta osoittaa, ettei sovittu vähimmäistyöaika vastaa työnantajan todellista työvoiman tarvetta, on työnantajan korotettava vähimmäistyöaikaehto vastaamaan todellista tarvetta, työntekijän siihen suostuessa.

9
Kehityskeskustelu vuosittain

Kehityskeskustelut käydään yrityksissä työnantajan ja työntekijän välillä kerran vuodessa. Työntekijällä on oikeus pyytää luottamusmies mukaan kehityskeskusteluun. Yrityksissä sovitaan kehityskeskustelun sisällöstä (kehityskeskustelut ovat esimiehen ja alaisen välisiä, alaisen työtä, työtilannetta, osaamista, työssä jaksamista yms. koskevia säännöllisin välein käytäviä keskusteluja).

10
Liittojen yhteinen kannanotto kevytyrittäjyydestä

UTS-sopimuksen mukaan ulkopuolisen työvoiman käyttöä tapahtuu kahdessa muodossa: alihankintatyönä ja työvoiman vuokrauksena. Työmarkkinoille on leviämässä kevytyrittäjyyden konsepti. Kyse on työsuhteessa tehtävän työn ja aidon yrittäjätoiminnan väliin luodusta järjestelystä, jossa mm. tapaturma-, työttömyys- ja eläkevakuutusmaksut siirtyvät kevytyrittäjän itsensä hoidettavaksi. Kevytyrittäjyydestä aiheutuu lisäksi kustannuksia laskutus- ja maksupalveluista ja yrittäjävoiton mahdollisuus on usein epärealistinen.

Tilaajayrityksen kannalta kevytyrittäjyyteen liittyy ongelmia mm. sosiaalivakuutusmaksujen suorittamisen, tapaturmavakuuttamisen sekä työehtojen toteutumisen näkökulmasta.

Talonrakennusteollisuus ry ja Rakennusliitto ry katsovat, että toimittaessa yhteisellä työmaalla vastuusuhteiden selkeys on ensiarvoisen tärkeää. Kevytyrittäjyys on ristiriidassa alan yritysten yhteiskunnallisen vastuun ja sosiaalisesti kestävän työelämän tavoitteiden kanssa. Tilaajien asemassa toimivien yritysten on syytä varmistua siitä, että ulkopuolisen työvoiman käyttö tapahtuu työehtosopimuksen ja tämän suosituksen mukaisesti. Se tarkoittaa, että alihankkijan ja vuokratyövoimayrityksen henkilöstön asema on järjestetty työsuhteiseksi.

11
Taakan kiinnittäjän ammattitaito

Työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta annetun asetuksen 14 a §:ssä edellytetyin tavoin taakan kiinnittäjällä on oltava työnantajan kirjallinen lupa ja työnantajan on varmistuttava ennen luvan antamista työntekijän ammattitaidosta. Työmaalle tehtävässä perehdytyksessä työntekijälle kerrotaan työmaan taakan kiinnittäjät, jotka työmaalla saavat ainoastaan tehdä taakan (sidonnan) kiinnittämisen nosturiin. Torninosturissa tulee olla ajantasainen tieto työmaan taakan kiinnittäjistä.

12
Työryhmät

Vuokratyövoiman käyttöä koskevat tes-määräykset

Edellisellä tes-kierroksella perustettu työryhmä, joka arvioi vuokratyövoiman käyttöä koskevien tes-määräysten uudistamistarpeet, jatkaa työtään sopimuskauden ajan.

Urakkatyöryhmä

Rakennusalan urakkatyön lisäämistä, kehittämistä ja seurantaa varten perustettu yhteinen työryhmä jatkaa työtään. Työryhmä vastaa urakkatyön edellytysten kaikinpuolisesta kehittämisestä. Liittojen yhteisenä tavoitteena on yritysten työmaatuottavuutta ja sitä kautta työntekijöiden ansiomahdollisuuksia parantavan urakkatyön lisääminen. Hinnoittelun kehittämisessä otetaan huomioon työmenetelmissä, materiaaleissa ym. tapahtuvat muutokset.

Urakkatyöryhmä laati lisäksi hinnoittelujen kehitysesitykset ja uudistaa urakkatyömääräyksiä siten, että urakkatyön kiinnostavuus lisääntyy.

13
Matkakustannusten korvaaminen

Työehtosopimuksen ja tämän allekirjoituspöytäkirjan mukaista päivärahaa muutetaan verohallituksen vahvistaman verovapaan päivärahan suuruiseksi.

Työehtosopimuksen majoituskorvausta ja yöpymisrahaa muutetaan sopimuskauden aikana samalla prosentilla ja samoista ajankohdista kuin verohallitus muuttaa verovapaiksi katsottavien korvausten määriä.

Työehtosopimuksen 31 §:n mukaisia päivittäisiä työmatkakorvauksia tarkistetaan joulukuussa 2025, 2026 ja 2027 erillisen sopimuksen mukaisesti.

14
Työt ulkomailla

Liitot ovat yhtä mieltä siitä, että työehtosopimuksen 30 §:n määräyksiä sovelletaan myös niihin työntekijöihin, jotka komennusmiehinä tulleina siirtyvät suoraan toisen suomalaisen työnantajan palvelukseen solmimalla uuden kirjallisen sopimuksen, vaikka sopimusta ei solmitakaan muodollisesti Suomessa.

Mikäli sopimuskauden aikana alkavien työkohteiden osalta ei erityisten kustannusten korvaamisesta päästä yhteisymmärrykseen työehtosopimuksen 30 §:n 2 kohdan mukaisesti, maksetaan työntekijälle 53 euron suuruinen päiväraha asianomaisen maan valuuttana.

15
Pyöristyssääntö

Euromääriä pyöristettäessä palkkojen korotuksissa noudatetaan pyöristyssääntöä, jonka mukaan 50/100 senttiä tasoitetaan lähinnä alempaan ja 51/100 senttiä lähinnä ylempään senttilukuun.

Helsingissä 7.5.2025

Paavo Mattila
Talonrakennusteollisuus ry

Ville Wartiovaara
Talonrakennusteollisuus ry

Jarmo Järvinen
Rakennusliitto ry

Toni Malmström
Rakennusliitto ry

SOPIMUS IRTISANOMISSUOJASTA JA LOMAUTTAMISESTA RAKENNUSALALLA

Allekirjoittaneet liitot ovat sopineet, että rakennus-, vedeneristys-, lattianpäällystys-, maalaus ja teknisen muurauksen aloilla työskentelevien työntekijöiden työsuhdeturva ja siihen liittyvät menettelytavat määräytyvät tämän sopimuksen osana noudatettavan työsopimuslain mukaan jäljempänä olevin poikkeuksin. Sopimuksen 5 §:ssä on lisäksi poikettu siitä, mitä on säädetty yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvista asioista sekä työsopimuslain 5 luvun 3 §:ssä ja 9 luvun 3 §:ssä selvitysvelvollisuuden piiriin kuuluvista asioista.

1 §
Koeaika

Koeajan pituus on toistaiseksi voimassaolevissa tai vähintään 6 kuukautta kestävissä määräaikaisissa työsuhteissa enintään 3 kuukautta. Kuutta kuukautta lyhyemmissä määräaikaisissa työsuhteissa koeaika saa olla enintään puolet työsopimuksen kestoajasta.

Työsopimusta ei voi solmia koeajaksi silloin, kun työntekijä tulee 5 vuoden kuluessa saman työnantajan palvelukseen vastaavan kaltaisiin tehtäviin, missä hän on jo aikaisemmin ollut.

Jos työntekijä on koeaikana ollut työkyvyttömyyden tai perhevapaan vuoksi poissa työstä, työnantajalla on oikeus pidentää koeaikaa kuukaudella kutakin työkyvyttömyys- tai perhevapaajaksoihin sisältyvää 30 kalenteripäivää kohden. Työnantaja on ilmoitettava koeajan pidentämisestä ennen koeajan päättymistä.

2 §
Lomauttaminen

1. Lomautuksen alku voidaan sitoa tietyn työn valmistumiseen tai työkauden päättymiseen.

2. Työnantaja voi peruuttaa lomautusilmoituksen tai siirtää kerran lomautuksen toimeenpanoa tarvitsematta noudattaa uutta lo-

mautusilmoitusaikaa. Ilmoitus peruutuksesta tai siirrosta on tehtävä viimeistään työn päättymispäivää edeltävänä työpäivänä.

3. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia tilapäisestä työstä lomautuksen kestäessä, jolloin lomautus voi jatkua välittömästi työn tekemisen jälkeen ilman eri lomautusilmoitusaikaa.

4. Paikallista sopimista koskevia työehtosopimusmääräyksiä noudattaen voidaan solmia yritystä tai sen osaa koskevia lomautussopimuksia. Tällaisella sopimuksella voidaan poiketa työnantajan aloitteesta tapahtuvissa lomautuksissa työsopimuslain ja tämän sopimuksen lomautusta koskevista määräyksistä.

3 §
Irtisanominen

1. Irtisanoessaan työntekijän työnantajan on noudatettava vähintään seuraavia irtisanomisaikoja:

Työsuhde on jatkunut keskeytyksettä	irtisanomisaika
enintään 2 vuotta	2 viikkoa
yli 2 mutta enintään 4 vuotta	4 viikkoa
yli 4 mutta enintään 8 vuotta	8 viikkoa
yli 8 mutta enintään 12 vuotta	12 viikkoa
yli 12 vuotta	16 viikkoa

2. Työntekijän irtisanomisaika on 5 työpäivää.

3. Työsopimuksen lakkaaminen voidaan sitoa tietyn työn valmistumiseen tai työkauden päättymiseen. Tällainen irtisanomisilmoitus on annettava siten, että irtisanomisesta työsuhteen lakkaamiseen mennessä kuluu vähintään irtisanomisaika. Työsuhteen päättyminen täsmennetään viimeistään työsuhteen päättymistä edeltävänä työpäivänä.

4. Mikäli työsopimus on jo lomautusilmoituksen antamisen yhteydessä ehdollisesti irtisanottu, lomautus ja työsuhde päättyvät irtisanomisilmoituksen mukaisesti, jos työnantaja ei 180 päivän kuluessa lomautuksen alkamisesta ole voinut järjestää työntekijälle tämän ammattitaitoa vastaavaa työtä tämän sopimuksen 6 §:n mukaisesti. Työsuhteen päättymisestä tulee lähettää työntekijälle ilmoitus 180 päivän määräajan kuluttua. Työntekijällä on työsuhteen

päättyessä oikeus vahinkonsa korvauksena irtisanomisajan palkkaan siltä osin kuin hänen irtisanomisaikansa ylittää ilmoitusajan, jolla ehdollisesta irtisanomisesta ilmoitettiin.

5. Paikallista sopimista koskevia työehtosopimusmääräyksiä noudattaen voidaan sopia irtisanomisilmoituksen peruutuksesta tai irtisanomisen toimeenpanon siirtämisestä.

4 §
Työkunnat

1. Milloin määrätystä työstä sopimuksen tehnyttä työkuntaa joudutaan sanotun työn vähenemisen vuoksi supistamaan, työnantajan tulee ilmoittaa työkunnan vähentämisestä ja vähennettävien lukumäärä ainakin 2 päivää ennen vähentämistä työkunnalle. Ellei työkunta ohjesääntönsä perusteella pääse sopimukseen siitä, ketä tai keitä vähennys koskee, työnantaja valitsee vähennettävät työntekijät lähinnä työkuntaa viimeksi tulleiden joukosta.

2. Työnantajan on esitettävä työkunnan jäseniksi työntarjoamis- tai takaisinottovelvoitteen piirissä olevia työntekijöitä.

Työntarjoamis- tai takaisinottovelvollisuudesta voidaan kuitenkin poiketa, jos työkunta pitää poikkeamista tarkoituksenmukaisena työkunnan muotoutumisesta johtuvan tai muun siihen rinnastettavan syyn vuoksi.

5 §
Työvoiman vähentämiseen liittyvät neuvottelut

1. Silloin, kun kyseessä on alalla tavanomainen työvoimatarpeen vaihtelu, tuotannollisin ja taloudellisin perustein toimeenpantavat lomautukset tai irtisanomiset eivät kuulu yhteistoimintalain mukaisten neuvotteluvelvoitteiden eivätkä työsopimuslain 5 luvun 3 §:n ja 9 luvun 3 §:n mukaisten selvitysvelvoitteiden piiriin.

Tällöin työnantajan tulee lomautus- tai irtisanomisilmoitusta antaessaan selvittää työntekijälle toimenpiteet perusteet, vaikutukset ja vaihtoehdot. Toimenpiteestä tulee ilmoittaa mahdollisimman pian työntekijää edustavalle luottamusmiehelle.

2. Yhteistoimintalakia ja työsopimuslain 5 luvun 3 §:ää ja 9 luvun 3 §:ää sovelletaan sen sijaan yrityksen tavanomaisesta toiminnasta poikkeavaan päätökseen, jolla on henkilöstövaikutuksia pääsääntöisesti useassa työkohteessa.

6 §
Työntarjoamisvelvollisuus työsuhteen aikana

1. Työnantajan velvollisuus tarjota työtä toistaiseksi voimassaolevassa työsuhteessa olevalle työntekijälle (myös lomautetulle) rajoittuu työkohteisiin, joissa työntekijä voi, paikkakunnalla tavanomaiset työmatkat huomioon ottaen, päivittäin käydä työssä vakituisesta asunnostaan käsin.

Työntarjoamisvelvoitteen piiriin kuuluu myös työ, jonka tekemiseen työntekijä voidaan, hänen ammattitaitonsa, työkokemuksensa ja -kykynsä huomioon ottaen, rakennusalan luonteeseen ja yrityksen kokoon nähden tavanomaisin järjestelyin kouluttaa ja jota työnantaja kykenee koulutuksen päätyttyä tarjoamaan.

Paikallisesti sopien voidaan poiketa alle kahden viikon tilapäisen työn tarjoamisvelvollisuudesta.

2. Mikäli julkinen viranomainen on urakkasopimuksessa tai muutoin asettanut työvoiman käyttöä koskevia ehtoja, määräytyy työnantajan velvollisuus tarjota työtä työllistämisehtojen asettamien rajoitusten mukaisesti.

3. Jos alaurakkaa tai alihankintaa koskeva sopimus joudutaan purkamaan ko. palvelua tarjoavan yrityksen palkkojen maksukyvyttömyyden vuoksi, tilaajalla on oikeus ottaa alaurakoitsijan tai alihankkijan työntekijät määräaikaiseen työsuhteeseen suorittamaan ko. työ valmiiksi omiin työntekijöihin kohdistuvan työntarjoamisvelvoitteen tai 7 §:n mukaisen takaisinottovelvoitteen sitä estämättä.

4. Työnantaja voi ottaa oppisopimusoppilaita työsuhteeseen omiin työntekijöihin kohdistuvan työn tarjoamisvelvollisuuden tai 7 §:n takaisinottovelvollisuuden sitä estämättä, mikäli yrityksessä on näin muutosneuvottelussa sovittu.

7 §
Takaisinottaminen

Työsopimuslain 6 luvun 6 §:n mukainen määräaika lasketaan laista poiketen työnteon lopettamisesta. Tiedustelu- ja takaisinotto- velvollisuuden piirissä ovat tämän määräajan puitteissa ne työntekijät, joiden vakituinen asunto sijaitsee 6 §:n mukaisella etäisyydellä tarjolla olevasta työkohteesta.

8 §
Seuraamukset virheellisestä menettelystä

Menettelyä koskevien määräysten noudattamatta jättämisestä ei aiheudu työehtosopimuslain tarkoittamaa hyvityssakkoseuraamusta. Hyvityssakkoa ei voida tuomita työnantajalle myöskään sellaisten velvollisuuksien rikkomisesta, josta voidaan tuomita vahingonkorvausta, korvausta tai hyvitystä.

9 §
Sopimuksen voimassaolo

1. Tämän sopimuksen määräykset tulevat voimaan samanaikaisesti työsopimuslain (HE157/2000) voimaantulon kanssa.

2. Tämä sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajalla päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä 22. päivänä joulukuuta 2000

RAKENNUSTEOLLISUUDEN KESKUSLIITTO

KATTOLIITTO

LATTIANPÄÄLLYSTEYHDISTYS

SUOMEN MAALARIMESTARILIITTO

RAKENNUSLIITTO

RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÄIN VUOSILOMIA KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS

1 §
Soveltamisala

Maaliskuun 30 päivänä 1973 annetun vuosilomalain 16 §:n 2 kappaleen perusteella sovitaan noudatettavaksi toiselta puolen Suomen Rakennusteollisuuden Keskusliiton ja toiselta puolen Rakennusliiton välillä solmitun työehtosopimuksen piiriin kuuluvien työntekijäin vuosilomista ja vuosilomakorvauksista seuraavia määräyksiä, joiden tarkoituksena on luoda edellytykset työntekijän lomanvietolle vuosilomalaissa tarkoitettuna lomakautena.

2 §
Vuosiloman pituus

Työntekijän oikeus vuosilomaan ja loman pituus määräytyvät vuosilomalain mukaan.

3 §
Vuosiloman antaminen

Vuosiloma annetaan ja siitä ilmoitetaan vuosilomalain mukaisesti.

Osapuolet suosittavat kesälomien antamista heinäkuussa.

Samalla osapuolet suosittavat, että sellaiselle työntekijälle, jolla ei ole täyttä lomaoikeutta, annettaisiin, jos hän sitä pyytää, ylimääräistä vapaata, kuitenkin niin, että se muodostaa yhdessä kesäloman kanssa enintään neljän (4) viikon ja talviloman kanssa enintään yhden (1) viikon pituisen jakson.

Työntekijän tulee ilmoittaa halukkuudestaan ylimääräiseen vapaa-aikaan ennen ao. lomakauden alkamista tai työsuhteen alkaessa.

Mikäli työmaa tai yritys suljetaan vuosiloman ajaksi, ovat ne työntekijät, jotka eivät ole vuosilomalla tai edellisessä kappaleessa tarkoitetulla ylimääräisellä vapaalla ja joita ei ole tilapäisesti sijoitettu käynnissä oleviin työkohteisiin, lomautettuina.

Jos työntekijän työsuhde päättyy ennen kuin työntekijällä on vuosilomalain mukaan oikeus pitää vuosilomaa, työnantaja ja työntekijä saavat sopia työsuhteen päättymiseen mennessä ansaittavan vuosiloman pitämisestä työsuhteen kestäessä.

Mikäli työnantaja on irtisanonut työntekijän työsopimuksen työsopimuslain 7 luvun 3 §:n mukaisella taloudellisella ja tuotannollisella perusteella, työntekijällä on oikeus pitää irtisanomisaikanaan kaikki työsuhteen päättymiseen mennessä kertyneet vuosilomat.

Pyyntö lomien pitämisestä on esitettävä työnantajalle vuorokauden sisällä siitä, kun työntekijä on saanut tietoonsa työnantajan suorittaman irtisanomisen.

Sopiessaan ennen työsuhteen päättymistä uudesta työsuhteesta työnantaja ja työntekijä saavat sopia siitä, että työntekijän ennen työsuhteen päättymistä kertyneet vuosilomaetuudet siirretään annettaviksi seuraavan työsuhteen aikana. Sopimus on tehtävä kirjallisesti.

4 §
Palkan erääntyminen vuosiloman yhteydessä

Milloin työmaan tai yrityksen työntekijät ovat samanaikaisesti vuosilomallaan, on vuosiloman alkamista lähinnä oleva perjantai palkanmaksupäivä. Sisään jäänyt laskenta-ajan palkka maksetaan loman päättymistä lähinnä seuraavana perjantaina.

Milloin yllä mainitun työmaan tai yrityksen työntekijä irtisanoutuu työmaan lomajakson kestäessä, maksetaan hänen lopputilinsä työmaan lomajakson päätyttyä viimeistään kolmannen työpäivän päättyessä.

5 §
Lomaraha

Tässä sopimuksessa lomarahalla tarkoitetaan lomapalkan, lomakorvauksen ja lomaltapaluurahan muodostamaa kokonaisuutta.

Lomarahan määrä on 18,5 % lomanmääräytymisvuonna työssäolon ajalta maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta yli- ja hätätyöstä maksettu korvaus mukaan lukien. Kesken olevassa urakassa toimitetaan väliarvio. Koululaisten ja opiskelijoiden lomaraha on 14,0 %. Lomarahaa kertyy myös sairaus- ja

tapaturma-ajalta maksetusta palkasta, enintään kuitenkin 75 työpäivää lomanmääräytymisvuodessa, taikka jos työkyvyttömyys jatkuu yhdenjaksoisena lomanmääräytymisvuoden päättymisen jälkeen, enintään 75 työpäivää tätä sairautta tai tapaturmaa kohden.

Lomarahasta maksetaan kesälomaosuutta vastaava määrä (14 %) ennen kesäloman alkamista ja talvilomaosuutta vastaava määrä (4,5 %) ennen talviloman alkamista. Työsuhteen päättyessä työntekijälle maksetaan lopputilin yhteydessä siihen mennessä ansaittu lomaraha kokonaisuudessaan.

Pöytäkirjamerkintä:

Lomarahaa ei saa edes lyhytaikaisissa työsuhteissa sisällyttää aikapalkkoihin tai urakkahintoihin.

Työntekijällä, joka työsuhteensa kestäessä on ollut työssä vähemmän kuin neljänätoista (14) päivänä, ei ole oikeutta lomarahaan, jos hän itse päättää työsuhteensa tai jos työnantaja purkaa hänen työsuhteensa työsopimuslain 8 luvun 1 §:n nojalla.

Ulkomailta Suomeen lähetetylle työntekijälle lomaraha maksetaan kokonaisuudessaan jokaisen säännöllisen palkanmaksun yhteydessä. Lomarahan maksaminen eritellään työntekijälle annettavaan palkkalaskelmaan.

5 a §
Lomaraha perhevapaan ajalta

Perhevapaiden ajalta (erityisäitiys-, äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan) työntekijälle kertyy vuosilomaa vuosilomalain mukaisesti. Tältä ajalta kertyneiden vuosilomapäivien lomapalkka ja lomaraha määräytyy seuraavasti: Jokaiselta perhevapaan aikana kertyneelle lomapäivälle työntekijä saa lomarahaa 12 kertaa henkilökohtaisen tuntipalkkansa.

Esimerkki

Työntekijä, jolla perhevapaan ajalta kertyy 2,5 lomapäivää kuukaudessa. 2,5 lomapäivää x henkilökohtainen tuntipalkka x 12 = kuukauden ajalta kertyvä lomarahan määrä.

Jos täydessä lomamääräytymiskuukaudessa on sekä työpäiviä että perhevapaapäiviä, maksetaan työntekijälle perhevapaan perusteella kertyneestä lomarahasta suhteellinen osuus.

Esimerkki
Kuukauden aikana on 21 työpäivää, josta työntekijä on ollut perhevapaalla 5. Lomarahana kyseisen kuukauden perhevapaalta maksetaan: 2,5 lomapäivää x henkilökohtainen tuntipalkka x 12 x 5/21 (23,8 %).

6 §
Lisävapaapäivien palkka

Mikäli työntekijälle on kertynyt vuosilomalain 7 a §:n mukaisia vuosilomaa täydentäviä lisävapaapäiviä sairaudesta, tapaturmasta tai lääkinnällisestä kuntoutuksesta johtuvan poissaolon ajalta, lisävapaapäivän palkka määräytyy siten, että työehtosopimuksen 23 §:n työkohtainen palkka tai 24 §:n 4. kohdan mukainen keskituntiansio (KTA) kerrotaan kahdeksalla tunnilla ja 21,5 päivällä ja saatu tulo jaetaan luvulla 25 (työkohtainen palkka/KTA x 8 h x 21,5 pv / 25 = yhden lisävapaapäivän palkka).

7 §
Voimassoloaika

Tämä sopimus voidaan irtisanoa vain työehtosopimuksen irtisanomisen yhteydessä päättymään seuraavan maaliskuun 31 päivänä.

Tämä työehtosopimus tulee voimaan 1. huhtikuuta 1998 lukien.

Helsingissä 16. päivänä syyskuuta 1997

TALONRAKENNUSTEOLLISUUS RY

RAKENNUSLIITTO RY

YLEISSOPIMUS

Lähtökohtia

Rakennusteollisuuden Keskusliitto ja Rakennusliitto pyrkivät edistämään neuvottelusuhteita ja sopimustoimintaa niin liittojen välillä kuin työpaikoillakin sekä valvomaan osaltaan tehtyjä sopimuksia.

Perusoikeudet

Kansalaisten perusoikeuksiin kuuluva yhdistymisvapaus on loukkaamaton. Tämä koskee niin työnantajia kuin työntekijöitä. Työntekijöillä on oikeus perustaa ja toimia ammattiyhdistysorganisaatioissa, eikä heitä saa tämän johdosta irtisanoa tai syrjiä työssään. Yritysten henkilöstöllä on oikeus valita edustajia edustamaan heitä yritysten sisällä käsiteltävissä asioissa. Edustajien valintaoikeus sekä heidän oikeutensa ja velvollisuutensa on määritelty laeissa sekä muissa sopimuksissa. Yksittäisen työntekijän turvallisuus ja terveys, syrjimättömyys ja tasa-arvoinen kohtelu ovat lähtökohtana sopimusmääräyksille.

Työnjohto-oikeus

Työnantajalla on oikeus ottaa toimeen ja erottaa työntekijä ja määrätä työn johtamisesta.

Osapuolten neuvottelut

Jommankumman liiton esittäessä työmarkkinaneuvotteluja tulee ne mahdollisuuksien mukaan aloittaa viivytyksettä.

Osallisliittojen asiamiehillä, toimitsijoilla tai muilla niiden nimeämillä edustajilla on oikeus työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa käydä työpaikoilla sovittuaan tarkoitukseen sopivasta ajasta paikalla olevan tai muutoin työmaasta vastaavan asianomaisen työnantajan edustajan kanssa.

Ennakkoilmoitus työtaisteluista

Ennen poliittiseen tai myötätuntotaisteluun ryhtymistä siitä ilmoitetaan valtakunnansovittelijalle sekä asianomaiselle työnantaja- tai työntekijäliitolle mahdollisuuksien mukaan vähintään neljä päivää aikaisemmin. Ilmoituksessa on mainittava aiotun työtaistelun syyt, alkamishetki ja laajuus.

Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.1998 ja on voimassa toistaiseksi. Sopimus voidaan irtisanoa kolmen (3) kuukauden irtisanomisajoin päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä joulukuun 11 päivänä 1997

RAKENNUSTEOLLISUUDEN KESKUSLIITTO

RAKENNUSLIITTO

KOULUTUSSOPIMUS

1
Ammatillinen koulutus

Työnantajan antaessa työntekijälle ammatillista koulutusta tai lähettäessä työntekijän hänen ammattiinsa liittyviin koulutustilaisuuksiin, korvataan koulutuksen aiheuttamat suoranaiset kustannukset ja säännöllisen työajan ansionmenetys keskituntiansion mukaan laskettuna, ellei ao. työehtosopimuksessa ole toisin sovittu. Jos koulutus tapahtuu kokonaan työajan ulkopuolella, korvataan siitä johtuvat suoranaiset kustannukset. Se, että kysymyksessä on tämän pykälän mukainen koulutus, todetaan ennen koulutustilaisuuteen ilmoittautumista.

Suoranaisilla kustannuksilla tarkoitetaan matkakustannuksia, kurssimaksuja, kustannuksia kurssiohjelman mukaisesta opetusmateriaalista, internaattikurssien täysihoitomaksua ja muiden kuin internaattikurssien osalta ao. työehtosopimuksen mukaan määräytyviä matkakustannusten korvauksia. Säännöllisen työajan ansionmenetys korvataan sekä kurssi- että matka-ajan osalta. Työajan ulkopuolella koulutukseen tai sen edellyttämiin matkoihin käytetystä ajasta ei korvausta suoriteta. Viikko- ja kuukausipalkkaisen henkilön palkkaa ei kurssin eikä sen vaatimien matkojen ajalta vähennetä.

2
Yhteinen koulutus

Työpaikan yhteistoimintaa edistävän koulutuksen järjestävät keskusjärjestöt tai niiden jäsenliitot yhteisesti, keskusjärjestöjen tai niiden jäsenliittojen yhteistoimintaelimet tai työnantaja- ja työntekijäpuoli yhteisesti työpaikalla tai muussa paikassa.

Osapuolet toteavat, että yhteinen koulutus yleensä tapahtuu tarkoituksenmukaisimmalla tavalla työpaikkakohtaisesti, jolloin paikalliset olosuhteet tulevat parhaiten huomioonotetuiksi.

Työsuojelun yhteistoiminnan peruskurssit ja työsuojeluyhteistyön kannalta tarpeelliset erikoiskurssit ovat tässä tarkoitettua yhteistä koulutusta. Peruskurssille voivat tämän sopimuksen edellytyksin osallistua työsuojelutoimikunnan jäsen, työsuojeluvaltuutettu, varavaltuutettu ja työsuojeluasiamies sekä erikoiskurssille työsuojeluvaltuutettu.

Koulutukseen osallistuvalle suoritetaan korvaus kuten 1 kohdassa on määrätty. Koulutukseen osallistumisesta sovitaan paikallisesti koulutuksen luonteesta riippuen kysymykseen tulevassa yhteistyöelimessä tai työnantajan ja luottamusmiehen kesken.

Yhteistä koulutusta koskevia määräyksiä sovelletaan myös osallistumisjärjestelmiä ja paikallista sopimista koskevana koulutukseen. Koulutukseen osallistumisesta voidaan sopia myös työnantajan ja asianomaisen henkilön kesken. Osapuolet suosittelevat, että niiden ja jäsenliittojen koulutuslaitokset sekä jäsenliitot ryhtyvät yhteistyössä toimenpiteisiin osallistumisjärjestelmiä ja paikallista sopimista koskevan koulutustarjonnan järjestämiseksi. Osapuolten koulutustyöryhmä seuraa em. koulutustarjonnan toteutumista.

3

Ay-koulutus, työsuhteen säilyminen ja ilmoitusajat

SAK:n ja sen jäsenliittojen järjestämille kuukauden tai sitä lyhyemmän ajan kestäville kursseille annetaan työntekijöille tilaisuus osallistua työsuhteen katkeamatta, milloin se aiheuttamatta tuntuvaa haittaa tuotannolle tai yrityksen toiminnalle käy päinsä. Edellä mainittua haittaa arvioitaessa kiinnitetään huomiota työpaikan kokoon. Kielteisessä tapauksessa ilmoitetaan pääluottamusmiehelle viimeistään 10 päivää ennen kurssin alkua syy, jonka takia vapaan myöntäminen tuottaisi tuntuvaa haittaa. Tällöin olisi suotavaa yhteisesti pyrkiä selvittämään muu mahdollinen ajankohta, jolloin kurssille osallistumiselle ei olisi estettä.

Ilmoitus aikomuksesta lähteä kurssille on tehtävä mahdollisimman varhain. Milloin kurssi kestää enintään yhden viikon, on ilmoitus annettava vähintään kolme viikkoa ennen kurssin alkua sekä milloin on kysymys pitemmästä kurssista, vähintään kuusi viikkoa ennen.

Ennen kuin henkilö osallistuu edellä tarkoitettuun koulutustilaisuuteen, on osallistumisen aiheuttamista toimenpiteistä sovittava työnantajan kanssa sekä nimenomaisesti etukäteen todettava, onko kyseessä sellainen koulutustilaisuus, josta työnantaja suorittaa työntekijälle korvauksia tämän sopimuksen mukaisesti. Samalla on todettava, mikä on näiden korvausten laajuus.

4

Korvaukset

Kurssilta, joka järjestetään SAK:n tai sen jäsenliiton koulutuslaitoksissa tai muussa Rakennusliiton organisoimassa koulutustapahtumassa ja jonka koulutustyöryhmä on hyväksynyt, työnantaja on

velvollinen maksamaan luottamusmiehelle, varapääluottamusmiehelle, työsuojeluvaltuutetulle, -varavaltuutetulle, työsuojelutoimikunnan jäsenelle, työsuojeluasiamiehelle ja työsuojeluvaltuutettu/yhteysmiehille heidän tehtäviensä edellyttämän koulutuksen osalta korvauksen ansionmenetyksestä, edellä mainituille luottamusmiehille enintään kuukauden, työsuojeluluottamustehtävissä oleville enintään kahden viikon ja työsuojeluvaltuutettu/yhteysmiehille osapuolten asettaman työryhmän työn tarkemmin määrittämä koulutus enintään kahden päivän ajalta. Samoin maksetaan korvaus edellä mainituissa koulutuslaitoksissa järjestettyjen luottamusmiestoimintaan liittyvien koulutustilaisuuksien osalta ammattiosaston puheenjohtajalle enintään kuukauden ajalta, mikäli hän työskentelee yrityksessä, jossa on vähintään 100 asianomaisen alan työntekijää ja hänen johtamassaan ammattiosastossa on vähintään 50 jäsentä.

Lisäksi maksetaan edellisessä kappaleessa tarkoitetuista työntekijöistä kultakin sellaiselta kurssipäivältä, jolta ansionmenetyksen korvausta suoritetaan, kurssista sen järjestäjälle aiheutuvien ruokailukustannusten korvaukseksi Rakennusliiton ja Talonrakennusteollisuuden välillä sovittu ateriakorvaus.

Edellä tässä kohdassa tarkoitettuja korvauksia työnantaja on velvollinen maksamaan samalle henkilölle vain kerran samasta tai sisällöltään vastaavasta koulutustilaisuudesta.

5

Sosiaaliset edut

Osallistuminen sopimuksessa tarkoitettuun ay-koulutukseen ei yhden kuukauden rajaan asti aiheuta vuosiloma-, eläke- tai muiden niihin verrattavien etuuksien vähenemistä.

6

Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.1998 ja on voimassa toistaiseksi. Tämä sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajalla päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä joulukuun 11 päivänä 1997

RAKENNUSTEOLLISUUDEN KESKUSLIITTO

RAKENNUSLIITTO

ULKOPUOLISEN TYÖVOIMAN KÄYTTÖÄ KOSKEVA SOPIMUS

1 Yleistä

Ulkopuolisen työvoiman käyttöä tapahtuu yritysten piirissä kahdessa muodossa. Se perustuu toisaalta kahden itsenäisen yrittäjän väliseen kauppa-, hankinta-, urakka-, vuokraus-, toimeksianto-, työnteko-, jne. sopimukseen, jolloin tarvittavan työn tekee ulkopuolinen yrittäjä ilman, että toisella sopijapuolella on mitään tekemistä työsuoritukseen nähden. Käytännössä tällaiseen sopimukseen perustuvaa toimintaa nimitetään yleensä alihankinnaksi tai aliurakoinniksi.

Toisaalta vieraan työvoiman käyttö perustuu ns. työvoiman vuokraukseen, jolloin työvoimaa hankkivien liikkeiden toimittamat lainamiehet (vuokramies), tekevät työtä toiselle työnantajalle tämän johdon ja valvonnan alaisena.

Edellä ensimmäisessä kappaleessa mainittuja tilanteita kutsutaan jäljempänä alihankinnaksi ja edellä toisessa kappaleessa mainittuja tilanteita kutsutaan jäljempänä vuokratyövoimaksi.

Alihankintaa tai työvoiman vuokrausta koskeviin sopimuksiin otetaan ehto, jossa alihankkija tai työvoimaa vuokraava yritys sitoutuu noudattamaan alansa yleistä työehtosopimusta sekä työ- ja sosiaalilainsäädäntöä.

2 Alihankinta

Jos alihankinnan vuoksi yrityksen työvoimaa poikkeuksellisesti joudutaan vähentämään, on yrityksen pyrittävä sijoittamaan ko. työntekijät yrityksen muihin tehtäviin ja ellei se ole mahdollista, kehotettava alihankkijaa, jos tämä tarvitsee työvoimaa, ottamaan vapautuneet alihankintatyöhön sopivat työntekijät työhönsä entisin palkkaeduin.

Työsopimukselle ei saa antaa sellaista muotoa, jonka mukaan kysymyksessä olisi itsenäisten yrittäjien välinen urakkasopimus silloin kun kyseessä itse asiassa on työsopimus.

3 Vuokratyövoima

Yritysten on rajoitettava vuokratyövoiman käyttö vain työhuippujen tasaamiseen tai muutoin sellaisiin ajallisesti taikka laadullisesti rajoitettuihin tehtäviin, joita työn kiireellisyyden, rajoitetun kestoajan, ammattitaitovaatimusten, erikoisvälineiden tai muiden vastaavien syiden vuoksi ei voida teettää omilla työntekijöillä.

Vuokratyövoiman käytön periaatteet käsitellään YT-lain mukaisessa vuoropuhelussa.

Vuokratyövoimaa käyttävien yritysten tulee selvittää pääluottamusmiehelle tällaisten työntekijöiden työskentelyyn liittyvät kysymykset.

Yhteistoimintalain 16 §:n 2. momentin mukaisia muutosneuvotteluja ei ole tarpeen käydä silloin, kun vuokratyöntekijöitä on tarkoitus ottaa UTS-sopimuksen 3. kohdan mukaiseen tarpeeseen vähintään viikoksi ja enintään kahdeksi kuukaudeksi. Muissa tapauksissa noudatetaan YT-lakia.

Yritysten tulee luopua vuokratyövoiman käytöstä ennen omien työntekijöiden lomauttamista tai irtisanomista.

Vuokrattujen työntekijöiden työsuhteissa sovellettavat työehtosopimukseen perustuvat vähimmäisehdot määräytyvät työsopimuslain 2. luvun 9 §:n 1. momentin mukaisesti. Käyttäjäyritysten tulee vastata siitä, että vuokratyöntekijän työolot työmailla ovat tasa-arvoiset yrityksen omien työntekijöiden kanssa. Työmaaperehdytys, työmaan turvallisuuskäytäntöjen ohjeistus ja valvonta, työnjohdon toteuttama opastus sekä sosiaalitilojen käyttö ja saatavuus on järjestettävä tasapuolisesti työmaan kaikille työntekijöille.

4 Tilaajan vastuu

Aliurakan ja -hankinnan antajan sekä vuokratyövoimaa käyttävän yrityksen, jäljempänä tilaaja, vastuu sopimuskumppaninsa työntekijän työsuhteesta johtuvista saatavista määräytyy seuraavasti:

Tilaaja vastaa viime kädessä siitä, että aliurakoitsijan ja alihankkijan sekä vuokratyövoimaa välittävän yrityksen työntekijän palkka, jonka työntekijä on ansainnut tilaajan työmaalla, tulee maksetuksi. Tilaaja vastaa niin ikään siitä, että työntekijän tilaajan

työmaalla ansaitsema lomakorvaus ja mahdolliset urakan pohjarahat tulevat maksetuksi.

Tilaaja vastaa vain sellaisista saatavista, joista työntekijä, luottamushenkilö tai Rakennusliitto ry ilmoittaa tilaajalle tai tämän edustajalle viimeistään 15. kalenteripäivänä sen jälkeen, kun saatava on erääntynyt maksettavaksi.

Pääurakoitsijan tulee ryhtyä toimenpiteisiin ja huolehtia siitä, että tilaaja suorittaa edellä todetun mukaiset riidattomat saatavat työntekijälle 14 päivän kuluessa siitä, kun saatavat ja niiden peruste ovat tulleet riittävän täsmällisesti pääurakoitsijan tietoon.

Tilaajan vastuu työvoiman hyväksikäyttötapauksissa

Tilaaja vastaa viime kädessä sopimuskumppaninsa työntekijän työsuhteesta johtuvista riidattomista saatavista koko tilaajan työmaalla työskentelyn ajan, kuitenkin enintään kuuden kuukauden ajan, seuraavien edellytysten täyttyessä:

- Työntekijän työsuhteesta johtuvat saatavat koostuvat työehtosopimuksen tai työlainsäädännön määräysten alittavista palkoista, palkanosista jne.
- Työntekijä ei ole ollut tästä tietoinen tai on muuten sellaisessa asemassa, ettei hän ole voinut vaatia työehtosopimuksen mukaisia etujaan.

Saatavista on ilmoitettava tilaajalle viipymättä niiden ilmettyä ja viimeistään 15. kalenteripäivänä työntekijän työmaalla työskentelyn lopettamisesta.

Mikäli tilaaja ei ole työmaan pääurakoitsija, tulee tilaajan antaa asiasta, korjaavista toimenpiteistä ja niiden aikatauluista viipymättä selvitys myös pääurakoitsijalle. Pääurakoitsija on huolehdittava siitä, että selvitykset ja korjaavat toimenpiteet toteutetaan koko urakkaketjussa.

5 Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.1998 ja on voimassa toistaiseksi. Tämä sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajalla päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä joulukuun 11 päivänä 1997

RAKENNUSTEOLLISUUDEN KESKUSLIITTO

RAKENNUSLIITTO

SOPIMUS TYÖNTEKIJÖIDEN EDUSTAJISTA SEKÄ TYÖNTEKIJÖIDEN JA TYÖNANTAJAN VÄLISESTÄ YHTEISTOIMINNASTA RAKENNUSALAN YRITYKSISSÄ

Johdanto

Yrityksen jatkuva toiminta ja sitä kautta henkilökunnan työsuhteiden pysyvyys edellyttää jatkuvaa yhteistyötä yrityksen johdon ja henkilöstön välillä. Yhteistyöllä voidaan tehostaa yrityksen kilpailukykyä ja kannattavuutta, mahdollistaa yrityksen sopeutuminen alati muuttuviin markkinoihin sekä edesauttaa työympäristön ja työmenetelmien kehittämistä.

Työturvallisuus työpaikoilla ja yrityksessä edellyttää työsuojelutoiminnalle myönteistä ilmapiiriä, joka saavutetaan parhaiten työnantajan ja työntekijän välisellä yhteistyöllä.

Työehtosopimusjärjestelmän ylläpitäminen ja kehittäminen perustuu työnantaja- ja työntekijäpuolen välisiin neuvottelusuhteisiin, joilla turvataan osapuolten välillä solmittujen sopimusten noudattaminen, työnantajan ja työntekijän välillä syntyvien erimielisyys- ym. kysymysten nopea käsittely sekä työrauhan ylläpitäminen työehtosopimusjärjestelmän edellyttämällä tavalla.

Edellä mainittujen päämäärien toteuttamiseksi Rakennusteollisuus RT ja Rakennusliitto ovat tehneet sopimuksen työntekijöiden edustajista ja työntekijöiden ja työnantajan välisestä yhteistyöstä rakennusalan yrityksissä. Sopimuksella määritellään luottamusmiestoimintaa, työsuojeluyhteistoimintaa sekä laissa yhteistoiminnasta yrityksissä säädettyä työnantajan ja työntekijän välistä yhteistoimintaa sikäli kun kyse ei ole eri henkilöstöryhmien välisestä yhteistyöstä.

Työturvallisuuslain 52 §:n nojalla pääurakoitsija, tai ellei työmaalla toimi pääurakoitsijan asemassa olevaa työnantajaa, rakennuttaja tai muu rakennushanketta ohjaava tai valvova taho (päätoteuttaja) on velvollinen huolehtimaan työsuojeluyhteistoiminnasta yhteisellä rakennustyömaalla. Sopijaosapuolet suosittelevat, että edellä tarkoitettu päätoteuttaja huolehtii siitä, että yhteisen

työmaan yhteysmieheksi valittavalla työsuojeluvaltuutetulla on mahdollisuus hoitaa tehtävänsä tämän sopimuksen edellyttämällä tavalla myös silloin, kun päätoteuttaja on muu kuin tähän sopimukseen sidottu rakennusalan yritys.

Siltä osin kuin tällä sopimuksella ei muuta ole sovittu noudatetaan työnantajan ja työntekijöiden välisessä yhteistoiminnassa lakia yhteistoiminnasta yrityksissä, työsuojelun valvontalakia, lakia muutoksenhausta työsuojeluasioissa sekä sopimusta työnantajan ja eri henkilöstöryhmien välisestä yhteistoiminnasta rakennusalan yrityksissä.

1 §
Työnantajan edustajat

Työnantajan edustajia tämän sopimuksen tarkoittamassa yhteistyössä ovat työnjohto ja työsuojelupäälliköt.

2 §
Työntekijöiden edustajat

1. Yrityskohtainen järjestelmä on ensisijainen tapa hoitaa työntekijöiden edustus rakennusalan yrityksissä. Työntekijät voivat valita keskuudestaan yrityksen pääluottamusmiehen ja yrityksen työsuojeluvaltuutetun.

TED

2. Yrityksessä, jonka toiminta on jaettu alueyksiköihin, voidaan paikallisesti sopia valittavaksi alueyksikön pääluottamusmies ja alueyksikön työsuojeluvaltuutettu. Alueyksikön pääluottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu valitaan yrityksen pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun lisäksi tai sijasta.

Yrityksen pääluottamusmiehenä ja työsuojeluvaltuutettuna sekä alueyksikön pääluottamusmiehenä ja työsuojeluvaltuutettuna voi toimia sama henkilö.

3. Työpaikalle, jossa työskentelee yli 10 työntekijää toimihenkilöt mukaanluettuna taikka jossa työskentelee yhtäaikaa kahden tai useamman työnantajan työntekijöitä, on aina valittava työsuojeluvaltuutettu.

Työpaikalla tarkoitetaan toiminnallista kokonaisuutta, joka käsittää vastaavan työnjohtajan valvontapiiriin sisältyvät toiminnat.

4. Yhteisen työpaikan työsuojeluvaltuutettu voidaan valita kaikkien työpaikan työntekijöiden yhteysmieheksi.

Yhteisellä työpaikalla tarkoitetaan työkohdetta, jossa työskentelee yhtäaikaa kahden tai useamman työnantajan työntekijöitä.

5. Työkohteeseen voidaan valita työpaikan luottamusmies, mikäli se on perusteltua, kun otetaan huomioon yrityksen koko, toimintaperiaate ja työkohteessa työskentelevien saman yrityksen työntekijöiden lukumäärä. Työpaikan luottamusmieheksi voidaan valita myös työsuojeluvaltuutettu.

6. Kaikille työntekijöiden edustajille valitaan myös varamiehet. Työsuojeluvaltuutetulle on valittava kaksi varamiestä.

3 §
Työntekijöiden edustajien kelpoisuusvaatimukset

1. Pääluottamusmieheksi yritykseen ja alueyksikköön voidaan valita toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa ja työssä oleva henkilö, joka on Rakennusliiton jäsen, perehtynyt rakennusalan ja yrityksen olosuhteisiin ja jonka työsuhde ao. yritykseen on kestänyt vähintään 12 kuukautta. Kelpoisuusehdoista voidaan poiketa, mikäli yrityksessä ei ole työssä useampia henkilöitä, joiden työsuhde yritykseen on kestänyt vähintään 12 kuukautta taikka se muusta syystä työnantajan ja työntekijöiden kesken todetaan välttämättömäksi.

2. Työsuojeluvaltuutetuksi yritykseen voidaan valita yrityksessä työssä oleva henkilö ja työsuojeluvaltuutetuksi alueyksikköön alueyksikön toiminta-alueella työssä oleva henkilö. Työpaikan työsuojeluvaltuutetuksi voidaan valita työpaikalla työssä oleva työntekijä.

3. Yhteysmieheksi yhteiselle työpaikalle voidaan valita työsuojeluvaltuutettu, joka on Rakennusliiton jäsen ja perehtynyt rakennusalan olosuhteisiin.

4. Työpaikan luottamusmieheksi voidaan valita ao. työkohteessa työssä oleva henkilö, joka on Rakennusliiton jäsen ja perehtynyt rakennusalan olosuhteisiin.

4 §
Työntekijöiden edustajien alueellinen toimivalta ja toimikauden kesto

1. Yrityksen pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun toimialueena on koko yritys ja toimikausi on kaksi vuotta.

2. Alueyksikön pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun toimialueena on sopimuksen mukainen alue ja toimikausi on kaksi vuotta.

3. Yhteisen työpaikan yhteysmiehen toimialue on ao. yhteinen työpaikka ja toimikausi päättyy samanaikaisesti kuin toimikausi työsuojeluvaltuutettuna päättyy.

4. Työpaikan luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun toimialueena on ao. työkohde ja toimikausi kestää enintään kohteen valmistumiseen saakka.

5. Mikäli tehtävään valitun henkilön työsuhde päättyy tai hän luopuu tehtävästään kesken toimikauden, varamies hoitaa hänen tehtäviään toimikauden jäljellä olevan ajan. Muissa tapauksissa varamies hoitaa estyneen työntekijöiden edustajan tehtäviä vain esteen ajan.

Työnantajalle on tehtävä ilmoitus siitä, että varamies ryhtyy hoitamaan työntekijöiden edustajan tehtäviä.

5 §
Työntekijöiden edustajien valinta

TED

1. Työntekijöiden edustajien vaalin toimittamista varten työnantajan on annettava käytettäväksi luettelo yrityksissä, alueyksikössä tai työkohteessa työskentelevistä työntekijöistä sekä heidän yhteystietonsa (puhelinnumero, sähköposti). Vaihtoehtoisesti työnantaja voi luovuttaa tiedot suoraan sähköiseen vaalijärjestelmään.

2. Työntekijöiden on saatava käyttää maksutta työnantajan hallinnassa olevia tarkoitukseen soveltuvia tiloja vaalin toimittamiseen. Vaalista ei saa aiheutua tarpeettomasti häiriötä työpaikan toiminnalle.

3. Vaali on järjestettävä siten, että kaikilla yrityksen, alueyksikön tai työkohteen työntekijöillä on mahdollisuus osallistua siihen.

4. Vaalien ehdokasasettelusta sekä ajasta ja paikasta on sovittava ennakolta työnantajan kanssa ja niistä on ilmoitettava kaikille työntekijöille toimitettavalla tiedonannolla vähintään 7 päivää ennen ehdokasasettelun alkamista.

5. Ehdokkaita ovat oikeutettuja asettamaan kaikki yrityksen, alueyksikön tai työpaikan työntekijät ja ehdokasasettelulle on varattava aikaa 7 päivää. Ehdokasasettelun määräajan päättymisen ja vaalitoimituksen alkamisen välille tulee jäädä vähintään 7 päivää.

6. Työpaikan ja yhteisen työpaikan edustajia valittaessa voidaan edustajan vaali järjestää edellä mainittuja määräaikoja noudattamatta. Vaaliin voivat osallistua työkohteessa vaaliajankohtana työssä olevat työntekijät.

7. Vaalin tuloksesta on ilmoitettava kirjallisesti työnantajalle, jonka tulee työpaikan työsuojeluvaltuutetun vaalin kyseessä ollessa ilmoittaa vaalin tulos edelleen työturvallisuuskeskukselle. Yhteisen työpaikan työsuojeluvaltuutetun valinnasta yhteysmieheksi on ilmoitettava kirjallisesti työnantajalle ja päätoteuttajalle.

6 §
Työntekijöiden edustajan tehtävät

Yrityksen pääluottamusmies

- toimii yrityksen työntekijöiden edustajana henkilöstöpolitiikkaan ja työsuhteisiin liittyvissä asioissa sekä tiedonvälittäjänä yrityksen ja edustamiensa työntekijöiden välillä
- on yhteyshenkilö alueyksiköiden luottamusmiesten, työpaikan luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettu/yhteysmiesten välillä
- edustaa työntekijöitä työehtosopimukseen perustuvassa paikallisessa sopimisessa
- valvoo työehtosopimuksen ja työlainsäädännön noudattamista sekä työrauhaa
- on Rakennusliiton edustaja suhteessa työnantajaan neuvottelujärjestelmän mukaisesti ja pitää yhteyttä liiton ammattiosastoihin ja alueorganisaatioon

Alueyksikön pääluottamusmies

- suorittaa edellä tarkoitettuja pääluottamusmiehelle kuuluvia tehtäviä paikallisesti sovitulla toimialueella

Yrityksen työsuojeluvaltuutettu

- edustaa työntekijöitä työsuojelua koskevassa yhteistoiminnassa koko yritystä koskevien asioiden osalta ja toimii tiedonvälittäjänä työsuojeluun liittyvissä asioissa

- tutustuu alkavien rakennuskohteiden työsuojeluun liittyviin suunnitelmiin
- seuraa yrityksen työterveyshuoltoa
- on yhteyshenkilö alueyksiköiden työsuojeluvaltuutettujen ja työpaikkojen työsuojeluvaltuutettujen välillä
- hoitaa työsuojelulainsäädännön edellyttämiä työsuojeluvaltuutetulle kuuluvia tehtäviä sikäli kun ne eivät kuulu työpaikan työsuojeluvaltuutetun toimenkuvaan

Alueyksikön työsuojeluvaltuutettu

- suorittaa edellä tarkoitettuja yrityksen työsuojeluvaltuutetulle kuuluvia tehtäviä paikallisesti sovitulla toimialueella

Työpaikan työsuojeluvaltuutettu

- hoitaa työsuojelulainsäädännön edellyttämiä työpaikan työsuojeluvaltuutetulle kuuluvia tehtäviä

Työsuojeluvaltuutettu/yhteysmies

hoitaa työsuojeluvaltuutetun tehtävien lisäksi seuraavia tehtäviä:

- välittää tietoa työkohteen työntekijöiden, työkohteessa työskentelevien yritysten ja näiden yritysten työntekijöiden edustajien välillä
- on työntekijöiden edustaja keskusteltaessa työkohteen työsuhteisiin liittyvistä yleisistä pelisäännöistä
- avustaa tarvittaessa työntekijöitä, joiden edustajana ei ole luottamusmiestä

Työpaikan luottamusmies

- edustaa yrityksen työkohteessa työskenteleviä työntekijöitä työnantajaan päin työsuhteisiin ja henkilöstöpolitiikkaan liittyvissä asioissa sekä toimii tiedonvälittäjänä yrityksen ja edustamiensa työntekijöiden välillä
- valvoo työehtosopimuksen ja työlainsäädännön noudattamista sekä työrauhaa
- edustaa työntekijöitä työehtosopimukseen perustuvassa paikallisessa sopimisessa
- on Rakennusliiton edustaja suhteessa työnantajaan neuvottelujärjestelmän mukaisesti

7 §
Työntekijöiden edustajien työstä vapautus ja ansionmenetyksen korvaus

1. Työntekijöiden edustajalla on oikeus saada työstä vapautusta edustajatehtävän hoitamiseen tarpeen mukaan. Mikäli olosuhteet eivät anna aihetta muuhun, arvioidaan pääluottamusmiehen, luottamusmiehen, työsuojeluvaltuutetun ja työsuojeluvaltuutettu/yhteysmiehen työstä vapautus seuraavasti:

Pääluottamusmies voi olla kokonaan työstä vapautettu, kun hän edustaa yli 500 työntekijää.

Pääluottamusmiehen ja luottamusmiehen työstä vapautus tehtävien hoitamista varten lasketaan siten, että edustamiensa työntekijöiden lukumäärä kerrotaan luvulla 0,291. Näin saatu luku ilmoittaa työstä vapautuksen tuntimäärän neljän viikon jaksona. Työstä vapautus on kuitenkin aina vähintään 4 tuntia.

Mikäli pääluottamusmies tai luottamusmies on vapautettu säännöllisesti toistuviksi määräajoiksi työstään, tulee hänen hoitaa luottamusmiestehtävät sinä aikana. Kiireellisten asioiden hoitamista varten tulee työnjohdon kuitenkin antaa luottamusmiehelle vapautusta muunakin työn kannalta sopivana ajankohtana.

Työsuojeluvaltuutettu

Työsuojeluvaltuutetun vapautus tehtävien hoitamista varten lasketaan siten, että työsuojeluvaltuutetun edustamien työntekijöiden lukumäärä kerrotaan luvulla 0,291. Näin saatu luku ilmoittaa työstä vapautuksen tuntimäärän neljän viikon jaksona. Tätä lukua sovelletaan myös alueelliseen työsuojeluvaltuutettuun.

Työsuojeluvaltuutettu/yhteysmies

Työstä vapautuksen aika lasketaan samoin kuin työsuojeluvaltuutetulla käyttäen kertoimena lukua 0,350.

2. Työnantaja korvaa sen ansion, jonka työntekijöiden edustaja menettää työaikana tehtäviensä hoitamisen takia.

3. Jos työntekijöiden edustaja suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä säännöllisen työaikansa ulkopuolella, maksetaan käytetyltä ajalta ylityökorvaus, mikäli muusta lisäkorvauksesta ei ole sovittu.

4. Korvattavalla ansiolla tarkoitetaan työntekijän edustajan omaa keskituntiansiota ilman yli- tai sunnuntaityökorotusta.

8 §
Työntekijöiden edustajien palkka

1. Täysin työstä vapautetulle yrityksen tai alueyksikön pääluottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle maksetaan vähintään IV palkkaryhmän mukaista palkkaa 33 %:lla korotettuna.

2. Osittain työhön osallistuvalle yrityksen tai alueyksikön pääluottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle sekä työmaan työsuojeluvaltuutetulle maksetaan vähintään palkkaryhmän IV mukaista palkkaa 12 %:lla korotettuna.

3. Yrityksen tai alueyksikön pääluottamusmiehenä tai työsuojeluvaltuutettuna toimivaa työntekijää ei tätä tehtävää hoitaessaan tai sen tähden saa siirtää huonompipalkkaiseen työhön kuin missä hän oli edustajaksi valituksi tullessaan eikä häntä edustajatehtävän takia saa erottaa työstä. Häntä ei myöskään saa siirtää vähempiarvoiseen työhön, jos työnantaja voi tarjota hänelle muuta hänen ammattitaitoaan vastaavaa työtä. Edellä mainittujen työntekijöiden edustajien ansiokehityksen tulee vastata yrityksessä tai sen alueyksikössä tapahtuvaa ansiokehitystä.

4.a Yrityksen pääluottamusmiehelle ja alueyksikön pääluottamusmiehelle maksetaan erilliskorvausta sen mukaan montaako työntekijää hän edustaa.

Edustettavien työntekijöiden määrä	Euroa/kahden viikon tilijakso		
	1.9.2025	1.6.2026	1.6.2027
10–50 työntekijää	37,98 €	39,08 €	40,02 €
51–100 työntekijää	47,52 €	48,90 €	50,07 €
yli 100 työntekijää	71,19 €	73,25 €	75,01 €

4.b Työkohteen yhteysmiehelle maksetaan erilliskorvausta sen mukaan montaako työntekijää hän edustaa.

Edustettavien työntekijöiden määrä	Euroa/kahden viikon tilijakso		
	1.9.2025	1.6.2026	1.6.2027
10–50 työntekijää	37,98 €	39,08 €	40,02 €
51–100 työntekijää	47,52 €	48,90 €	50,07 €
yli 100 työntekijää	71,19 €	73,25 €	75,01 €

4.c Yrityksen tai alueyksikön työsuojeluvaltuutetulle, joka on Rakennusliiton jäsen, maksetaan erilliskorvausta sen mukaan montaako työntekijää hän edustaa.

Edustettavien työntekijöiden määrä	Euroa/kahden viikon tilijakso		
	1.9.2025	1.6.2026	1.6.2027
10–50 työntekijää	37,98 €	39,08 €	40,02 €
51–100 työntekijää	47,52 €	48,90 €	50,07 €
yli 100 työntekijää	71,19 €	73,25 €	75,01 €

Mikäli työntekijä hoitaa useampia edustajantehtäviä, on hän oikeutettu vain yhteen erilliskorvaukseen.

4.d Edellä mainitut korvaukset ovat työssäoloajan ajalta maksettua palkkaa.

4.e Silloin kun pääluottamusmiehen tai yhteysmiehen varamies varsinaisen edustajan vuosiloman, sairauden tai vastaavan syyn aikana hoitaa edustajan tehtäviä vähintään kahden viikon ajan, maksetaan erilliskorvausta tältä ajalta hänelle.

9 §
Toimitilat ja tarvikkeet

Työnantaja osoittaa työntekijöiden edustajalle tämän tehtävien hoitamiseen tarvittavat tilat tarpeellisine toimistotarvikkeineen ottaen huomioon rakennuskohteen olosuhteet. Monistus-, postitus- ja atk-palvelujen käyttämisestä sovitaan erikseen yrityksessä.

10 §
Työmaakäynnit

1. Yrityksen ja alueyksikön pääluottamusmiehillä ja työsuojeluvaltuutetuilla on oikeus käydä toimialueensa työmailla, milloin se tehtävien suorittamiseksi on tarpeellista. Työmaakäynnistä on sovittava etukäteen esimiehen kanssa ja siitä on ilmoitettava asianomaisen työmaan johdolle.

2. Työnantaja korvaa työntekijöiden edustajalle sovittua matkustustapaa käyttäen syntyneet matkakustannusten korvaukset ja maksaa matkapäiviltä säännöllisen työajan palkan.

11 §
Oikeus osallistua koulutukseen

1. Työntekijöiden edustajille varataan RL:n ja RT:n välisen koulutussopimuksen mukaisesti tilaisuus osallistua koulutukseen, mikä on omiaan lisäämään heidän pätevyyttään edustajatehtävän hoitamisessa.

2. Yli 500 työntekijää edustavalla yrityksen pääluottamusmiehellä on oikeus järjestää yrityksen muille luottamusmiehille ja työsuojeluvaltuutetuille koulutus- tai muu yhteinen tilaisuus kaksi kertaa vuodessa.

12 §
Ammattitaidon kehittäminen

Kokonaan työstä vapautetun pääluottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun tehtävän päättymisen jälkeen tulee yrityksessä selvittää, edellyttääkö työntekijän paluu entiseen tai sitä vastaavaan työhön ammatillista koulutusta.

13 §
Työsuhdeturva

1. Yrityksen ja alueyksikön pääluottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu voidaan irtisanoa tai lomauttaa taloudellisilla ja tuotannollisilla syillä vain siinä tapauksessa, että heille ei voida tarjota ammattitaitoa vastaavaa tai muuten sopivaa työtä toimialueella.

Työntarjoamisvelvollisuus yrityskohtaista varaluottamusmiestä ja varatyösuojeluvaltuutettua lomautettaessa tai irtisanottaessa määräytyy irtisanomisesta ja lomauttamisesta sovittujen määräysten mukaan kuitenkin niin, että tarkastellaan onko heille mahdollisuutta tarjota työtä työssäkäyntialueella. Tarkastelusta annetaan kirjallinen selvitys. Tähän menettelyä koskevaan määräykseen noudatetaan RISS 8 §:n määräyksiä.

2. Työpaikan luottamusmies tai työsuojeluvaltuutettu voidaan irtisanoa tai lomauttaa taloudellisilla ja tuotannollisilla syillä vain siinä tapauksessa, että hänelle ei voida tarjota ammattitaitoa vastaavaa tai muuten sopivaa työtä toimialueella. Toimikauden päätyttyä työntarjoamisvelvollisuus määräytyy RISS:n mukaan kuitenkin siten, että työmaan luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun osalta tarkastellaan onko heille mahdollisuutta tarjota työtä työssäkäyntialueella.

3. Henkilökohtaisella syyllä ei luottamusmiestä tai työsuojeluvaltuutettua saa irtisanoa ilman työsopimuslain 7 luvun 10 §:n 1 momentin mukaista työntekijöiden enemmistön suostumusta eikä työsopimusta saa purkaa järjestysmääräysten rikkomisen perusteella ilman toistuvaa ja olennaista varoituksesta huolimatta tapahtuvaa työsopimuslain 7 luvun 2 §:n 1 momentin velvoitteen laiminlyömistä.

4. Luottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun työsopimuksen purkuperusteita arvioitaessa häntä ei saa asettaa huonompaan asemaan muihin työntekijöihin nähden.

5. Jos luottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun työsopimus on lakkautettu tämän sopimuksen vastaisesti, työnantajan on suoritettava korvauksena hänelle vähintään 10 ja enintään 30 kuukauden palkka. Yrityksen ja alueyksikön työsuojeluvaltuutetun kohdalla edellä tarkoitettu korvaus on vähintään 4 ja enintään 24 kuukauden palkka, mikäli tämän edustamien työntekijöiden lukumäärä on alle 90 ja työpaikan työsuojeluvaltuutetun kohdalla samoin vähintään 4 ja enintään 24 kuukauden palkka, mikäli tämän edustamien työntekijöiden lukumäärä on alle 20. Korvaus on määrättävä työsopimuslain 12 luvun 2 §:n perusteiden mukaan. Korvausta lisäävänä tekijänä on otettava huomioon se, että tämän sopimuksen oikeuksia on loukattu. Jos tuomioistuin harkitsee, että edellytykset työsuhteen jatkamiselle tai jo päättyneen työsuhteen palauttamiselle ovat olemassa, eikä työsuhdet-

ta siitä huolimatta jatketa, on tämä otettava erittäin painavana syynä huomioon korvauksen suuruutta määrättäessä.

6. Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun varamieheen sinä aikana, kun he tämän sopimuksen edellyttämän ilmoituksen mukaisesti toimivat sijaisina.

7. Tämän sopimuskohdan työsuhdeturvaa koskevia määräyksiä on sovellettava myös 5 §:n mukaisesti asetettuihin ehdokkaisiin yritys- tai alueyksikön pääluottamusmieheksi ja työsuojeluvaltuutetuksi. Ehdokassuoja alkaa aikaisintaan kuusi viikkoa ennen vaalin toimittamista ja päättyy muun kuin vaalissa valituksi tulleen osalta vaalituloksen tultua vahvistetuksi.

8. Tämän sopimuskohdan työsuhdeturvaa koskevia määräyksiä on sovellettava yritys- tai alueyksikön pääluottamusmiehenä tai työsuojeluvaltuutettuna toimineeseen työntekijään myös kuusi kuukautta hänen tehtävänsä päättymisen jälkeen. Ilmoitus irtisanomisesta tai lomauttamisesta voidaan kuitenkin antaa kuuden kuukauden määräajan kuluessa niin, että ilmoituksen tarkoittama toimenpide astuu voimaan jälkisuojan päättymisen jälkeen.

14 §
Oikeus tietojensaantiin

TED

1. Pääluottamusmiehelle on annettava neljännesvuosittain tietoon yrityksen työntekijöiden nimet ja palkkaryhmät sekä työsuhteitten alkamisajat. Tiedot tulee saada myös mies- ja naispuolisten työntekijöiden ansiotasosta, sen koostumuksesta ja kehityksestä siten, että selvitys annetaan työntekijöiden keskituntiansiosta aikatyössä, keskituntiansiosta urakkatyössä ja keskituntiansiosta tehdyltä työajalta.

Tiedonantovelvollisuus voidaan, yrityksessä erikseen sovittaessa, täyttää luovuttamalla pääluottamusmiehelle EK:n palkkatilastot.

Yrityksissä, joihin on valittu useampia pääluottamusmiehiä, pyritään em. tiedot antamaan myös toimintayksiköittäin työntekijöitä edustavalle pääluottamusmiehelle.

Uusien työntekijöiden perehdytyksen yhteydessä työntekijöille on annettava henkilöstön edustajien yhteystiedot (puhelinnumero, sähköposti). Mikäli työntekijä on työsopimuksen tekemisen yhteydessä tai muutoin antanut työnantajalle kirjallisesti nimenomai-

sen suostumuksensa yhteystietojensa luovuttamiseen henkilöstön edustajalle tai edustajille, tulee työnantajan antaa ko. tiedot asianomaiselle henkilöstön edustajalle tai edustajille.

YT-lain mukaisessa vuoropuhelussa tulee lisäksi käsitellä se, miten henkilöstön edustajien ja heidän edustamiensa työntekijöiden välinen yhteydenpito käytännössä varmistetaan.

2. Pääluottamusmiehellä on oikeus saada RISS:n, UTS:n ja AYM:n perusteella näissä sopimuksessa tarkoitettuja tietoja ja selvityksiä. Lisäksi pääluottamusmiehellä on oikeus saada tieto toimialueensa rakennuskohteista.

3. Työsuojeluvaltuutetulla on oikeus saada tehtävänsä hoitoa varten tarpeelliset tiedot

4. Työntekijän työsuhteeseen liittyvän epäselvyyden ja erimielisyyden selvittämiseksi on luottamusmiehelle annettava kaikki tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

5. Pääluottamusmiehelle, luottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle tulee antaa tiedot toimialueellaan käytetystä työvoimasta aliurakoinnin ja vuokratyövoiman osalta kirjallisesti. Tietojen tulee olla käytettävissä töiden alkaessa.

6. Pääluottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus tutustua työaikakirjanpitoon siten, kun työaikalaissa (872/2019) on säädetty.

7. Työnantaja hankkii luottamusmiehen, työsuojeluvaltuutetun ja yhteistoimintaelimien käyttöön näille kuuluvien tehtävien hoitamista varten tarpeelliset lait, asetukset ja työsuojelumääräykset.

15 §
Työntekijöiden edustajan vastuu

1. Työntekijöiden edustaja on työsuhteessa työnantajaan samassa asemassa kuin muut työntekijät. Hänellä on velvollisuus henkilökohtaisesti noudattaa yleisiä työehtoja, työaikoja, työnjohdon määräyksiä ja muita järjestysmääräyksiä.

2. Työntekijän edustaja vastaa siitä, että työnantajan hänelle antamia tietoja käytetään ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on annettu.

16 §
Neuvottelujärjestys

Rakennuskohteessa syntynyt erimielisyys pyritään ratkaisemaan työpaikkatasolla. Mikäli tässä ei onnistuta, kiistanalainen asia siirretään yritys- tai alueyksikön työntekijöiden edustajan ja nimetyn yrityksen edustajan välisiin neuvotteluihin. Erimielisyys, jota ei yrityksessä saada ratkaistuksi, siirretään liittojen piiriyhdistysten ja aluejärjestöjen sekä tarvittaessa edelleen liittojen välisiin neuvotteluihin.

17 §
Monitoimialayritys ja työyhteenliittymä

1. Paikallisesti voidaan sopia, että tätä sopimusta noudatetaan kokonaisuudessaan myös sellaisessa yrityksessä, joka on sidottu lisäksi johonkin toiseen Rakennusteollisuus RT ry:n jäsenyhdistyksen Rakennusliiton kanssa solmimaan työehtosopimukseen.

2. Työyhteenliittymän rakennustyökohteisiin sovelletaan soveltuvin osin tätä sopimusta kuin itsenäiseen yritykseen.

18 §
Sopijapuolten vastuu

Työehtosopimuksen osapuolet sitoutuvat omalta ja edustamiensa jäsenten osalta noudattamaan työehtosopimusosapuolten välillä sekä tämän sopimuksen perusteella tehtyjä sopimuksia, noudattamaan työehtosopimuksen mukaista työrauhaa sekä selvittämään erimielisyydet neuvottelujärjestelmän mukaisesti.

19 §
Voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan helmikuun 1 päivänä 2003 ja on voimassa toistaiseksi. Sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajoin päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä joulukuun 10 päivänä 2002

TALONRAKENNUSTEOLLISUUS RY

RAKENNUSLIITTO RY

Liite

SUOSITUS: TYÖKYKYÄ YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA TYÖPAIKOILLA

Työkunnon ja työssä menestymisen eräänä edellytyksenä on, että henkilö on sijoittunut sellaiseen työhön, josta terveydenvaarat on pyritty poistamaan ja jossa mahdollinen sairaus, vika tai vamma ei pahene eikä haittaa työn suorittamista. Samalla kiinnitetään huomiota työpaikoilla mahdollisesti esiintyviin terveysvaaroihin ja niiden poistamiseen. Työpaikoilla tulisi kiinnittää jatkuvasti huomiota työolojen parantamiseen, palveluksessa olevien henkilöiden työssä selviytymiseen ja mahdollisiin sairauksien aiheuttamiin rajoituksiin. Samalla tulisi ryhtyä toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi ja työkykyä ylläpitävän toiminnan tukemiseksi.

1.
Toiminnan perusedellytykset

Yksilöitä tukevan toiminnan onnistuminen edellyttää myönteisen ilmapiirin lisäksi työpaikkaselvitysten suorittamista mahdollisine toimenpide-ehdotuksineen sekä seurannan järjestämistä. Lisäksi edellytetään muun muassa seuraavaa:

- työpaikkaselvityksiin liittyen arvioidaan työrajoitteisten työhönsijoitusmahdollisuudet eri työkohteissa ja otetaan huomioon tarpeelliset muutosehdotukset, joiden toteutumista seurataan
- työterveyshuollolla on riittävästi voimavaroja ja ne kohdistetaan myös työpaikalla suoritettavaan työkykyä ylläpitävään toimintaan
- palveluksessa olevien poissaolotiedot toimitetaan sovituin väliajoin työterveyshuoltoon
- työpaikoille luodaan valmius työpaikan muutoksiin esimerkiksi ergonomiaan liittyen
- selvitetään elpymisliikunnan tarve ja toteutetaan sitä tarvittaessa
- työterveyshuolto varmistaa nopeat toimintayhteydet eri palvelujärjestelmiin mm. terveydenhuollossa ja kuntoutuksessa

- työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa esitetään työkykyä ylläpitävän toiminnan periaatteet.

2.
Kohderyhmät

Työkykyä ylläpitävän toiminnan piiriin kuuluvat kaikki palveluksessa olevat. Näin ollen ei tule asettaa

- ikärajoitusta eikä
- ammattirajoitusta.

3.
Työkyvyn ylläpitämistä tarvitsevien työntekijöiden ja toimihenkilöiden löytäminen

Tuloksellisen toiminnan edellytyksenä on, että tukitoimia tarvitsevat henkilöt löydetään mahdollisimman varhain.

3.1 Aloite työ- ja toimintakyvyn arvioimiseksi voi tulla mm. seuraavista lähteistä:

- oma aloite
- esimiehet
- työterveyshenkilöstö
- luottamushenkilöt
- sairausvakuutus
- eläkelaitokset
- terveydenhuolto
- sosiaalihuolto.

3.2 Syitä aloitteen tekemiseen

Mikäli työntekijällä tai toimihenkilöllä on runsaasti tai toistuvasti sairaus- tai muita poissaoloja, työssä selviytyminen on heikentynyt, terveystarkastuslöydökset tai todettujen sairauksien ennuste viittaavat työkykyä ylläpitävien toimenpiteiden tarpeeseen, ryhdytään suunnittelemaan työkykyä ylläpitävää toimintaa tai ohjataan henkilö tarvittaessa lisätutkimuksiin.

3.3 Toimenpiteet arvioinnissa

Sairaustapauksissa suoritetaan työ- ja toimintakyvyn arviointi työterveyshuollossa. Tarvittaessa suoritetaan edellistä laajempi selvi-

tys esimerkiksi ulkopuolisen terveydenhuollon asiantuntemuksen toimesta.

4.
Toimenpiteet työkelpoisuuden säilyttämiseksi

Lähtökohtana toimenpiteille on jatkaminen omassa työssä. Tukitoimenpiteistä vastuussa oleva henkilö laatii yhdessä työntekijän tai toimihenkilön ja tarvittaessa yrityksen yhteistoimintatahojen kanssa yksilöllisen toimenpidesuunnitelman, jossa voivat tulla kysymykseen:

- työn suorittamiseen liittyvät muutokset, jotka selvitetään työosastolla, esim. ergonomiset parannukset
- työaikamuutoksina tulevat kysymykseen mm. osa-aikatyö, osakeläke, osa-aikaeläke, siirtyminen yötyöstä päivätyöhön
- uudelleen työhönsijoitus
- ammatillinen työpaikkakoulutus työosaston ja koulutusorganisaation yhteistyönä
- lääkinnällinen kuntoutus tarvittaessa työterveyshuollon aloitteesta
- sellaiset ammatillisen kuntoutuksen muodot työpaikalla tai työpaikan ulkopuolella, jotka tukevat työkykyä ylläpitävää toimintaa
- kehitetään työpaikkatason tiedotusta ja koulutusta tuki- ja liikuntaelinten kunnon ylläpitämisen tärkeydestä.

Käytännössä joudutaan usein toteuttamaan monia esitettyjä toimenpiteitä, varsinkin kroonisten sairauksien aiheuttaessa työkyvyn heikkenemistä.

5.
Seuranta

Työrajoitteisuus on useissa tapauksissa pysyvää. Tämän vuoksi on välttämätöntä, että tukitoiminnan tuloksellisuutta seurataan jatkuvasti ja että työkykyä ylläpitäviä toimenpiteitä uusitaan tarvittaessa. Erityisesti seurantaa suorittavat

- kuntoutettava
- esimiehet
- työterveyshenkilöstö
- luottamushenkilöt.

6.
Yhteistoiminta työpaikalla työterveyshuollon kanssa

Työkykyä tukevat toimenpiteet vaativat usein monipuolista ongelmien selvittelyä ja vaihtoehtojen etsimistä. Työnteon ja työolosuhteiden muuttaminen liittyvät sekä yksittäiseen työntekijään tai toimihenkilöön että työympäristöön. Tämän vuoksi on tarpeen, että muutokset suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä.

6.1 Työsuojeluorganisaation tehtävänä on

- arvioida työkykyä ylläpitävän toiminnan yleiset periaatteet
- osallistua yhdessä työterveyshenkilöstön kanssa työkykyä ylläpitävän toiminnan edistämiseen
- edistää toiminnalle myönteisen ilmapiirin muodostumista
- seurata osaltaan toimenpiteiden tuloksellisuutta
- arvioida tarvittaessa uudelleensijoituskohteita.

6.2 Henkilöstöhallinnon, linjajohdon, työterveyshenkilöstön ja työsuojeluorganisaation tehtävänä on

- seurata palveluksessa olevien työssä selviytymistä
- huolehtia työrajoitteisten asianmukaisesta työhön sijoituksesta
- arvioida ammatillisen koulutuksen tarpeellisuutta ja edistää sen toteutumista
- pitää yhteyttä viranomais- ym. organisaatioihin yhteistoiminnan aikaansaamiseksi.

SOPIMUS YRITYKSEN JA ERI HENKILÖSTÖRYHMIEN VÄLISESTÄ YHTEISTOIMINNASTA RAKENNUSALAN YRITYKSISSÄ

Yhteistoimintalain mukaan yrityksissä tulee käydä vuoropuhelua yrityksen tai sen henkilöstön kannalta olennaisista ja tärkeistä asioista. Lain tarkoituksena on kehittää yritysten toimintaa ja työolosuhteita sekä tehostaa työnantajan ja henkilöstön välistä sekä henkilöstön keskinäistä yhteistoimintaa. Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta puolestaan velvoittaa yritystä ja sen henkilöstöä yhteistoimintaan työsuojelua koskevissa asioissa.

Tämän sopimuksen tarkoituksena on edistää rakennusalan yritysten ja niiden henkilöstön välistä yhteistoimintaa määrittelemällä edellä mainittujen lakien tarkoituksen toteutumista edistävien neuvottelu- ja toimikuntien perustamista ja toimintaa koskevat säännöt.

1 §
Soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan niissä Talonrakennusteollisuus ry:n jäsenyrityksissä, joiden työsuhteessa olevan henkilöstön määrä säännöllisesti on vähintään 20.

2 §
YT-neuvottelukunta

1. Mikäli jokin yrityksen henkilöstöryhmä sitä vaatii, sovitaan työnantajan ja henkilöstöryhmien edustajien kesken yritykseen tai sen kiinteään aluetoimipaikkaan perustettavaksi YT-neuvottelukunta.

2. Neuvottelukuntaa perustettaessa sovitaan samalla, mitkä yhteistoimintalain mukaiset asiat ensisijaisesti käsitellään neuvottelukunnassa.

3. Yhteistoimintalain mukaisessa vuoropuhelussa laadittavan työyhteisön kehittämissuunnitelman lisäksi on suositeltavaa, että

neuvottelukunnassa tai työnantajan ja henkilöstön edustajien kesken muutoin käsitellään kolmesti vuodessa henkilöstön määrässä ja laadussa edellisen selvityksen antamisen jälkeen tapahtuneet sekä lähikuukausina odotettavat muutokset.

Jos työvoiman vähentämistarve on käsitelty työyhteisön kehittämissuunnitelman läpikäynnin yhteydessä, ei erillistä yhteistoimintamenettelyä suunnitelmissa huomioon otettujen yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvien toimenpiteiden myöhemmin aiheuttamien lomauttamisten ja irtisanomisten osalta tarvita.

4. Yhteistoimintalain 19 §:n 2. momentin mukaista viiden päivän neuvotteluesitysaikaa ja 26 §:ää ei noudateta rakennusalalla tämä sopimuksen mukaisen neuvottelukunnan käsittelemissä asioissa.

3 §
Työsuojelun yhteistoimintaelimet

1. Yritykseen tai sen kiinteään aluetoimipaikkaan, jonka piirissä yrityksellä on säännöllisesti vähintään kaksi työkohdetta, voidaan perustaa työsuojelun keskustoimikunta.

Työsuojelun keskustoimikunta käsittelee mm. seuraavia yrityksen työpaikkoja yhteisesti koskevia asioita ja tekee niistä esityksiä:

- työsuojelu, tapaturmien ja terveysvaarojen ehkäisy sekä työnopastus
- työsuojeluyhteistoimintaan liittyvä tiedottaminen
- työsuojeluun liittyvä yhteiskoulutus koulutussopimusten mukaisesti
- työkykyä ylläpitävän toiminnan suunnittelu sekä toteutuksen seuranta yhteistyössä työterveyshenkilöstön kanssa
- henkinen hyvinvointi, työssä viihtyminen sekä päihteiden liikakäyttöön sekä hoitoon ohjaamiseen liittyvät kysymykset.

Työsuojelua edistävien yhteistoimintaelinten perustamisesta työpaikalle sovitaan paikallisesti tarkoituksen mukaisella tavalla. Ellei muusta ole sovittu, työpaikan työsuojelutoimikunnan muodostavat työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutettu, ensimmäinen varavaltuutettu sekä toimihenkilöiden työsuojeluvaltuutettu, mikäli sellainen on valittu.

4 §
Henkilöstön edustajat yhteistoimintaelimissä

1. YT-neuvottelukunta

1. Neuvottelukunnan kokoonpanosta sovitaan paikallisesti. Työnantajan edustajien lukumäärä on neuvottelukunnassa enintään puolet eri henkilöstöryhmien edustajien kokonaismäärästä.

2. Työntekijöiden edustajina toimivat neuvottelukunnan toimialueen pääluottamusmiesten, luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen keskuudestaan valitsemat edustajat ja heidän varamiehensä. Teknisten toimihenkilöiden edustajana toimii yhdysmies ja teollisuustoimihenkilöiden edustajana heidän luottamusmiehensä. Varamiehinä toimivat heille valitut varamiehet. Ylemmät toimihenkilöt valitsevat edustajansa ja hänelle varamiehen keskuudestaan toimikaudeksi.

2. Työsuojelun keskustoimikunta

Työsuojelun keskustoimikuntaan kuuluu työntekijöiden edustajina yrityksen tai ao. alueyksikön työsuojeluvaltuutettu ja hänen varamiehensä, toimihenkilöiden työsuojeluvaltuutettu sekä työnantajan edustajana työsuojelupäälliköiden ”yhteysmies”.

3. Henkilöstöryhmien edustajien valinta

1. YT-neuvottelukunnan ja työsuojelun keskustoimikunnan toimikausi on kaksi kalenterivuotta.

2. Henkilöstöryhmien edustajat voivat toimia neuvottelukunnassa toimikauden loppuun asti, vaikka edustaja menettäisi luottamusmies-, yhdysmies- tai työsuojeluvaltuutetun asemansa, ellei henkilöstöryhmä siitä toisin päätä.

3. Varamies tulee varsinaisen edustajan tilalle tämän työsuhteen päättyessä taikka tämän ollessa sairauden, vuosiloman, työnantajan määräämän matkatyön/työmatkan tai muun sellaisen syyn vuoksi estynyt edustustaan hoitamasta. Mikäli myös varamiehen työsuhde lakkaa kesken neuvottelukunnan toimikauden, asianomaisella henkilöstöryhmällä on oikeus valita neuvottelukuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi jäsen varamiehineen keskuudestaan.

5 §
YT-neuvottelukunnan ja työsuojelun keskustoimikunnan yhdistäminen

1. Paikallisesti voidaan sopia, että sama neuvottelukunta hoitaa sekä yhteistoimintalain mukaiset että työsuojelun keskustoimikunnalle kuuluvat yhteistoiminta-asiat. Tällaisessa tapauksessa työntekijöiden edustajiksi neuvottelukuntaan tulee valita sekä luottamusmiehiä että työsuojeluvaltuutettuja.

6 §
Järjestäytyminen ja kokoukset

YT-neuvottelukunnan ja työsuojelun keskustoimikunnan järjestäytymisen ja kokoontumisen osalta noudatetaan seuraavia menettelytapoja, ellei työnantajan ja henkilöstön edustajien kesken muuta sovita:

1. Neuvottelukunta ja keskustoimikunta valitsevat keskuudestaan kalenterivuodeksi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joista toinen edustaa työnantajaa ja toinen henkilöstöä. Tätä asetelmaa vaihdetaan vuorovuosina. Työnantaja järjestää sihteerin, joka ei ole neuvottelukunnan/keskustoimikunnan jäsen.

2. Työnantajan tulee kutsua neuvottelukunta ja keskustoimikunta koolle tarvittaessa ja ainakin neljästi vuodessa. Lisäksi neuvottelukunta tai keskustoimikunta on kutsuttava koolle, jos yksi henkilöstöryhmä tai ¼ jäsenistä on sitä ennalta ilmoittamaansa, neuvottelukunnan / keskustoimikunnan käsiteltäviin kuuluvaa asiaa varten esittänyt. Työnantaja laatii kokoukselle esityslistan. Henkilöstöryhmän edustaja voi tehdä aloitteen jonkin asian käsittelemiseksi neuvottelukunnassa. Kokouskutsu esityslistoineen toimitetaan jäsenille niin hyvissä ajoin, että heillä on riittävä aika valmistautua kokousta varten.

3. Sihteeri laatii neuvottelukunnan/keskustoimikunnan kokouksesta pöytäkirjan, jonka hän allekirjoittaa ja kaksi kokouksessa läsnä ollutta edustajaa tarkastavat.

7 §
Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.3.2022 ja on voimassa toistaiseksi. Sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajoin päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä helmikuun 28. päivänä 2022

TALONRAKENNUSTEOLLISUUS ry

RAKENNUSLIITTO ry

TOIMIHENKILÖUNIONI TU ry

YLEMMÄT TOIMIHENKILÖT YTN ry

SOPIMUS AMMATTIYHDISTYSJÄSENMAKSUJEN PERINNÄSTÄ

Allekirjoittaneet järjestöt ovat sopineet ammattiyhdistysjäsenmaksun perimisestä seuraavaa:

1 §
Jäsenmaksun periminen

Työnantaja perii ammattiyhdistysjäsenmaksut palkkakausittain tai kuukausittain. Paikallisesti voidaan sopia, että jäsenmaksu peritään etupainotteisesti neljännesvuosittain, puolivuosittain tai koko vuoden jäsenmaksu kerralla.

Jäsenmaksun perinnässä käytetään rakennusliiton jäsenmaksujen perintäsopimusta.

Työnantaja ei peri jäsenmaksua, mikäli palkkakaudella ei ole lainkaan palkanmaksuvelvollisuutta. Työntekijä on viimekädessä itse vastuussa, että vuotuista jäsenmaksua kertyy vaadittu määrä.

Perinnän loppumisesta tulee ilmoittaa rakennusliitolle.

2 §
Jäsenmaksun tilitys ja selvitys

Jäsenmaksun tilitys toteutetaan yrityksen palkkahallinnolle parhaaksi soveltuvalla tavalla palkkakausittain tai kuukausittain. Tilitys on mahdollista toteuttaa myös etupainotteisesti neljännesvuosittain, puolivuosittain tai vuosittain.

Tilitys suoritetaan Rakennusliiton jäsenmaksutilille.

Työnantaja toimittaa jäsenkohtaisen selvityksen Rakennusliitolle perimistään jäsenmaksuista. Selvitys toimitetaan kuukausittain tai neljännesvuosittain.

Jos perinnästä on paikallisesti sovittu muuta, toimitetaan selvitys mahdollisimman pian perinnän jälkeen.

3 §
Jäsenmaksun määrä

Rakennusliitto ilmoittaa Talonrakennusteollisuus Ry:lle vuosittain kuukautta ennen perintävuoden alkua jäsenmaksun suuruuden.

Tämä sopimus tulee voimaan 1.3.2022 ja on voimassa toistaiseksi. Tämä sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajalla päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2022

TALONRAKENNUSTEOLLISUUS RY

RAKENNUSLIITTO RY

Urakkahinnoittelut

Yksikköhintaurakoiden urakkahinnat määräytyvät tähän sopimukseen liittyvien hinnoittelujen perusteella. Näillä vähimmäishinnoilla voidaan korvata yrityskohtainen käytössä oleva hinnoittelu kuitenkin vain siitä yrityksessä yhteisesti sovittaessa. Työntekijäpuolella sopijapuolena ovat urakkatyötä tekevät työkunnat. Urakkatyöstä sovittaessa on työnantajan ja työntekijöiden yhdessä todettava sopimuksen sisältöön vaikuttavat olennaiset asiat. Sopimusta tehtäessä on nimenomaisesti todettava käytetty hinnoitteluperuste sekä esitettävä tarkoituksenmukaisella tarkkuudella mahdolliset poikkeamat lähtötilanteesta, työn sisällöstä sekä siitä, miten mahdolliset työolosuhteiden vaikutukset työsuoritukseen on otettu huomioon.

Urakkatyön teettämistä varten laaditut työsopimuslomakkeet ja urakkalaskuri löytyvät osoitteesta http://www.mittaviiva.fi/teslaskin

Hinnat tulevat voimaan 1.9 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta.

MUOTTITYÖT

Alkutila

Alapuoliset rakenteet sekä alusta ovat valmiit, tarkemitattu ja tarkastettu. Materiaalit ja työvälineet ovat työmaalla valmiina käytettäväksi. Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty.

Työsisältö

Muottityö: Työhön liittyvien materiaalien ja koneiden siirrot, muottien paikalleen mittauksen mittalinjoista, asennuksen ja tuennan.

Kokonaisuus: Työ sisältää asennuksen työsisällön lisäksi mittauksen työmaan mittapisteistä, muottien purun, muottimateriaalien puhdistuksen, lajittelun ja varastoinnin.

Urakkaan liittyvistä työturvallisuustehtävisä sovitaan erikseen. Turvallinen työskentely varmistetaan ensisijaisesti rakenteellisilla toimenpiteillä, ja jos se ei ole mahdollista putoamisvaara torjutaan valjastyyppisillä henkilösuojaimilla.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Urakkaa hinnoiteltaessa on otettava huomioon mm. telineet, työtasot, sääsuojat, putoamissuojaus, henkilönostimet, nostokalusto, toteutustapa ja olosuhteet.

Lopputila

Muottityö: Muotit asennettu ja tuettu suunnitelmien mukaisesti. Työ tarkastettu.

Kokonaisuus: Muottityön lisäksi muotit on purettu, muottimateriaalit on puhdistettu, lajiteltu ja varastoitu. Työ on tarkastettu. Ei sisällä muottikaluston kuljetuskuntoon saattamista.

Mittausmääräykset

Muottityö mitataan pystyrakenteissa betonin kosketuspinta-m^2 tai rakennusosien kappalemäärinä ja vaakarakenteissa muotti-m^2.

Pystyrakenteissa olevat aukot mitataan umpeen. Ovi- ja päätystopparit ja aukkojen tuennat kuten ikkunat sovitaan tapauskohtaisesti erikseen.

Muuta

Pilasterit seinissä, leukapalkit, portaat, ulokkeet, kaarevat pinnat, perustusten sokkelihalkaisut yms. hinnoitellaan erikseen tapauskohtaisesti.

Mitattavat läpiviennit ja varauskotelot, tartunta- ja hitsauslätkät sekä tartuntarautakotelot hinnoitellaan erikseen.

Korkeatuentaiset ($h > 6$ m) muottirakenteet hinnoitellaan erikseen.

Väestösuojavarustelu sovitaan erikseen.

Olosuhteet

Olosuhteiden kuten sään ja vuodenajan vaikutus on neuvoteltava ja sovittava paikallisesti.

Vaikutukset on otettava huomioon ja olosuhteet luotava muottityölle soveltuviksi.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

LAUTAMUOTTITYÖT	Asennus				Kokonaisuus			
Jatkuvien anturoiden lautamuottityö	9,53	€/m²	0,39	tth/m²	15,06	€/m²	0,62	tth/m²
Pilarianturoiden lautamuottityö	9,53	€/m²	0,39	tth/m²	15,06	€/m²	0,62	tth/m²
Pilarianturoiden lautamuottityö, koko ≤ 900x900, h≤ 600	10,85	€/kpl	0,45	tth/kpl	16,38	€/m²	0,68	tth/m²
Perusmuurien lautamuottityö	6,52	€/m²	0,27	tth/m²	12,55	€/m²	0,52	tth/m²
Seinien lautamuottityö								
– korkeus < 3 m	6,03	€/m²	0,27	tth/m²	12,29	€/m²	0,51	tth/m²
– korkeus ≥ 3 m	8,12	€/m²	0,34	tth/m²	14,42	€/m²	0,58	tth/m²
Pilarien lautamuottityö								
– korkeus < 3 m	8,79	€/m²	0,36	tth/m²	15,06	€/m²	0,62	tth/m²
– korkeus 3…6 m	11,50	€/m²	0,48	tth/m²	17,80	€/m²	0,74	tth/m²
Pyöröpilarien lautamuottityö	12,47	€/m²	0,52	tth/m²	18,78	€/m²	0,78	tth/m²
Palkkien lautamuottityö	8,79	€/m²	0,36	tth/m²	15,06	€/m²	0,62	tth/m²
Korkeatuentaisten palkkien muottityö (3…6 m)	11,50	€/m²	0,48	tth/m²	17,80	€/m²	0,74	tth/m²
Laattojen lautamuottityö	8,03	€/m²	0,36	tth/m²	14,55	€/m²	0,60	tth/m²
Korkeatuentaisten laattojen muottityö (3…6 m)	12,02	€/m²	0,50	tth/m²	18,32	€/m²	0,76	tth/m²
LEVYMUOTTITYÖT								
Jatkuvien anturoiden levymuottityö	7,03	€/m²	0,29	tth/m²	11,30	€/m²	0,47	tth/m²
Pilarianturoiden levymuottityö	7,03	€/m²	0,29	tth/m²	11,30	€/m²	0,47	tth/m²
Pilarianturoiden levymuottityö, koko ≤ 900x900	8,90	€/kpl	0,37	tth/kpl	15,20	€/m²	0,62	tth/m²
Perusmuurien levymuottityö	5,77	€/m²	0,24	tth/m²	12,04	€/m²	0,50	tth/m²

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Seinien levymuottityö								
– korkeus < 3 m	5,52	€/m²	0,23	tth/m²	11,79	€/m²	0,49	tth/m²
– korkeus ≥ 3 m	7,34	€/m²	0,30	tth/m²	13,64	€/m²	0,56	tth/m²
Pilarien levymuottityö								
– korkeus < 3 m	7,03	€/m²	0,29	tth/m²	13,79	€/m²	0,57	tth/m²
– korkeus 3…6 m	9,69	€/m²	0,40	tth/m²	16,51	€/m²	0,68	tth/m²
Palkkien levymuottityö	6,28	€/m²	0,26	tth/m²	12,55	€/m²	0,52	tth/m²
Korkeatuentaisten palkkien muottityö (3…6 m)	9,30	€/m²	0,38	tth/m²	16,09	€/m²	0,64	tth/m²
Laattojen levymuottityö	6,28	€/m²	0,26	tth/m²	13,31	€/m²	0,55	tth/m²
Korkeatuentaisten laattojen muottityö (3…6 m)	9,30	€/m²	0,38	tth/m²	16,09	€/m²	0,64	tth/m²
JÄRJESTELMÄMUOTTITYÖT								
Seinien ja perusmuurien järjestelmämuottityöt								
– korkeus < 3 m	5,02	€/m²	0,21	tth/m²	7,52	€/m²	0,31	tth/m²
– korkeus ≥ 3 m	6,82	€/m²	0,28	tth/m²	11,59	€/m²	0,38	tth/m²
Pilarien järjestelmämuottityöt								
– korkeus < 3 m	30,12	€/kpl	1,24	tth/kpl	50,19	€/kpl	2,07	tth/kpl
– korkeus 3…6 m	32,29	€/kpl	1,34	tth/kpl	52,36	€/kpl	2,17	tth/kpl
Pilarien muottityöt, lasikuitumuotti	22,58	€/kpl	0,93	tth/kpl	32,63	€/kpl	1,34	tth/kpl
Laattojen muottityö	4,52	€/m²	0,19	tth/m²	8,03	€/m²	0,33	tth/m²
Korkeatuentaisten laattojen muottityö (3…6 m)	7,08	€/m²	0,29	tth/m²	11,85	€/m²	0,43	tth/m²
Palkkien kasettimuottityö	7,03	€/m²	0,29	tth/m²	11,79	€/m²	0,49	tth/m²
Korkeatuentaisten palkkien muottityö (3…6 m)	9,74	€/m²	0,40	tth/m²	14,55	€/m²	0,60	tth/m²
Väestönsuojan muottityö	8,03	€/m²	0,33	tth/m²	11,53	€/m²	0,48	tth/m²

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

SEINIEN SUURMUOTTITYÖ KOKONAISUUS

Seinien suurmuottityöt	3,26	€/m²	0,13	tth/m²
Seinien erikoissuurmuottityöt	5,02	€/m²	0,21	tth/m²

KULMA- JA PÖYTÄMUOTTITYÖ KOKONAISUUS

Seinän ja laatan kulmamuottityö	3,02	€/m²	0,12	tth/m²
Laatan pöytämuottityöt	3,77	€/m²	0,16	tth/m²

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

ELEMENTTITYÖT

Alkutila

Alusta on valmis elementtityölle. Elementit ovat kuljetusajoneuvossa tai välivarastossa.Työmaan nostokalusto mitoitettu elementtien asennusta varten. Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty.

Työsisältö

Asennus: Työhön liittyvien materiaalien ja koneiden siirrot, elementtien paikalleen mittauksen sekä elementtien asennuksen ja tuennan.

Kokonaisuus: Työ sisältää asennuksen työsisällön lisäksi kiinnitykset, tukkolaudoitukset, juotokset, saumavalut ja niihin liittyvät muottilaudoitusten purkutyöt.

Urakkaan liittyvistä työturvallisuustehtävisä sovitaan erikseen. Turvallinen työskentely varmistetaan ensisijaisesti rakenteellisilla toimenpiteillä, ja jos se ei ole mahdollista putoamisvaara torjutaan valjastyyppisillä henkilösuojaimilla.

Urakkaa hinnoiteltaessa on otettava huomioon mm. telineet, työtasot, sääsuojat, putoamissuojaus, henkilönostimet, nostokalusto, toteutustapa ja olosuhteet.

Lopputila

Asennus: Elementit on suunnitelman mukaisesti asennettu.

Kokonaisuus: Asennus tehty ja elementtien kiinnitykset, juotokset sekä saumavalut tehty.

Mittausmääräykset

Elementtityö mitataan kappaleittain. 0...120 mm leveät juotokset sisältyvät kokonaisuuden hintoihin. 120...450 mm juotoksille on erillishinta. Leveydeltään > 450 mm hinnoitellaan kohdekohtaisesti erikseen.

Muuta

Urakkahinnoittelu koskee rakennuksia, joissa on alle kymmenen kerrosta.

Asennustyöhön liittyvistä muista töistä kuten kaistavaluista ja juotoksista (leveys > 450 mm) tai nippunostoista on sovittava kohdekohtaisesti erikseen.

Olosuhteiden kuten sään ja vuodenajan vaikutus on neuvoteltava ja sovittava paikallisesti.

Vaikutukset on otettava huomioon ja olosuhteet luotava elementtityölle soveltuviksi.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

	Asennus				Kokonaisuus			
PERUSTUSELEMENTTITYÖ								
Antura- ja holkkielementti, asennus	45,16	€/kpl	1,86	tth/kpl				
Sokkelielementti, asennus	30,12	€/kpl	1,24	tth/kpl	55,21	€/kpl	2,28	tth/kpl
Maanpaineseinäelementti	36,06	€/kpl	1,50	tth/kpl				
ONTELOLAATTATYÖ								
Ontelolaatta-asennus, keskikoko 1,2 x 14 m, paino 3…8 t	11,53	€/kpl	0,48	tth/kpl	20,58	€/kpl	0,85	tth/kpl
Ontelolaataston raudoitus	3,45	€/kpl	0,15	tth/kpl				
SUPERLAATTATYÖ								
Superlaatan asennus, keskikoko 2 x 9 m, paino 8 tn	16,61	€/kpl	0,7	tth/kpl	24,92	€/kpl	1,05	tth/kpl
Raudoitus, kun laatan keskikoko 2 x 9 m	3,57	€/kpl	0,15	tth/kpl				
Umpirautaisten nostolenkkien poisto ei kuulu hintaan.								
TT-LAATTATYÖ								
TT-laatta-asennus, 2,4 x 10 m, paino < 8 t	15,62	€/kpl	0,65	tth/kpl				
TT-laatta-asennus, 2,4 x 15 m, paino 8…16 t	19,23	€/kpl	0,80	tth/kpl				
TT-laatta-asennus, . . . 3 x 17 m, paino 16...24 t	26,44	€/kpl	1,10	tth/kpl				
PILARIELEMENTTITYÖ, BETONI								
Asennus ja kiinnitys, < 3 t, hitsausliitos	38,15	€/kpl	1,57	tth/kpl				
Asennus ja kiinnitys, < 3 t, pulttiliitos ja juotos	29,37	€/kpl	1,21	tth/kpl				
Asennus ja kiinnitys, 3...8 t, hitsausliitos	39,39	€/kpl	1,62	tth/kpl				
Asennus ja kiinnitys, 3...8 t, pulttiliitos ja juotos	34,39	€/kpl	1,42	tth/kpl				
PILARIELEMENTTITYÖ, TERÄS								
Asennus ja kiinnitys, hitsausliitos pituus ≤ 6 m	32,94	€/kpl	1,37	tth/kpl				
Asennus ja kiinnitys, pulttiliitos pituus ≤ 6 m	25,92	€/kpl	1,08	tth/kpl				

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

SEINÄELEMENTTITYÖ								
Väliseinäelementti, asennus	33,88	€/kpl	1,40	tth/kpl	43,92	€/kpl	1,81	tth/kpl
Sandwich-ruutu-ulkoseinäelementti, asennus	37,64	€/kpl	1,55	tth/kpl	47,67	€/kpl	1,97	tth/kpl
Nauhaulkoseinäelementti, asennus	30,02	€/kpl	1,25	tth/kpl	40,54	€/kpl	1,67	tth/kpl
Kuoriulkoseinäelementti, asennus	34,88	€/kpl	1,45	tth/kpl	45,09	€/kpl	1,86	tth/kpl
Yli 6 metriä pitkät ja/tai yli 4,5 metriä korkeat, vähintään kolme elementtitukea tarvitsevat elementit sovitaan erikseen.								
ELEMENTTITÖIHIN LIITTYVÄT VALUT								
Tukkolaudoitus, saumavalu ja laudoituksen purku	10,04	€/kpl	0,41	tth/kpl				
Pystysaumapumppaus, laudoitus ja sen purku	6,28	€/kpl	0,26	tth/kpl				
Ontelolaataston saumaus pumppaamalla	2,91	€/kpl	0,12	tth/kpl				
PALKKIELEMENTTITYÖ								
Betonipalkin asennus tuelle	20,07	€/kpl	0,83	tth/kpl	30,12	€/kpl	1,24	tth/kpl
Juotos erikseen	10,04	€/kpl	0,41	tth/kpl				
Teräspalkin asennus tuelle	21,63	€/kpl	0,90	tth/kpl				
Teräspalkin hitsauskiinnitys	25,27	€/kpl	1,05	tth/kpl				
PORRASELEMENTTITYÖ								
Porrasyöksy, asennus	27,60	€/kpl	1,14	tth/kpl	30,12	€/kpl	1,24	tth/kpl
Porrastasolaatta, asennus	17,57	€/kpl	0,72	tth/kpl	27,60	€/kpl	1,14	tth/kpl
Kierreporras, asennus	50,94	€/kpl	2,10	tth/kpl				
Juotos erikseen	7,52	€/kpl	0,31	tth/kpl				
PARVEKELEMENTTITYÖ								
Parvekelaatta, asennus	27,60	€/kpl	1,14	tth/kpl	37,64	€/kpl	1,55	tth/kpl
Parvekepieli, asennus	40,15	€/kpl	1,66	tth/kpl	50,19	€/kpl	2,07	tth/kpl
Juotos	10,04	€/kpl	0,41	tth/kpl				

HORMIELEMENTTITYÖ								
Hormielementin asennus	22,39	€/kpl	0,95	tth/kpl	31,99	€/kpl	1,35	tth/kpl
Yli 10 hormiliittymäisen elementin asennus sovitaan erikseen								
KUILUELEMENTTITYÖ								
Hissikuilun (3 sivua), asennus	43,92	€/kpl	1,81	tth/kpl	55,21	€/kpl	2,28	tth/kpl
Hissikuilun pieli, asennus	40,15	€/kpl	1,66	tth/kpl	50,19	€/kpl	2,07	tth/kpl
Juotos	7,52	€/kpl	0,31	tth/kpl				
TILAELEMENTTI								
Tilaelementti, asennus	30,12	€/kpl	1,24	tth/kpl	42,66	€/kpl	1,76	tth/kpl
Juotos	12,55	€/kpl	0,52	tth/kpl				
PUUELEMENTTITYÖ								
– pituus ≤ 4500 mm, ULKOSEINÄT	27,60	€/kpl	1,14	tth/kpl				
– pituus > 4500 mm, ULKOSEINÄT	32,63	€/kpl	1,34	tth/kpl				
– pituus ≤ 4500 mm, VÄLISEINÄT	22,58	€/kpl	0,93	tth/kpl				
– pituus > 4500 mm, VÄLISEINÄT	27,60	€/kpl	1,14	tth/kpl				
TERÄSELEMENTTITYÖ								
Sandwichelementti	19,23	€/kpl	0,80	tth/kpl				
LIITTORAKENTEET								
Liittolaattatyö (betonointi erikseen)	3,64	€/m²	0,15	tth/m²				
Korkeatuentaisten laattojen liittolaattatyö (3…6 m)	5,33	€/m²	0,22	tth/m²				
Kuorilaattatyö (betonointi erikseen)	2,92	€/m²	0,12	tth/m²				
Korkeatuentaisten laattojen kuorilaattaityö (3…6 m)	4,36	€/m²	0,18	tth/m²				

BETONOINTITYÖT

Alkutila

Muotti- ja raudoitustyöt on tehty. Varaukset ja putkitukset on asennettu. Muotit ovat puhtaat ja tarvittavat telineet betonointiin ovat työkohteessa. Tarvittavat työvälineet ovat työmaalla valmiina käytettäväksi. Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty.

Työsisältö

Betonointi: työhön liittyvien materiaalien ja koneiden siirrot, työnaikaiset suojaukset sekä pumppu-, nostoastia tai hihnakuljetinbetonoinnin, betonin tiivistämisen, pinnan tasauksen, työkohteen siivouksen, kaluston siirron ja varastoinnin.

Urakkaan liittyvistä työturvallisuustehtävisä sovitaan erikseen. Turvallinen työskentely varmistetaan ensisijaisesti rakenteellisilla toimenpiteillä, ja jos se ei ole mahdollista putoamisvaara torjutaan valjastyyppisillä henkilösuojaimilla.

Urakkaa hinnoiteltaessa on otettava huomioon mm. telineet, työtasot, putoamissuojaus, henkilönostimet, nostokalusto, toteutustapa ja olosuhteet.

Lopputila

Betonointi on tehty. Kalusto puhdistettu ja siirretty välivarastoon. Työ on tarkastettu.

Tartuntojen asennuksesta sovitaan erikseen.

Mittausmääräykset

Betonointityö mitataan valettujen kuutioiden mukaan.

Muuta

Olosuhteiden kuten sään ja vuodenajan vaikutus on neuvoteltava ja sovittava paikallisesti.

Vaikutukset on otettava huomioon ja olosuhteet luotava betonoinnille soveltuviksi.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

ANTUROIDEN JA MATALIEN (≤ 800 mm) PERUSMUURIEN BETONOINTI		
pumppubetonointi, h ≤ 800 mm	6,28 €/m³	0,26 tth/m³
nostoastia- ja hihnakuljetinbetonointi, h ≤ 800 mm	7,03 €/m³	0,29 tth/m³
SEINIEN JA KORKEIDEN (800 mm < h ≤ 3300 mm) PERUSMUURIEN BETONOINTI		
pumppubetonointi, 800 mm < h ≤ 3300 mm	8,28 €/m³	0,34 tth/m³
nostoastia- ja hihnakuljetinbetonointi, 800 mm < h ≤ 3300 mm	8,54 €/m³	0,35 tth/m³
KORKEIDEN SEINIEN (≥ 3300 mm) BETONOINTI		
nostoastiabetonointi, > 3300 mm	9,69 €/m³	0,40 tth/m³
PILARIEN BETONOINTI		
Pilarien pumppubetonointi	11,53 €/m³	0,48 tth/m³
Pilarien nostoastiabetonointi	12,80 €/m³	0,53 tth/m³
Korkeiden (≥ 3300 mm) pilarien betonointi	15,52 €/m³	0,65 tth/m³
PALKKIEN BETONOINTI		
Palkkien pumppubetonointi	6,28 €/m³	0,26 tth/m³
Palkkien nostoastiabetonointi	6,03 €/m³	0,25 tth/m³
Korkeatuentaisten (≥ 3300 mm) palkkien betonointi	7,66 €/m³	0,32 tth/m³
TERÄSPILARIEN BETONITÄYTTÖ		
Pilarien pumppubetonointi	9,78 €/m³	0,40 tth/m³
Pilarien nostoastiabetonointi	12,29 €/m³	0,51 tth/m³
LAATTOJEN BETONOINTI		
Laattojen pumppubetonointi	5,02 €/m³	0,21 tth/m³
Laattojen nostoastiabetonointi	5,28 €/m³	0,22 tth/m³
Korkeatuentaisten (≥ 3300) laattojen betonointi	6,76 €/m³	0,28 tth/m³
Maanvaraisten laattojen betonointi	4,26 €/m³	0,18 tth/m³

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

VESIKATTOTYÖT

Alkutila

Alusta on valmis vesikaton puurunkotyölle. Puutavara on työmaalla siirrettäväksi asennuspaikoilleen ja asennettavaksi. Vesikaton ristikot ovat kuljetusajoneuvossa tai välivarastossa. Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty.

Työsisältö

Asennus: Työhön liittyvien materiaalien ja koneiden siirrot, rakenteiden paikalleen mittauksen, asennuksen, kiinnityksen ja tuennan.

Kokonaisuus: Työ sisältää asennuksen työsisällön lisäksi työryhmälle kuuluvat laajemmat avustavat työt mittaukseen, siirtoihin ja siivoukseen liittyen monitoimityön osana.

Urakkaan liittyvistä työturvallisuustehtävistä sovitaan erikseen. Turvallinen työskentely varmistetaan ensisijaisesti rakenteellisilla toimenpiteillä, ja jos se ei ole mahdollista putoamisvaara torjutaan valjastyyppisillä henkilösuojaimilla.

Urakkaa hinnoiteltaessa on otettava huomioon mm. telineet, työtasot, putoamissuojaus, henkilönostimet, nostokalusto, toteutustapa ja olosuhteet.

Kaidetyötä ei ole tässä hinnoiteltu.

Lopputila

Vesikatto on suunnitelmien mukainen. Työntekijä ja työnjohtaja ovat tarkistaneet työn. Puutteet ja virheet on korjattu.

Mittausmääräykset

Vesikattotyö mitataan vesikateneliöinä, räystäät juoksumetreinä, ristikot ja palkit kappaleina sekä räystään aluslaudoitukset neliöinä.

Muuta

Olosuhteiden kuten sään ja vuodenajan vaikutus on neuvoteltava ja sovittava paikallisesti. Vaikutukset on otettava huomioon ja olosuhteet luotava vesikattotyölle soveltuviksi.

Kattovarusteet hinnoitellaan erikseen.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

VESIKATON PUURUNKOTYÖ				
Esivalmistettujen ristikoiden asennus, jänneväli alle 9500 mm	0,47	tth/kpl	11,30	€/kpl
Esivalmistettujen ristikoiden asennus, jänneväli yli 9500 mm	0,57	tth/kpl	13,79	€/kpl
Kattopalkkien asennus	0,41	tth/kpl	10,03	€/kpl
Kalteva vesikatto laatan päälle, runkopuu 4-5 m/m^2	0,26	tth/m^2	6,26	€/m^2
Loiva vesikatto laatan päälle, runkopuu 4-5 m/m^2	0,32	tth/m^2	7,52	€/m^2
Kun asennus tehdään kantavien seinien tai palkkien varaan				
– ei kantavaa yläpohjaa, lisäys 20 %				
KATEALUSTAT				
harvalaudoitus k200	0,10	tth/m^2	2,51	€/m^2
umpilaudoitus, raakalauta	0,17	tth/m^2	4,01	€/m^2
umpilaudoitus, ponttilauta	0,19	tth/m^2	4,51	€/m^2
ruoteet k 300...400 (esim. tiilikate)	0,12	tth/m^2	3,02	€/m^2
kattovanerin asennus	0,14	tth/m^2	3,37	€/m^2
aluskate ja tuuletusrimat	0,06	tth/m^2	1,50	€/m^2
VESIKATTORAKENTEET, KOKONAISUUS				
Ristikot, aluskate ja tuuletusrimat	0,26	tth/m^2	6,24	€/m^2
Ristikot, aluskate ja tuuletusrimat, orsitus	0,34	tth/m^2	8,18	€/m^2
Kalteva vesikatto laatan päälle, harvalaudoitus, aluskate	0,42	tth/m^2	10,28	€/m^2
Loiva vesikatto laatan päälle, umpilaudoitus, ponttilauta	0,51	tth/m^2	12,03	€/m^2
Kalteva vesikatto laatan päälle, kattovaneri	0,40	tth/m^2	9,64	€/m^2
RÄYSTÄSRAKENTEET				
– päätyräystään runko	0,17	tth/jm	4,01	€/jm
– räystään otsa yhdestä laudasta	0,12	tth/jm	3,02	€/jm
– räystään otsa kahdesta laudasta	0,19	tth/jm	4,19	€/jm
– umpiräystäs, pääty	0,58	tth/jm	13,90	€/jm
– umpiräystäs, lape	0,45	tth/jm	10,85	€/jm

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

VÄLISEINÄTYÖT

Alkutila

Alusta on valmis väliseinätyölle. Materiaalit ovat kerroksessa 15 m etäisyydellä asennuskohteesta. Seinälinjat ovat merkittyinä työkohteessa. Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty.

Työsisältö

Asennus: Työhön liittyvien materiaalien siirrot asennuskohteeseen, työhön sisältyvän mittauksen, asennuksen, kiinnityksen. Työ sisältää tavanomaisten kiinnitysalustojen asentamisen runkoon ja läpivientien tekemisen levytykseen.

Lopputila

Väliseinät ovat suunnitelmien mukaiset. Työstä aiheutuneet jätteet koottuna työkohteen läheisyydessä olevaan jäteastiaan. Työntekijä ja työnjohtaja ovat tarkistaneet työn. Puutteet ja virheet on korjattu.

Mittausmääräykset

Väliseinätyö mitataan väliseinäneliöinä, alle 3,0 m^2 aukkoja ei vähennetä. Hinnoittelu voimassa huone- ja levykorkeuden ollessa ≤ 2800 mm. Ilmanvaihto ym. hormien hinnoittelu sovittava erikseen.

Pölynhallinta

Työturvallisuus edellyttää töiden tekemistä mahdollisimman pölyttömissä olosuhteissa. Jos urakkatyötä tekevällä työntekijällä ei ole käytössään pölyttömään työskentelyyn soveltuvia työkaluja ja rakennusaineita joudutaan työstämään varsinaisen työalueen ulkopuolella, kuten kellarissa, pihalla tms., tästä urakkatyölle aiheutuvasta lisähaitasta, jota ei ole huomioitu hinnoittelussa, maksetaan paikallisesti sovittava korvaus.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Väliseinälinjojen mittaus ja merkintä	0,03	tth/m²	0,71	€/m²
Puurunko k600, eristys ja levytys	0,35	tth/m²	8,54	€/m²
Puurunko k300...k400, eristys ja levytys	0,38	tth/m²	9,30	€/m²
Puurunko k600, eristys ja kaksinkertainen levytys	0,47	tth/m²	11,30	€/m²
Puurunko k600, ja levytys	0,31	tth/m²	7,52	€/m²
Metallirunko k450...k600, eristys ja levytys	0,32	tth/m²	7,78	€/m²
Metallirunko k300...k400, eristys ja levytys	0,35	tth/m²	8,54	€/m²
Metallirunko k450...k600, eristys ja kaksinkertainen levytys	0,43	tth/m²	10,55	€/m²
Metallirunko k450...k600, levytys	0,28	tth/m²	6,78	€/m²
Erikoiskovaa kipsilevyä asennettaessa korotus levykertaan	0,01	tth/m²	0,25	€/m²
Kuitusementtilevyä asennettaessa korotus levykertaan	0,03	tth/m²	0,75	€/m²
Palokipsilevyjä (15-18 mm) asennettaessa korotus levykertaan	0,02	tth/m²	0,49	€/m²
Erityisen luja (Habito) kipsilevy asennettaessa korotus levykertaan	0,03	tth/m²	0,61	€/m²
Vanerilevyä (12-16 mm) asennettaessa korotus levykertaan	0,03	tth/m²	0,73	€/m²
Väliseinätyön kokonaishintaa korotetaan 10%, kun käytössä on liimattava ala- tai yläranka.				
ALAKATTOTYÖ, pienissä alakatoissa < 8 m² väliseinätyörakkaan kuuluvana				
Puurunko	0,35	tth/m²	8,79	€/m²
Metallirunko	0,25	tth/m²	5,03	€/m²
Levytys, kipsilevy, ruuvikiinnitys, tasoitettava	0,20	tth/m²	3,77	€/m²
Otsat, korkeus < 600 mm	0,25	tth/jm	5,03	€/jm

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

ALAKATTOTYÖT

Alkutila

Tila on valmis alakattotyölle. Materiaalit ovat kerroksessa 15 m etäisyydellä asennuskohteesta. Aloituspalaveri pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty.

Työsisältö

Asennus: Työhön liittyvien materiaalien siirrot asennuskohteeseen, työhön sisältyvän mittauksen, asennuksen, kiinnityksen.

Lopputila

Alakatot ovat suunnitelmien mukaiset. Työstä aiheutuneet jätteet koottuna työkohteen läheisyydessä olevaan jäteastiaan. Työntekijä ja työnjohtaja ovat tarkistaneet työn. Puutteet ja virheet korjattu.

Mittausmääräykset

Mittausperusteena on mitta tehdyn kattoalueen reunasta reunaan valaisimia, valaisinnauhoja ja alle 1 m^2 aukkoja tai rakenneosia vähentämättä.

Liimatuissa katoissa, mikäli tehdään vain osa kattoa, mittaus suoritetaan levylukumäärän mukaan siten, että täysiksi mitataan yli ½-levyt ja puolikaslevyksi kaikki alle ½-levyt (esim. 600 x 1200 mm on täyslevy 0,72 m^2 ja 600 x 600 mm on puolikaslevy 0,36 m^2).

Pölynhallinta

Työturvallisuus edellyttää töiden tekemistä mahdollisimman pölyttömissä olosuhteissa. Jos urakkatyötä tekevällä työntekijällä ei ole käytössään pölyttömään työskentelyyn soveltuvia työkaluja ja rakennusaineita joudutaan työstämään varsinaisen työalueen ulkopuolella, kuten kellarissa, pihalla tms., tästä urakkatyölle aiheutuvasta lisähaitasta, jota ei ole huomioitu hinnoittelussa, maksetaan paikallisesti sovittava korvaus.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Katon koko	5 m² ja yli	alle 5 m²
KATTOTYYPPI		
Metallipaneelit		
Kiskokannatus avoraolla tai reunalistoin		
Umpipaneeli 100-150mm	6,96 €/m²	8,66 €/m²
Metallikasetit		
T-listakannatus 600x600	5,94 €/m²	7,90 €/m²
Kolmiokiskokannatus 600x600	7,19 €/m²	9,04 €/m²
Piilokiinnitteinen käytäväkasetti (hook-on)	4,87 €/m²	
Verkkokatot		
Verkkokatto t-listoin 600x600	5,90 €/m²	7,91 €/m²
– ei koske klipsikiinnitystä		
Villalevyt		
T-listakannatus 600x600	5,49 €/m²	7,01 €/m²
T-listakannatus 600x1200	4,85 €/m²	6,29 €/m²
– avattavat piilokannatuslevyt sovittava erikseen		
Liimattavat avoraolla 600x1200	2,72 €/m²	3,25 €/m²
Liimattavat avoraolla 600x600	3,31 €/m²	3,82 €/m²
Kipsilevyt		
T-listakannatus 600x600	5,72 €/m²	7,64 €/m²
T-listakannatus 600x1200	5,16 €/m²	7,30 €/m²
– piilokannatus levyt sovittava erikseen		
Ruuvattu yksilevyrakenteinen kipsilevy k400	8,74 €/m²	12,11 €/m²

Täsmennykset

Katon perushintaan sisältyvät koolaus, levytys, reunalistoitus, levyjen pituusleikkaus ja normaali varaus seinänvierellä. Paneeleiden ja säleiden poikkileikkaus maksetaan, mikäli paneelit on tilattu johonkin määrämittaan tai mittavirheen vuoksi ylipitkinä. Kaarevista leikkauksista sovitaan erikseen työmaalla, ei kuitenkaan, mikäli niistä maksetaan jo reikähinta.

Yli 500 m² yhtenäisissä tiloissa sovitaan hinnat erikseen. Samoin menetellään, mikäli rakenne on hinnastossa tarkoitettua rakennetta edullisempi tai vaikeampi. Mikäli työskentelyolosuhteet ns. korkeissa tiloissa telineiden tai pudotuskorkeuden osalta poikkeavat oleellisesti tavanomaisesta, sovitaan hinnat erikseen.

Alakattotöiden perushinnat eivät sisällä haittoja. Haitoista tulee sopia kirjallisesti erikseen.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

PUUIKKUNOIDEN JA -OVIEN ASENNUS

Alkutila

Alusta on valmis puuikkunoiden ja -ovien asennustyölle. Materiaalit ovat kerroksessa 15 m etäisyydellä asennuskohteesta tehtaan paketeissa valmiina siirrettäväksi asennuskohteeseen. Materiaalit, joiden paino edellyttää useamman kuin yhden asentajan työtä tai nosto- ja siirtovälineitä, ovat asennusaukkojen vieressä. Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty.

Työsisältö

Asennus: Työhön liittyvien materiaalien siirrot asennuskohteeseen, ikkuna- ja ovipakettien purku, ikkunoiden ja ovien asennuksen, sovituksen ja kiinnityksen. Ikkunoiden ja ovien asennus, joiden koko tai paino edellyttää useamman kuin yhden asentajan työtä tai nosto- ja siirtovälineitä, sovitaan erikseen.

Lopputila

Ikkunat ja ovet ovat suunnitelmien mukaiset. Työntekijä ja työnjohtaja ovat tarkistaneet työn. Puutteet ja virheet on korjattu.

Mittausmääräykset

Puuikkunoiden ja -ovien asennustyö mitataan kappaleittain.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

OVIEN ASENNUS

Ulko-oven asennus	0,95	tth/kpl	23,08	€/kpl
Kaksiosaisen ulko-oven asennus	1,05	tth/kpl	25,43	€/kpl
Parveke- ja kerrostaso-oven asennus	0,95	tth/kpl	23,08	€/kpl
Kaksilehtisen parveke- ja kerrostaso-oven asennus	1,05	tth/kpl	25,43	€/kpl
Äänieristetyn välioven asennus	0,75	tth/kpl	18,06	€/kpl
Sisävälioven asennus	0,57	tth/kpl	13,79	€/kpl
Varasto-oven asennus	0,70	tth/kpl	16,83	€/kpl
Saunan oven asennus	0,70	tth/kpl	16,83	€/kpl
Kynnyksen asennus	0,25	tth/kpl	5,72	€/kpl

Kokonaisuus (tilkitseminen ja tiivistys villalla ja/tai uretaanilla) +15 %

Tuplakarmillisten ovien yksikköhintoja korotetaan kertoimella 1,5

IKKUNOIDEN ASENNUS

≤ 12M x 12M, asennus	0,63	tth/kpl	15,39	€/kpl
12M x 12M … 15M x 18M, asennus	0,79	tth/kpl	18,97	€/kpl
15M x 18M … 20M x 20M	0,88	tth/kpl	21,11	€/kpl

> 20M x 20M ja erikoisikkunoiden asennus sovitaan aina erikseen

Kokonaisuus (tilkitseminen ja tiivistys villalla ja/tai uretaanilla) +15 %

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

ULKOSEINÄTYÖT

Alkutila

Alusta on valmis puurunkotyölle. Materiaalit ovat kerroksessa valmiina siirrettäväksi asennuskohteeseen. Mittapisteet ovat työkohteessa. Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty.

Työsisältö

Työhön liittyvien materiaalien siirrot asennuskohteeseen sekä työhön liittyvät mittaukset. Ulkoseinän puurunkotyö sisältää bitumikermikaistan ja puurungon asennuksen, aukkojen tekemisen, kiinnityksen ja tuennan. Muita puurunkotyökokonaisuuteen liittyviä töitä ovat höyrysulkumuovin asennus, tuulensuojalevytys, lämmöneristys ja sisäpuolen levytys.

Julkisivun puuverhous sisältää tarvittavan koolauksen ja julkisivun puuverhouksen asennuksen.

Urakkaan liittyvistä työturvallisuustehtävistä sovitaan erikseen. Turvallinen työskentely varmistetaan ensisijaisesti rakenteellisilla toimenpiteillä, ja jos se ei ole mahdollista putoamisvaara torjutaan valjastyyppisillä henkilösuojaimilla.

Urakkaa hinnoiteltaessa on otettava huomioon mm. telineet, työtasot, putoamissuojaus, henkilönostimet, nostokalusto, toteutustapa ja olosuhteet.

Kokonaisuus: Työ sisältää asennuksen työsisällön lisäksi työryhmälle kuuluvat laajemmat avustavat työt mittaukseen, siirtoihin ja siivoukseen liittyen monitoimityön osana.

Lopputila

Puurunko ja muut puurunkokonaisuuteen liittyvät työt ovat suunnitelmien mukaiset. Työntekijä ja työnjohtaja ovat tarkistaneet työn. Puutteet ja virheet on korjattu.

Mittausmääräykset

Ulkoseinän puurunkotyö mitataan seinäneliöittäin, alle 6,0 m² aukkoja ei vähennetä.

Hinnoittelu koskee 1-3 kerroksisia rakennuksia. Ei koske puukerrostaloja.

Muuta

Teline- ja kaidetyötä ei ole tässä hinnoiteltu.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

PUURUNKOTYÖT				
Puurunko 150...200 mm	0,27	tth/m²	6,52	€/m²
Puurunko, ristirunko 125...175 + 50 mm	0,43	tth/m²	10,55	€/m²
Eristys k600, /m²/kerros	0,05	tth/m²	1,26	€/m²
Tuulensuojalevytys	0,11	tth/m²	2,76	€/m²
Höyrynsulkumuovi	0,02	tth/m²	0,50	€/m²
Sisäpuolen levytys, kipsilevy	0,12	tth/m²	3,02	€/m²
Vaneri- tai lastulevy	0,13	tth/m²	3,26	€/m²
PUURUNKOKOKONAISUUDET				
Puurakenteinen ulkoseinä, KOKONAISUUS	0,58	tth/m²	14,06	€/m²
– ts-levy, runko 198 mm, eristys, höyrynsulku, kipsilevy				
Puurakenteinen ristirunkoinen ulkoseinä, KOKONAISUUS	0,80	tth/m²	19,32	€/m²
– ts-levy, runko 175+50 mm, eristys, höyrynsulku, kipsilevy				
JULKISIVUN PUUVERHOUS				
Yksinkertainen koolaus	0,06	tth/m²	1,50	€/m²
Kaksinkertainen koolaus	0,09	tth/m²	2,26	€/m²
Ulkoverhous, ponttilauta	0,31	tth/m²	7,52	€/m²
Ulkoverhous, lomalauta	0,52	tth/m²	12,55	€/m²
JULKISIVUVERHOUKSET, KOKONAISUUS				
Yksinkertainen koolaus ja ponttilauta, KOKONAISUUS	0,38	tth/m²	9,30	€/m²
Yksinkertainen koolaus ja lomalauta, KOKONAISUUS	0,59	tth/m²	14,30	€/m²
Kaksinkertainen koolaus ja ponttilauta, KOKONAISUUS	0,41	tth/m²	10,03	€/m²
Kaksinkertainen koolaus ja lomalauta, KOKONAISUUS	0,62	tth/m²	15,06	€/m²

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

SISÄPUUTYÖT

Alkutila

Alusta on valmis sisäverhoustyölle. Materiaalit ovat kerroksessa valmiina siirrettäväksi asennuskohteeseen. Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty.

Työsisältö

Työhön liittyvien materiaalien siirrot asennuskohteeseen sekä työhön liittyvät mittaukset. Työ sisältää työkokonaisuuteen kuuluvat koolaukset, levytykset, puuverhoukset, listoitukset, parkettiasennuksen ja alakattotyön sekä saunan puutyöt.

Kokonaisuus

Työ sisältää asennuksen työsisällön lisäksi työryhmälle kuuluvat laajemmat avustavat työt mittaukseen, siirtoihin ja siivoukseen liittyen monitoimityön osana.

Lopputila

Sisäverhoustyö on suunnitelmien mukainen. Työntekijä ja työnjohtaja ovat tarkistaneet työn. Puutteet ja virheet on korjattu.

Mittausmääräykset

Levytys ja puuverhous mitataan neliöittäin, alle 3,0 m^2 aukkoja ei vähennetä.

Pölynhallinta

Työturvallisuus edellyttää töiden tekemistä mahdollisimman pölyttömissä olosuhteissa. Jos urakkatyötä tekevällä työntekijällä ei ole käytössään pölyttömään työskentelyyn soveltuvia työkaluja ja rakennusaineita joudutaan työstämään varsinaisen työalueen ulkopuolella, kuten kellarissa, pihalla tms., tästä urakkatyölle aiheutuvasta lisähaitasta, jota ei ole huomioitu hinnoittelussa, maksetaan paikallisesti sovittava korvaus.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

KOOLAUS				
Yksinkertainen	0,07	tth/m²	1,75	€/m²
Kaksinkertainen	0,12	tth/m²	3,02	€/m²
LATTIAN LEVYTYS				
Kolminkertainen kipsilevy	0,23	tth/m²	5,52	€/m²
Puukipsi-, vaneri- ja lastulevy	0,12	tth/m²	3,02	€/m²
1 x koolaus ja levytys, 3 x kipsilevy, KOKONAISUUS	0,31	tth/m²	7,52	€/m²
2 x koolaus ja levytys, lastulevy tai vaneri, KOKONAISUUS	0,26	tth/m²	6,26	€/m²
KATON SISÄPUOLINEN LEVYTYS				
Kipsilevy	0,16	tth/m²	3,77	€/m²
Puukipsi-, vaneri- ja lastulevy	0,21	tth/m²	5,03	€/m²
1 x koolaus ja kipsilevy, KOKONAISUUS	0,26	tth/m²	6,26	€/m²
1 x koolaus ja vaneri- tai lastulevy, KOKONAISUUS	0,31	tth/m²	7,52	€/m²
SISÄPUUVERHOUS				
Seinä	0,41	tth/m²	10,03	€/m²
Katto	0,47	tth/m²	11,30	€/m²
1 x koolaus ja seinän puuverhous, KOKONAISUUS	0,52	tth/m²	12,55	€/m²
1 x koolaus ja katon puuverhous, KOKONAISUUS	0,57	tth/m²	13,79	€/m²
SAUNAN PUUTYÖT				
Seinän koolaus 50 x 50...100 mm	0,06	tth/m²	1,50	€/m²
Alakaton puurunko	0,41	tth/m²	10,03	€/m²
Eristys / kerros m²	0,05	tth/m²	1,26	€/m²
Alumiinitiivistyspaperi	0,03	tth/m²	0,75	€/m²
Tuuletusrimoitus	0,07	tth/m²	1,75	€/m²
Panelointi, seinät ja katto	0,52	tth/m²	12,55	€/m²
Saunan oven asennus	0,70	tth/kpl	16,83	€/kpl
Lauteet yhdellä seinällä, oma runko	4,14	tth/sauna	100,37	€/sauna
Lauteet kahdelle seinällä, oma runko	8,28	tth/sauna	200,77	€/sauna
Jos metallirunko niin hinnasta vähennetään 30 %				
Saunan puutyöt, n. 4 m², sis. lauteet, KOKONAISUUS	24,83	tth/sauna	602,30	€/sauna

UR

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

LAATOITUSTYÖT

Vedeneristyksen työkokonaisuus

Alkutila

Alusta on valmis vedeneristystyölle. Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty. Pintojen suoruus ja tasaisuus vastaa asiakirjojen vaatimuksia. Asentaja on varmistanut ja hyväksynyt lattian kaltevuuden sekä pintojen tasaisuuden. Tarvikkeet, vesi ja sähkö ovat saatavilla kerroksessa tai työkohteen välittömässä läheisyydessä.

Työsisältö

Työ sisältää tarvittavan pohjustuksen, vedeneristyksen 2 kertaan, vahvistusnauhan ja vahvistuskappaleiden asennuksen sekä jätteiden siivouksen kerroksessa tai työkohteen välittömässä läheisyydessä olevaan astiaan.

Lopputila

Vedeneristystyö on valmis. Sunnitelmien mukaiset kokeet on tehty ja näytepalat otettu sekä paikattu. Työntekijä ja työnjohtaja ovat tarkistaneet työn. Puutteet ja virheet on korjattu.

Mittausmääräykset

Kaikki eristettävät pinnat mitataan, eikä aukkoja mitata umpeen.

Pölynhallinta

Työturvallisuus edellyttää töiden tekemistä mahdollisimman pölyttömissä olosuhteissa. Jos urakkatyötä tekevällä työntekijällä ei ole käytössään pölyttömään työskentelyyn soveltuvia työkaluja ja rakennusaineita joudutaan työstämään varsinaisen työalueen ulkopuolella, kuten kellarissa, pihalla tms., tästä urakkatyölle aiheutuvasta lisähaitasta, jota ei ole huomioitu hinnoittelussa, maksetaan paikallisesti sovittava korvaus.

VESIERISTYS

kosteussulun tai primerin levitys kertaalleen	0,56	€/m²
kosteussulun tai primerin levitys kertaalleen, lattiat yli 50 m²	0,42	€/m²
kosteussulun levitys kahteen kertaan	1,11	€/m²
vedeneristys kahteen kertaan	2,09	€/m²
vedeneristys kahteen kertaan, lattiat yli 50 m²	1,39	€/m²
kaksikomponenttisen vedeneristeen levitys kahteen kertaan	2,57	€/m²
kulmanauhojen asennus, leveys max 200 mm	1,40	€/jm
lattiakaivon läpivientikappaleen asennus	1,49	€/kpl
läpiviennin teko	1,40	€/m²
kankaan asennus	1,67	€/m²

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Laatoitustyön työkokonaisuus

Alkutila

Alusta on valmis laatoitustyölle. Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty. Pintojen yhtenäisyys, suoruus ja tasaisuus vastaa asiakirjojen vaatimuksia. Asentaja on varmistanut ja hyväksynyt lattian kaltevuuden, pintojen tasaisuuden sekä vesieristyksen yhtenäisyyden. Tarvikkeet, vesi ja sähkö ovat saatavilla kerroksessa tai työkohteen välittömässä läheisyydessä.

Työsisältö

Työ sisältää laatoituksen, saumauksen ja pinnan pesun sekä jätteiden siivouksen (esim. mukana olevaan astiaan). Laatoitus sisältää laastinvalmistuksen, laattojen tarvittavat leikkaukset, tarvittavien reikien teon ja smyygien laatoitukset sekä jätteiden siivouksen kerroksessa tai työkohteen välittömässä läheisyydessä olevaan astiaan.

Lopputila

Laatoitus ja saumaustyö on valmis ja pinnat puhdistettu. Työntekijä ja työnjohtaja ovat tarkistaneet työn. Puutteet ja virheet on korjattu.

Mittausmääräykset

Kaikki laatoitettavat pinnat mitataan, eikä aukkoja mitata umpeen.

Pölynhallinta

Työturvallisuus edellyttää töiden tekemistä mahdollisimman pölyttömissä olosuhteissa. Jos urakkatyötä tekevällä työntekijällä ei ole käytössään pölyttömään työskentelyyn soveltuvia työkaluja ja rakennusaineita joudutaan työstämään varsinaisen työalueen ulkopuolella, kuten kellarissa, pihalla tms., tästä urakkatyölle aiheutuvasta lisähaitasta, jota ei ole huomioitu hinnoittelussa, maksetaan paikallisesti sovittava korvaus.

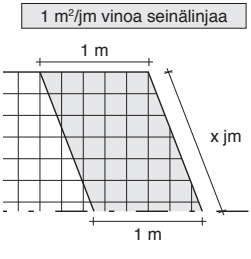
UR

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

LATTIAN LAATOITUS

Perushinnat: 4-kulmaiset laatat		
koko 10 x 10 verkossa	12,48	€/m²
koko 10 x 10 ja vastaavat irtolaattoina	20,01	€/m²
koko 15 x 15 ja 10 x 20, 10 x 30 ja vastaavat	12,54	€/m²
koko 15 x 20 ja 20 x 20, 25 x 25 ja vastaavat		
tiloissa, jotka kooltaan max 50 m²	10,94	€/m²
tiloissa, jotka kooltaan yli 50 m²	10,21	€/m²
koko 30 x 30 ... 60 x 60		
tiloissa, jotka kooltaan max 10 m²	11,84	€/m²
tiloissa, jotka kooltaan max 50 m²	9,48	€/m²
tiloissa, jotka kooltaan max 200 m²	9,10	€/m²
tiloissa, jotka kooltaan yli 200 m²	7,81	€/m²
käytävälaatoitus asuinrakennuksissa	11,84	€/m²
isommat laatat sovitaan erikseen		
pienet mosaiikkilaatat (enintään 30 mm x 30 mm)	20,72	€/m²
mosaiikkilaatat (50 mm x 50 mm, 70 mm x 70 mm ja vastaavat)	15,98	€/m²
liikuntasaumojen aukaisusta jälkityönä sovitaan erikseen		

Lisähinnat		
asennus seinälinjasta poiketen, perushintaan lisätään	15	%
asennus vinoon seinälinjaan (katso kuva alla), perushintaan lisätään seinän vierustalle yksi m²/jm		

alle 4 m² lattiasta maksetaan korotusta perushintaan, myös huonetilat ilman kynnystä	5	%
raita tai shakkiruutu	0,57	€/m²
lattiakaivon neliökannen leikkaus ja asennus	1,03	€/kpl
pyöreän tai pitkän lattiakaivon leikkaus ja asennus ovat hinnoittelematonta työtä ja siitä sovitaan paikallisesti		

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Erillishinnat		
saumaus ja pesu erillisenä työnä	2,85	€/m²
jalkalistan teko ensimmäinen kerros	2,85	€/jm
seuraavat kerrokset (max. korkeus 300 mm)	1,71	€/jm
jalkalistan teko ensimmäinen kerros, kosteat tilat	4,29	€/jm
seuraavat kerrokset (max. korkeus 300 mm)	1,71	€/jm
holkkalista (yksi laattakerros)	4,85	€/jm
silikonisaumaus	0,99	€/jm

SEINÄN LAATOITUS

Perushinnat 4-kulmaiset laatat		
koko 10 x 10 verkossa	12,48	€/m²
koko 10 x 10 ja vastaavat irtolaattoina	20,01	€/m²
koko 15 x 15, 10 x 20, 10 x 30 ja vastaavat	12,56	€/m²
koko 20 x 30 ja 20 x 40, 20 x 20 ja vastaavat	11,46	€/m²
koko 30 x 60 ja suuremmat laatat	12,05	€/m²
seinien laatoitus normaalia vaikeammin työstettävillä laatoilla	15	%
pienet mosaiikkilaatat (enintään 30 mm x 30 mm)	20,72	€/m²
mosaiikkilaatat (50 mm x 50 mm, 70 mm x 70 mm ja vastaavat)	15,98	€/m²
Läpimenojen tekoja kuuluu seinälaatoitukseen 7 kpl/ kylpyhuone-/wc-tila. Jos läpimenoja on kylpyhuone- /wc-tilassa enemmän, maksetaan tämän ylittävästä läpimenoista	1,18	€/kpl
Lisähinnat		
jos boordissa/tehosteraidassa eri saumaväri kuin muussa laatoituksessa, korotus	10	%
raita tai shakkiruutu	0,56	€/m²/jm
keittiöiden työtasojen ja muiden erillisten altaitten taustojen perushintaan lisätään hinnan korotus	4,25	€/m²
ikkunoiden ja ovien smyygit	2,67	€/jm
huonekorkeuden 2,7 metrin ylittävältä osalta perushintoja korotetaan	10	%
Erillishinnat		
seinien ylitasoitukset, ei oikaisu (1–3 mm kerta)	3,24	€/m²
saumaus ja pesu erillisenä työnä	2,85	€/m²
seinälinjan mukainen boordi	1,95	€/jm
muovi- tai metallilistan asennus	1,43	€/jm
silikonisaumaus	0,99	€/jm
metallilistan jiiriinleikkaus	1,56	€/kpl

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Muut määräykset

Asuttavissa ja käytössä olevissa tiloissa työskenneltäessä lisätään hintoihin 20 %. Ei koske tyhjennettyjä huoneistoja. Korotus koskee ainoastaan niitä töitä, jotka suoranaisesti vaikeutuvat esteen takia.

Omakotitaloissa ja alle 80 m^2 kokonaisurakoissa perushintoja nostetaan 20 %.

Erikoiset kuviot, kaarevat pinnat tai muut poikkeavat työt tehdään eri sopimuksella.

Pikalaastien ja pikasauma-aineiden käytöstä sovitaan hinta erikseen.

Perushinnat sisältävät laatoitukset valmiille pohjille aputöineen täysin valmiiksi loppusiivouskuntoon. Mikäli saumaus ja pesu suoritetaan erillisenä työnä vähennetään perushinnasta saumauksen ja pesun hinta.

Normaalia kovemmissa laatoissa maksetaan 15 % lisä johtuen laattojen vaikeutuneesta työstämisestä. Lisää ei makseta, jos yritys antaa työntekijän käyttöön erikoistyökalut, joilla leikkaus ja läpimenon teko laattaan on ajallisesti verrattavissa normaaliin seinälaattaan, eikä työsuoritukselle siten aiheudu laatan kovuudesta johtuvaa haittaa.

Tilaajan tai työnantajan vaatiessa laattojen kiinnitystä tasauskiiloilla, korotetaan perushintoja 15 % (hinta sisältää kiilojen asennuksen ja poiston)

Teräväkulmaisten laattojen asennuksessa seiniin, sovitaan lisähinta paikallisesti

Tilaajan tai työnantajan vaatiessa laattojen kaksoiskiinnitystä, sovitaan lisähinta paikallisesti

Normaalia vaikeammin työstettävän laatan 15 % lisä maksetaan aina, jos kovuudesta johtuen laatta joudutaan leikkaamaan vesileikkurilla.

Alimmaisen seinälaattarivin teko erillisenä työnä ei kuulu urakkaan. Erillisestä työstä on kyse, mikäli seinän alimmaista laattariviä ei voi tehdä normaalin laatoitustyön yhteydessä, johtuen esim. lattian kosteudesta tai mattoasennusten myöhemmästä ajankohdasta tai muusta vastaavasta työntekijästä ja työtavoista johtumattomista syistä.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

MUURAUSTYÖT

Alkutila

Alusta on valmis muuraustyölle. Muurauksen alapuoliset ja liittyvät rakenteet ovat valmiit, tarkastetut ja hyväksytyt. Telineet ja työtasot valmiit työskentelyyn. Pää- ja lähtömitat on annettu. Linjojen paikat ja korot merkitty työkohteeseen.

Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty.

Tarvikkeet, vesi ja sähkö saatavilla.

Työsisältö

Muuraustyö: Työ sisältää muurauksen saumauksineen pintavaatimuksen mukaisesti.

Avustavat työt: Työhön kuuluu laastivalmistus ja -siirto, tiilien siirto ja nosto (yksi telinetasokerta), jätteiden siivous, työtasojen kokoaminen ja siirto sekä telinetasojen nosto.

Lopputila

Muuraustyö on valmis muurauksen pintavaatimuksen mukaisesti. Työntekijä ja työnjohtaja ovat tarkistaneet työn. Puutteet ja virheet on korjattu.

Mittausmääräykset

Kaikki muurattavat pinnat mitataan, alle 0,5 m^2 aukkoja ei vähennetä. Osatiili mitataan kappaleeksi.

Hinnoitteluun ei sisälly

Kaarevat seinät, koristetyöt, peilit ja kuviot, kaaret ja kaariholvit tai erilliset pilarit ja pilasterit tai muut erikoistyöt.

Olosuhteet

Olosuhteiden kuten sään ja vuodenajan vaikutus on neuvoteltava ja sovittava paikallisesti. Vaikutukset on otettava huomioon ja olosuhteet luotava muuraustyölle soveltuviksi.

Pölynhallinta

Työturvallisuus edellyttää töiden tekemistä mahdollisimman pölyttömissä olosuhteissa. Jos urakkatyötä tekevällä työntekijällä ei ole käytössään pölyttömään työskentelyyn soveltuvia työkaluja ja rakennusaineita joudutaan työstämään varsinaisen työalueen ulkopuolella, kuten kellarissa, pihalla tms., tästä urakkatyölle aiheutuvasta lisähaitasta, jota ei ole huomioitu hinnoittelussa, maksetaan paikallisesti sovittava korvaus.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

TYÖN OSAT

Mittaus ja ohjaintenasennus (pää- ja lähtömitat annettu)		
Väliseinät, lapetiili- ja ohutsaumamuuraus	0,90	€/m²
Ulkoseinät ja julkisivut, lapetiilimuuraus	1,12	€/m²
Ulko- ja väliseinät harkkomuuraus	0,69	€/m²
Perustukset, harkkomuuraus	0,51	€/m²
Ulkoseinät ja julkisivut, muut kuin lapetiilimuuraus (ns. erikoismuuraus)	1,63	€/m²
Julkisivumuuraus puhtaaksi		
Normaalikokoiset tiilet puhtaaksi saumattuna 270 x 130 x 75	12,31	€/m²
Moduulikokoiset tiilet RT75 puhtaaksi saumattuna 285 x 135 x 75	11,81	€/m²
Moduulikokoiset tiilet (75) puhtaaksi saumattuna 285 x 85 x 75	11,65	€/m²
Moduulikokoiset tiilet puhtaaksi saumattuna 285 x 85 x 85	10,22	€/m²
Moduulikokoiset tiilet puhtaaksi saumattuna 285 x 130 x 85	10,38	€/m²
Normaalia matalammat tiilet	14,38	€/m²
Julkisivumuuraus puolipuhtaaksi		
Normaalikokoiset tiilet, rapattava 270 x 130 x 75	9,79	€/m²
Normaalikokoiset tiilet, kuultokäsittely 270 x 130 x 75	10,04	€/m²
Moduulikokoiset tiilet RT75, kuultokäsittely 285 x 135 x 75	10,71	€/m²
Moduulikokoiset tiilet RT75, rapattava 285 x 135 x 75	10,05	€/m²
Moduulikokoiset tiilet (75) kuultokäsitelty 285 x 85 x 75	10,55	€/m²
Moduulikokoiset tiilet (75), rapattava 285 x 85 x 75	9,90	€/m²
Moduulikokoiset tiilet, kuultokäsittely 285 x 85 x 85	8,96	€/m²
Moduulikokoiset tiilet, rapattava 285 x 85 x 85	8,70	€/m²
Normaalia matalammat tiilet, rapattava	12,46	€/m²
Väliseinämuuraus		
Normaalikokoiset tiilet, tasoitettava 270 x 130 x 75	9,44	€/m²
Normaalikokoiset tiilet molemmin puolin puhdas 270 x 130 x 75	12,67	€/m²
Normaalikokoiset tiilet puhdas toinen puoli 270 x 130 x 75	10,46	€/m²
Moduulikokoiset tiilet puhdas toinen puoli 285 x 85 x 85	8,90	€/m²
Moduulikokoiset tiilet, tasoitettava 285 x 85 x 86	8,15	€/m²

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Normaalikokoiset tiilet molemmin puolin puhdas 270 x 130 x 75	13,94	€/m²
Normaalia matalammat tiilet	11,62	€/m²
Muuraustyön lisät		
Sähköputkien asennus	1,65	€/jm
Sähkörasiat (puhdas ja tasoitekelpinen muuraus)	1,65	€/kpl
Ovi-, ikkuna- yms. aukkojen ylitysten muuraus	2,82	€/jm
Varausaukot ja seinän läpäisevät putket	1,65	€/kpl
Terästen asennus	0,12	€/jm
Yli 1,5 m korkeudelle työtasolta tehtävä muuraus (ei katonraja)	2,18	€/m²
Ikkunapenkin teko laastilla	4,40	€/m²

Mastolavalta tehtävä muuraus, muuraustyön ja avustavan työn perushintaa korotetaan 15 %, jos mastolava on ajettava täydennystä varten alas.

Muurauksen avustavat työt (laasti, tiilet, työtasot ja telinetasojen nosto)		
laastimylly, käsinsiirrot, moduulikokoinen tiili	8,15	€/m²
laastimylly, käsinsiirrot, normaalikokoinen tiili	9,06	€/m²
säiliö ja pumppu	7,55	€/m²
valmisasema	7,12	€/m²
työtasojen siirto ja telineiden nosto	0,44	€/m²
Harkkomuuraus, rapattava tai tasoitettava pinta		
harkkokoko noin 600x100x200	6,80	€/m²
harkkokoko noin 600x200x200	7,70	€/m²
harkkokoko noin 600x300x200	9,51	€/m²
harkkokoko noin 600x350x200, eristeharkko	10,31	€/m²
harkkokoko noin 600x380x200, eristeharkko	10,59	€/m²
harkkokoko noin 500x380x200, eristeharkko	12,35	€/m²
eristeharkon saumojen villa- ja uretaanieristys	1,74	€/m²
Harkkomuurauksen lisät		
Sähköputkien asennus	1,23	€/jm
Sähkörasiat (rapattava tai tasoitettava pinta)	1,65	€/kpl
Ovi-, ikkuna- yms. aukkojen ylitysten muuraus	3,50	€/jm
Varausaukot ja seinän läpäisevät putket	0,94	€/kpl
Terästen asennus	0,15	€/jm
Harkkomuurauksen avustavat työt (laasti, harkot, työtasot ja telinetasojen nosto)		
laastimylly, käsinsiirrot, yksiuraiset harkot	6,10	€/m²

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

laastimylly, käsinsiirrot, kaksiuraiset harkot	9,06	€/m²
säiliö ja pumppu	6,39	€/m²
valmisasema	6,10	€/m²
työtasojen siirto ja telineiden nosto	0,44	€/m²
Ohutsaumamuuraus, tasoitettava		
85 x 200 x 600	7,50	€/m²
85 x 200 x 300	11,71	€/m²
100 x 200 x 600	7,50	€/m²
375 x 200 x 600	9,84	€/m²
130 x 200 x 300	11,71	€/m²
88 x 575 x 575	7,02	€/m²
240x128x300	19,00	€/m²
Ohutsaumamuurauksen lisät		
Sähköputkien asennus	1,23	€/jm
Sähkörasiat	1,65	€/kpl
Ovi-, ikkuna- yms. aukkojen ylitysten muuraus	3,50	€/jm
Varausaukot ja seinän läpäisevät putket	0,95	€/kpl
Pohjavarvin tasaus laastilla	1,74	€/jm
Ohutsaumamuuraus puhtaaksi (viistepontti) – hinta sovitaan tapauskohtaisesti erikseen		
Ohutsaumamuurauksen avustavat työt (laasti, harkot, työtasot ja telinetasojen nosto)		
vispilä, käsinsiirrot, muurauskappleen leveys = 200 mm	3,26	€/m²
vispilä, käsinsiirrot, muurauskappleen leveys > 200 mm	4,36	€/m²
työtasojen siirto ja telineiden nosto	0,44	€/m²
Eristeiden asennus		
eristelevykerroksen asennus ja kiinnitys ramlojen läpi	2,26	€/levykerrosm²
eristelevykerroksen + tuulensuojan asennus ja kiinnitys ramlojen läpi	3,56	€/levykerrosm²
eristelevyjen asennus ja kiinnitys naulaamalla	3,41	€/levykerrosm²
eristelevyjen asennus ja kiinnitys proppaamalla	3,92	€/levykerrosm²
Telinetyöt		
telineiden pystytys	3,26	€/m²
telineiden nosto	0,44	€/m²
työtasojen siirto	0,44	€/m²
Liikuteltavan työtelineen siirto – hinta sovitaan tapauskohtaisesti erikseen		

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

RAUDOITUSTYÖT

Alkutila

Aloituspalaveri on pidetty ja työkohteen vastaanoton, materiaalien ja suunnitelmien tarkastukset on tehty. Raudoitussuunnitelmat asentajilla. Käsiteltävät teräkset fakeissa lajiteltuina. Esivalmistetut ja puolivalmistetut raudoitteet työmaalla siirrettävissä työmaan päänostokoneella asennuspisteeseen.

Muottityö niin pitkällä, että raudoitustyö voi alkaa.

Työsisältö

Työ sisältää työhön liittyvien materiaalien siirrot sekä raudoitteiden ja raudoituselementtien asennuksen.

Urakkaan ei kuulu työmaalla käsiteltävien asennustyöhön kuuluvien vähäisten terästen koneellinen katkaisu ja taivutus, ellei paikallisesti ole toisin sovittu.

Materiaalien siirto nosturilla.

Lopputila

Raudoitteet ja raudoituselementit ovat asennettuina raudoitussuunnitelmien mukaan. Rakenne on raudoituksen osalta valmis betonoitavaksi. Työntekijä ja työnjohtaja ovat tarkistaneet työn. Puutteet ja virheet on korjattu.

Mittausmääräykset

Raudoitustyö mitataan suunnitelmista toimituslistojen mukaan kiloina teräskokoluokittain.

Sovellusalue

Hinnoittelu kattaa kaiken raudoitustyön, mutta soveltuu parhaiten kohteisiin, joissa asennettavan teräksen määrä on vähintään 3000 kg tai työn yhdenjaksoinen kesto on vähintään kaksi viikkoa. Asennushinnat ei sisällä varsinaista työmaalla tehtävää irtoterästen katkaisua ja taivutusta joka on erikseen jäljempänä hinnoiteltu.

Olosuhteet

Olosuhteiden kuten sään ja vuodenajan vaikutus on neuvoteltava ja sovittava paikallisesti. Vaikutukset on otettava huomioon ja olosuhteet on luotava raudoitustyölle soveltuviksi.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

ANTURAN RAUDOITUS IRTOTANGOIN		
– 10 mm	20,13	€/100 kg
– 12 mm	14,21	€/100 kg
– 16 mm	11,84	€/100 kg
– 20 mm	9,47	€/100 kg
PILARIEN RAUDOITUS IRTOTANGOIN		
– 12 mm	23,68	€/100 kg
– 16 mm	22,50	€/100 kg
– 20 mm	22,50	€/100 kg
– 25 mm	18,95	€/100 kg
– 32 mm	16,58	€/100 kg
SEINIEN VERKKORAUDOITUS		
– 8 mm	28,42	€/100 kg
– 10 mm	16,58	€/100 kg
SEINIEN RAUDOITUS IRTOTANGOIN		
– 8 mm	30,79	€/100 kg
– 10 mm	18,95	€/100 kg
SEINIEN RAUDOITUS IRTOTANGOIN, ESIM. VÄESTÖSUOJAT		
– 10 mm	20,13	€/100 kg
– 12 mm	14,21	€/100 kg
– 16 mm	11,84	€/100 kg
HISSIKUILUN RAUDOITUS IRTOTANGOIN		
– 8 mm	36,71	€/100 kg
– 10 mm	23,68	€/100 kg
LAATTOJEN VERKKORAUDOITUS		
– 4 mm	39,07	€/100 kg
– 6 mm	17,76	€/100 kg
– 8 mm	11,84	€/100 kg
LAATTA IRTOTANGOIN		
– 8 mm	28,42	€/100 kg
– 10 mm	18,95	€/100 kg
– 12 mm	13,02	€/100 kg
– 16 mm	10,66	€/100 kg
– 20 mm	9,47	€/100 kg

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

PALKIT

– 10 mm	28,42	€/100 kg
– 12 mm	23,68	€/100 kg
– 16 mm	22,50	€/100 kg
– 20 mm	17,76	€/100 kg
– 25 mm	11,84	€/100 kg
– 32 mm	10,65	€/100 kg
Väestösuojan sirpaleverkko	171,69	€/100 kg

Rullaverkkoraudoitus hinnoitellaan erikseen.

Esivalmistettujen raudoite-elementtien yksikköhinnan kertoimet

kaistaraudoite	0,39
pilariraudoite	0,51
Kurottajasiirrot, lisäys hintoihin	10 %

Jälkijännitettyjen holvien reunavahvistukset ja palkkien päiden raudoitus hinnoitellaan kohdekohtaisesti.
Pilareiden, pilastereiden, palkkien ja varausten lisäteräksillä ja monilenkkisillä hakasilla suoritettavat raudoitukset hinnoitellaan kohdekohtaisesti.

Irtoterästen katkaisu, taivutus, niputus ja asennus siltatyömailla

Teräskoon mukaisten asennushintojen lisäksi maksetaan terästen katkaisusta, taivutuksesta ja niputuksesta 10,06 €/100 kg.

Raudoitustyön yleiset määräykset

Raudoitustyö tehdään suunnitelmien ja betoninormien mukaisesti valmiiksi.

Työnantaja toimittaa teräkset fakitettuna työmaalle ja siirtää ne asennuspisteelle, missä kulloinkin työskennellään.

Teräsmäärän mittaus voidaan sopia tehtäväksi katkaisulistojen perusteella.

Raudoittajan tekemien teräsmäärän mittausta varten tarvittavien katkaisulistojen teosta maksetaan raudoittajalle 2,36 €/100 kg.

Siltatyömaiden hinnoittelu ei koske katkaisun ja taivutuksen osalta harjateräksiä, joiden myötölujuus (myötöraja) on suurempi kuin 500 N/mm^2.

UR

Terästen hitsaus, katkaisu tai taivutus ei kuulu urakkaan, ellei paikallisesti ole toisin sovittu. Työkunnan suorittamasta ko. työstä maksetaan urakan keskituntiansion mukainen palkka.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

RAPPAUSTYÖT

Alkutila

Pinnat ovat valmiit rapattavaksi. Työn vaatimat materiaalit, tarvikkeet, koneet ja kalusto ovat työmaalla käytettävissä. Telineet, työtasot ja henkilönostimet ovat tarkistettuina käyttövalmiina. Suojaukset, huputukset ja tarvittavat lämmitykset ovat kunnossa.

Sisältö

Rappaus käsittää kalkki- ja sementtilaastilla tehtävän rappauksen, ohutrappauksen, ja slammauksen sekä erityislaastein ja – menetelmin tehtävän rappauksen. Rappaustyö sisältää suunnitelmien mukaisten rappausmenetelmien edellyttämät työt kuten esimerkiksi tarvittavat alustan esikäsittelyt ja kostutukset, rappausverkkojen ja kulmajohtimien asennukset, laastipalvelun sekä tartunta, täyttö- ja pintarappaukset jälkihoitoineen.

Lopputila

Rappaus on tehty työselostuksen ja sopimuksen mukaisesti. Rappaus on tarkastettu ja hyväksytty.

Ei sisälly

Kaarevat seinät, koristetyöt, peilit ja kuviot, kaaret ja kaariholvit tai erilliset pilarit ja pilasterit tai maalaus ja kalkkaus sekä muut erikoistyöt.

Vaikuttavat

Urakkahinnoittelluun vaikuttavat rappauskerrosten määrä ja rappaustyyppi, laastinvalmistus ja -siirtokalusto sekä kohde.

Erikseen sovittavia asioita

Avustavista töistä sovitaan erikseen. Avustavat työt sisältävät laastipalvelun (laastin teko ja kuljetus), kastelut ennen ja jälkeen, suojaukset, päivittäiset siivoukset esim. kadun pesu sekä jälkisiivouksen mm. seinänvierustoilta.

Mittausmääräykset

Mikäli aukot mitataan umpeen, pielien (smyygien) rappauksista ei makseta.

Pölynhallinta

Työturvallisuus edellyttää töiden tekemistä mahdollisimman pölyttömissä olosuhteissa. Jos urakkatyötä tekevällä työntekijällä ei ole käytössään pölyttömään työskentelyyn soveltuvia työkaluja ja rakennusaineita joudutaan työstämään varsinaisen työalueen ulkopuolella, kuten kellarissa, pihalla tms., tästä urakkatyölle aiheutuvasta lisähaitasta, jota ei ole huomioitu hinnoittelussa, maksetaan paikallisesti sovittava korvaus.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

KOLMIKERROSRAPPAUS

Kolmikerrosrappaus koostuu tartunta- (kynsi-), karkea- (täyttö-) ja hienorappauksesta eli pinnasta. Kolmikerrosrappauksen perushinnat ovat koneella tai käsin tehtynä, märkä- ja kuivalaasteilla. Kuivalaastilla kauhatyönä tehtynä tulee perushintoihin 25 % lisäys.

Hierretty kolmikerrosrappaus		
tartunta	1,17	€/m²
täyttö	10,01	€/m²
pinta, hierto	5,33	€/m²
YHTEENSÄ	16,51	€/m²
Roiskepinta kolmikerrosrappaus		
tartunta	1,17	€/m²
täyttö	10,53	€/m²
pinta, roiske	4,42	€/m²
YHTEENSÄ	16,12	€/m²
Slammauspinta kolmikerrosrappaus		
tartunta	1,17	€/m²
täyttö	10,79	€/m²
pinta, slammaus	4,16	€/m²
YHTEENSÄ	16,12	€/m²
Ruiskupinta ja kolmikerrosrappaus (esim. Terrasit)		
tartunta	1,17	€/m²
täyttö	9,35	€/m²
kertahierto	4,16	€/m²
pinta, ruiskutus (2 kertaa)	4,55	€/m²
YHTEENSÄ	19,23	€/m²
Rouhepinta kolmikerrosrappaus		
tartunta	1,17	€/m²
täyttö	10,92	€/m²
pinta, liimalaasti ja rouhekivi	9,74	€/m²
YHTEENSÄ	21,83	€/m²
Revittypinta kolmikerrosrappaus		
tartunta	1,17	€/m²
täyttö	10,92	€/m²
pinta, revitty	10,27	€/m²
YHTEENSÄ	23,65	€/m²

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Terasti kolmikerrosrappaus (pesty)		
tartunta	1,17	€/m²
täyttö, sahanteräkarhennus	12,73	€/m²
pinta, pesuterasti	30,54	€/m²
YHTEENSÄ	44,44	€/m²
Terasti kolmikerrosrappaus (hakattu)		
tartunta	1,17	€/m²
täyttö, sahanteräkarhennus	12,73	€/m²
pinta, terasti	15,59	€/m²
pinta, hakkaus	77,96	€/m²
YHTEENSÄ	107,46	€/m²
Kasettirappaus (rimakorotus enint.15 mm)		
tartunta	1,17	€/m²
täyttö, oikaisu	10,40	€/m²
täyttö, rimakorotus (ei rimoitusta)	9,74	€/m²
pinta, hierto	15,59	€/m²
YHTEENSÄ	36,91	€/m²
Kasettirappaus korkeat kuviot (enint. 100 mm)		
tartunta	1,56	€/m²
täyttö, sapluunaveto	30,80	€/m²
pinta, sapluunaveto	25,34	€/m²
YHTEENSÄ	57,69	€/m²
Listarappaus sapluunalla (enint. 100 mm pintapituus)		
tartunta	1,56	€/jm
täyttö, sapluunaveto	7,15	€/jm
pinta, sapluunaveto	3,64	€/jm
YHTEENSÄ	12,35	€/jm
isommat listat, lisä	1,30	€/lista/cm
Sapluunan teosta ja vetolautojen asennuksesta sovitaan erikseen.		
Kuultorappaus		
levitys teräksellä, tossu tai puuhierto	7,02	€/m²
Lisähinnat kolmikerrosrappauksiin		
Seinän linjaus, naulaus	1,56	€/m²
Seinän linjaus, ohjaimet	4,81	€/jm
Syöksytorvien pohjat	12,73	€/jm

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Ikkuna- ja ovenpielet (smyygit) sekä vesipeltienalustat	3,64	€/jm
Verkotus	4,16	€/m²
Verkon kiinnitys (paikkoihin)	5,72	€/m²
Listan teko, enintään 3 kulmaa	32,48	€/jm
sen jälkeen jokaisesta kulmasta	5,85	€/jm
Kasvatus, yli 3 cm laastia, kokonaisvahvuus	5,85	€/m²
Ilmanvaihtosäleiköt (laastilla kiinnitetyt)	9,09	€/kpl

ERISTERAPPAUKSET

Eristerappaus (villa tai vastaava)

Eristys- ja raudoitustyöt

Sisältäen kiinnikkeiden asennus (eristeitä varten), eristeiden asennus (liimaus), rappausverkon kiinnitys ja kulmapeltien asennus

Aukollisissa seinissä	11,31	€/m²
Umpipäädyissä	8,96	€/m²

Läpipulttaus sovitaan erikseen (esim. veto- ja puristusankkurit)

Rappaustyöt (koneellisesti)

Sisältäen pohja- ja täyttörappaus sekä pintarappaus (2 kertaa)

Aukollisissa seinissä	15,20	€/m²
Umpipäädyissä	10,91	€/m²
Liikuntasaumojen linjaus ja ajo	4,16	€/jm

Eristerappaus (EPS tai vastaava)

primerin levitys	0,51	€/m²
lasikuituverkko 2 x kuitulaasti	11,31	€/m²
pinta, ruiskutus kahteen kertaan	5,98	€/m²
YHTEENSÄ	17,81	€/m²

Kuiturappaus (koneellisesti)

Sisältäen pienet kasvatukset (oikaisulaasti tai vastaava), pohjarappaus (2 kertaa), pintarappaus (2 kertaa) sekä välihionnat	14,81	€/m²
Pystynurkkien ja smyygien oikaisu ohjureilla	8,71	€/jm
Verkon upotus massaan	3,64	€/m²

Eri sopimuksella; Sokkelin päälle asennettavat linjarimat, suojaukset sekä eriväriset ruiskutukset.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Betonin paikkaus

Piikkauksen enimmäissyvyys on 3 cm ja raudan paksuus enintään 12 mm. Betoniraudan katkaisussa pienin mitattava yksikkö on 0,25 m, jonka jälkeen mitataan todellinen pituus.

	suorat pinnat	**kulmat**
Betoniraudan ruostesuojaus/tartuntalaasti ja paikkaus	5,85 €/jm	10,92 €/jm
Betoniraudan esiin piikkaus, katkaisu ja paikkaus tasoitteen alle	12,08 €/jm	16,64 €/jm
Betoniraudan esiin piikkaus, ruostesuojaus / tartuntalaasti ja paikkaus	13,65 €/jm	17,29 €/jm

Kulmien teko ja valut eri sopimuksella.

Betonin ylitasoitukset ulkoseinissä

kiinteät telineet, valmiit pohjat, koneella tehtynä

	seinälinjat	**parvekelinjat**
Ylitasoitus	2,72 €/m²	3,26 €/m²
Ylitasoitus ja hiertopinta	4,42 €/m²	4,94 €/m²
Ylitasoitus 2 kertaa ja hiertopinta	6,75 €/m²	7,79 €/m²
Ylitasoitus ja harjapinta	4,16 €/m²	4,68 €/m²
Ylitasoitus 2 kertaa ja harjapinta	6,50 €/m²	7,54 €/m²
Valmiin tasoituksen ruiskupinta	1,55 €/m²	2,21 €/m²

Muut liittyvät työt

Ikkunan suojaus nitojalla	0,90 €/m²
Ikkunan suojaus reunat teipaten	1,07 €/m²
Laastipaikkaus (pienet alueet)	6,63 €/m²/jm
Suojapinnoitteen levitys telalla	2,21 €/m²

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

SAUMAUS

Alkutila

Pinnat ovat valmiit saumattavaksi Työn vaatimat materiaalit, tarvikkeet, koneet ja kalusto ovat työmaalla käytettävissä. Saumaustuotteet, telineet, työtasot ja henkilönostimet ovat tarkistettuina käyttövalmiina.

Sisältö

Saumaus käsittää elementtien, ikkunoiden, läpivientien ja kivien elastisen saumauksen, ikkunoiden vaahdotuksen sekä akryyli- ja silikonisaumauksen. Saumaus sisältää suunnitelmien mukaisten saumausmenetelmien edellyttämät työt alustan esikäsittelyineen ja jälkipuhdistuksineen.

Lopputila

Saumaus on tehty työselostuksen ja sopimuksen mukaisesti. Saumaus on tarkastettu ja hyväksytty.

Olosuhteet

Olosuhteiden kuten sään ja vuodenajan vaikutus on neuvoteltava ja sovittava paikallisesti. Vaikutukset on otettava huomioon ja olosuhteet luotava saumaustyölle soveltuviksi.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Elementti- ja ikkunasauma		
0…20 mm	1,56	€/jm
21…30 mm	2,01	€/jm
31…40 mm	2,53	€/jm
41…50 mm	2,92	€/jm
yli 50 mm	3,50	€/jm
Ikkunasauma		
0…15 mm	1,62	€/jm
16…25 mm	1,75	€/jm
26…35 mm	2,92	€/jm
Graniitin saumaus		
0…15 mm	1,82	€/jm
Silikonisaumaus		
0…10 mm	1,04	€/jm
11…15 mm	1,17	€/jm
Akryylisaumaus		
0…10 mm	0,97	€/jm
11…15 mm	1,10	€/jm
Vaahdotus		
0…20 mm	0,91	€/jm
leikattuna yli 20 mm	1,10	€/jm
Läpimenot		
Kevyet väliseinät 0…100 mm	0,58	€/kpl
Kevyet väliseinät 100…300 mm	0,78	€/kpl
Kevyet väliseinät 300…500 mm	0,97	€/kpl
Tiiliseinät 0…100 mm	0,84	€/kpl
Tiiliseinät 100…300 mm	1,10	€/kpl
Tiiliseinät 300…500 mm	2,47	€/kpl
Paloa pidättävien SG-saumausten sekä muiden erikoissaumausten hinta sovitaan erikseen.		
Uusintasaumaus elementit Sisältäen vanhan kittauksen poisto, tartuntapintojen hionta, pohjanauhan asennus, primerointi ja uusintasaumaus.	3,50	€/jm

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

SEMENTTITYÖT

Valmiiksi sekoitetusta ja työpaikalle kuljetetusta massasta

Alkutila

Valettava ruutu on puhdistettu ja rajattu. Korkomerkit on paikoillaan. Raudoitus sekä putkitus on sidottu ja mitattu paikoilleen.

Lopputila

Työ on tarkastettu ja hyväksytty työnantajan toimesta. Pinta on laadullisesti vaadittavalla tasolla, sekä mahdollinen hierto ja jälkihoito on suoritettu.

SEMENTTILATTIAT

Levitys	**≥ 7 m²**	**< 7 m²**	
Betonin levitys sisältää massan vastaanoton valuruudussa, vibrauksen, korot sekä linjaroinnin maapohjan, laudoituksen, betonin tai eristyksen päälle tehtynä.			
Betonin paksuus alle 80 mm	1,55	1,67	€/m²
Betonin paksuus 80-150 mm	1,30	1,43	€/m²
Betonin paksuus 150-270 mm	1,79	1,91	€/m²
Betonin paksuus yli 270 mm	1,91	2,02	€/m²

Huoneet mitataan eri huoneiksi, vaikka kynnystä ei olekaan välillä (esim. liukuovi).

Alle 70 m² kokonaiskohteet hinnoitellaan ”< 7 m²” -hinnalla.

Erikoismassat hinnoitellaan erikseen.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Pinta	**≥ 7 m²**	**< 7 m²**
Pinnan teko koneellisesti tai käsin		
Hiertopinta	0,53	0,59 €/m²
Hierto + liippaus	0,59	0,65 €/m²
Harjaus katuharjalla	0,12	0,18 €/m²

Muut	**Kaikki**
Hoitoaineen ruiskutus	0,14 €/m²
Sirotteen levitys ja pinnan teko, sirotteen kaato valuruutuun, sirotteen levitys kolaamalla, hierrot ja liippaus	1,18 €/m²
Kaatovalut kokonaisuutena erikseen tehtynä (yksi kaivo / ph)	35,68 €/ph
Kaatovalut kokonaisuutena erikseen tehtynä (kaksi kaivoa / ph)	47,56 €/ph

Yleisiä määräyksiä

Työnantajan puolesta tuodaan työpaikalle lattiamassa jaettuna korkeintaan 200 litran kasoihin sekä muut tarvikkeet, kuten suorat laudat ja vesi porrastasolle.

Työnantajan toimesta asetetaan lattiatöissä tarpeellinen määrä korkeusmerkkejä.

Työ tulee suorittaa kohdekohtaisten suunnitelmien ja laatuvaatimusten mukaisesti, ja työ tulee laadullisesti hyväksyä työnantajan toimesta mahdollisimman pian sen jälkeen kun se lattian kuivumisen kannalta on mahdollista.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

TELINETYÖT

Telineiden kokoamisen alkutila

Osat toimitettu työmaalle, lähelle telineiden pystytyspaikkaa. Asentajat tarkastavat että osia on oikea määrä, kuten suunnitelmissa on laskettu ja kaikki on ehjiä, siistejä ja muutenkin asianmukaisia. Telineiden pystytyspaikka on siivottu siistiksi ylimääräisistä/tarpeettomista tavaroista ja eristetty henkilöliikenteeltä. Pystystyspaikka on puhdistettu telinetyötä haittaavasta lumesta ja jäästä.

Telineiden kokoamisen lopputila (telineet käyttövalmiit)

Telineet on pystytetty, telineet on tarkastettu sekä telineurakoitsijan että tilaajan puolesta, urakoitsija on katsonut ne turvallisiksi ja tilaaja tarkoituksenmukaiseksi. Telinekortti on merkkinä telineiden käyttöluvasta. Ylimääräiset osat on laitettu siististi nippuihin ja varastoitu sovittuun paikkaan. Telineiden purkamisen alkutila Telineet on puhtaat jätteistä, roiskeista ja liasta. Tyhjät häkit/kuormalavat on toimitettu telineiden läheisyyteen. Telinekortti on poistettu, telineet poissa käytöstä, telineille kulku on suljettu muilta kuin teline-asentajilta.

Telineet purettu

Osat on siististi nipuissa. Rikkoontunut kalusto merkitty. Ympäristö on siivottu telinetöistä aiheutuneista roskista, yhtä siisti kuin alkutila. Kalusto haettavissa sovitussa paikassa.

Mittausmääräykset

Telinetyön suoritemäärä mitataan telineneliöinä eli telinekorkeus x (telineiden levys + telineiden syvyys molemmista päistä). Telinekorkeus määritetään ylimmän telineen vaakarakenteen mukaan. Katon juoksumetrimäärä on räystään pituus jonka telineen katto peittää. Telinepeittämisen neliömäärä on sama kuin peitetyn telineen neliömäärä (ei peitteen menekki).

Sovellusalue

Hinnoittelu kattaa julksisivu- ja muuraustelineiden sekä räystäs ja kehätelineen kokoamisen ja purun alle 26 m korkeissa telineissä. Hinnoittelu sisältää myös telineiden peittämisen ns. rätittämällä. Vaikeat telineiden perustamisolosuhteet kuten jyrkät alustat, pitkät siirtomatkat, talviolosuhteet ja talvilisätyöt tai muuten poikkeavat olosuhteet hinnoitellaan erikseen.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Hinnoittelu €/teline-m²

Yksi hinta yhtä telinettä kohti	KOKO	PYSTYTYS	PEITE-ASENNUS	PURKU	PEITE-PURKU	YHTEENSÄ (pystytys+ purku)	YHTEENSÄ (pystytys+ purku+ rätitys)
Julkisivuteline	0,7						
Helppo, suorat pinnat (h < 16 m)		1,81	0,49	0,92	0,18	2,74	3,42
Vaikea, paljon kulmia (h < 16 m)		2,04	0,49	1,03	0,18	3,05	3,74
Helppo, suorat pinnat (h = 16…26 m)		1,91	0,49	0,96	0,18	2,87	3,55
Vaikea, paljon kulmia (h = 16…26 m)		2,14	0,49	1,08	0,18	3,21	3,90
Julkisivuteline	1,1						
Helppo, suorat pinnat (h < 16 m)		2,02	0,49	1,02	0,18	3,03	3,72
Vaikea, paljon kulmia (h < 16 m)		2,26	0,49	1,14	0,18	3,39	4,09
Helppo, suorat pinnat (h = 16…26 m)		2,13	0,49	1,07	0,18	3,19	3,87
Vaikea, paljon kulmia (h = 16…26 m)		2,38	0,49	1,20	0,18	3,56	4,26
Muurausteline (+ulokkeet)	1,4						
Helppo, suorat pinnat (h < 16 m)		2,32	0,49	1,17	0,18	3,48	4,18
Vaikea, paljon kulmia (h < 16 m)		2,60	0,49	1,30	0,18	3,91	4,59
Helppo, suorat pinnat (h = 16…26 m)		2,44	0,49	1,23	0,18	3,67	4,36
Vaikea, paljon kulmia (h = 16…26 m)		2,72	0,49	1,37	0,18	4,10	4,80

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Räystästeline	0,7						
Helppo, suorat pinnat (h < 16 m)		1,46	0,49	0,73	0,18	2,19	2,88
Vaikea, paljon kulmia (h < 16 m)		1,63	0,49	0,82	0,18	2,44	3,14
Helppo, suorat pinnat (h = 16…26 m)		1,53	0,49	0,77	0,18	2,30	2,98
Vaikea, paljon kulmia (h = 16…26 m)		1,71	0,49	0,85	0,18	2,57	3,24
Räystästeline	1,1						
Helppo, suorat pinnat (h < 16 m)		1,62	0,49	0,81	0,18	2,43	3,11
Vaikea, paljon kulmia (h < 16 m)		1,81	0,49	0,91	0,18	2,72	3,40
Helppo, suorat pinnat (h = 16…26 m)		1,69	0,49	0,85	0,18	2,55	3,23
Vaikea, paljon kulmia (h = 16…26 m)		1,89	0,49	0,96	0,18	2,85	3,54
Kehäteline	1,1						
Helppo, suorat pinnat (h < 16 m)		1,81	0,49	0,92	0,18	2,74	3,42
Vaikea, paljon kulmia (h < 16 m)		2,04	0,49	1,03	0,18	3,05	3,74
Helppo, suorat pinnat (h = 16…26 m)		1,91	0,49	0,96	0,18	2,87	3,55
Vaikea, paljon kulmia (h = 16…26 m)		2,14	0,49	1,08		3,21	3,90
Peitteet (rätitys)							
1xTelinepeite			0,49		0,18		0,67
2xTelinepeite (talvipeitto)			0,73		0,30		1,04
Hinnoittelu €/jm							
Katto			5,27				6,41

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

UR

MONITOIMITYÖKUNNAN TYÖSOPIMUSOHJEISTO 22.12.2000

1. Ohjeiston tarkoitus ja luonne

Tämä ohjeisto on laadittu Rakennusteollisuuden Keskusliiton (RTK) ja Rakennusliiton (RL) yhteistyönä. Sen tarkoituksena on suosituksen luonteisena ohjata monitoimityökuntien työn sopiminen tarkoituksenmukaisille urille. Tässä ohjeistossa tarkoitetuissa työsopimuksissa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja kulloinkin voimassa olevan rakennusalan työehtosopimuksen määräyksiä.

2. Monitoimityökunnan muodostaminen

2.1 Työkunnan kokoaminen

Monitoimityökunta voi muodostua yritykseen työsuhteessa olevista työntekijöistä, uudesta työvoimasta tai molemmista.

Työkuntaa muodostettaessa tulee huomioida sen ammatillisen osaamisen laajuus niin, että sen jäsenet kykenevät suoriutumaan mahdollisimman kattavasti kaikista työsopimuksen kohteena olevista töistä. Työkunnan lisäämistä ja vähentämistä koskevat asiat käsitellään työnantajan edustajan ja työkunnan etumiehen kesken ja toteutetaan voimassaolevan lainsäädännön ja rakennusalan työehtosopimuksen mukaisesti.

2.2 Työsuhde

Kukin työkunnan jäsen on työsopimuslain tarkoittamassa mielessä työsuhteessa työnantajaan.

Työkunnan työsopimuksella työntekijät sitoutuvat tekemään työn yhdessä. Työkuntaa edustaa työnantajaa kohtaan etumies.

2.3 Harjoittelijan, oppisopimusoppilaan tai työssäoppijan sijoittaminen työkuntaan

Järjestöt suosittelevat oppisopimusoppilaita, työssäoppijoita tai harjoittelijoita sijoitettavaksi työkuntiin. Työkuntiin sijoittamisen edellytyksenä tulisi olla alan peruskoulutus ja/tai rakennusalan perustutkinto tai työskentelyn liittyminen ammattiopintoihin.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

Työkunnan antamasta opastuksen ja koulutuksen korvauksesta tulee työnantajan edustajan ja työkunnan etumiehen keskenään sopia.

Periaatteena on, että annetulla opastuksella ei ole vaikutusta työkunnan palkkatasoon. Opiskelijan työpanos voi olla osittainen korvaus työkunnalle sen antamasta opastuksesta.

3. Monitoimityön ennaltamittaus

3.1 Ennaltamittauksen määritelmä

Ennaltamittauksella tarkoitetaan työsopimuksen kohteena olevan työkokonaisuuden tekemiseen tarvittavan työntekijätuntimäärän laskemista.

3.2 Ennaltamittauksen suoritus ja mitta-asiakirjat

Ennaltamittaus suoritetaan työnantajan ja työkunnan etumiehen toimesta.

Työn rajaus

Työ rajataan tekemällä luettelo tehtävistä töistä. Rajanvetoa voidaan täsmentää selvittämällä työn alku- ja lopputilanne. Työ on syytä rajata siten, että molemmat osapuolet tietävät, mistä on sovittu.

Määrälaskenta

Määrälaskenta tehdään työkohteen ennaltamittausasiakirjoista ns. teoreettisina massamäärinä. Työnantaja antaa työkunnan käyttöön riittävät tiedot työkohteesta (piirustukset, työselitykset, työaikataulut, työmaasuunnitelmat yms.) urakan laskemista ja seurantaa varten.

Aikalaskelma

Määrälaskelman pohjalta laaditaan aikalaskelma. Aikalaskelma voi perustua molemmin puolin tunnustettuun yrityksen omaan työmenekkitiedostoon tai yleisesti tunnustettuun Rakennustöiden työaikamenekit -tiedostoon (Ratu). Laskelmassa otetaan huomioon kyseessä olevaan kohteeseen vaikuttavat tekijät, kuten olosuhteet, työmenetelmät, koneet ja laitteet, yrityksen ja sen organisaation järjestelykyky ja tehokkuus, työkunnan kokoonpano ja suorituskyky, rakennettavan kohteen konstruktio jne. Laskelmassa on aiheellista ottaa huomioon myös yleiset tekijät kuten esim. työturvallisuus ja laatuvaatimukset.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

4. Työsopimuksen tekeminen

4.1 Työsopimusasiakirjat ja allekirjoittaminen

Monitoimityökunnan työsopimuksen teossa suositellaan käytettäväksi RTK:n ja RL:n yhteisesti tätä tarkoitusta varten laatimaa työsopimuslomaketta liitteineen. Työkunnan etumies voi allekirjoittaa työsopimuksen yksin tai yhdessä muiden työkunnan jäsenten kanssa.

Työluettelossa ilmoitetaan lisäksi ennaltamittauksen perusteena olevat asiakirjat kuten piirustukset ja työselitykset sekä koneiden ja kaluston käyttöön liittyvät asiat.

Työsopimusasiakirjoihin on tarkoituksenmukaista liittää myös työkunnan keskenään sopimat palkanjakoperusteet.

4.2 Työstä maksettavan palkan määrittäminen

Urakasta maksettavan palkan määrä saadaan siten, että työsopimuksen mukaisen työn tekemiseen ennalta laskettu kokonaistyöntekijätuntimäärä kerrotaan työkunnan keskimääräisellä tavoiteansiolla.

4.3 Välimittaus ja ennakon maksaminen

Välimittauksia, joiden perustana ovat ennaltamittausasiakirjat ja joissa tarkistetaan palkanmaksukausittainen ennakko, suoritetaan noin kerran kuukaudessa sopivien työvaiheiden valmistuttua. Niistä sovitaan työsopimusta tehtäessä. Välimittaus on pyrittävä tekemään työn todellista kulkua vastaavaksi.

4.4 Työsopimuksen ulkopuoliset työt

Työsopimuksen ulkopuolelle jätetään tehtävät, jotka joku työkunnan jäsenistä suorittaa edustusjärjestelmäsopimuksen tai RYTS:n perusteella. Näistä suoritetaan korvaus työehtosopimuksen määräysten perusteella.

5. Ohjeita työn toteutuksen aikana esiintulevia asioita varten

5.1 Viikkopalaverit

Etumiehen ja työnantajan edustajan kesken suositellaan pidettäväksi työn järjestelyjen suunnittelemiseksi, esiintulleiden pulmien selvittämiseksi sekä työvoiman tarpeen määrittämiseksi noin kerran viikossa ns. viikkopalaveri. Työn tehokkaaseen kulkuun voidaan vaikuttaa esim. tehtäväsuunnittelulla.

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

5.2 Työnaikaisten muutos- ja lisätöiden sopimismenettely
Mikäli alkuperäisiin työsuunnitelmiin tulee työn kestäessä muutoksia, on ne todettava välittömästi sekä viipymättä selvitettävä niiden vaikutus sovittuun kokonaispalkkaan ennaltamittausasiakirjojen perusteella. Palkkasumma voi tällaisen muutoksen johdosta lisääntyä tai vähentyä.

5.3 Menettely häiriöiden aikana
Häiriöitä voidaan minimoida huolellisella suunnittelulla.

Työsopimuksen mukaista työtä estävät häiriöt taikka sen katkaisevat työsopimukseen kuulumattomat työt tulee todeta aina välittömästi yhdessä työnantajan edustajan ja työkunnan etumiehen kesken.

Häiriöt on pyrittävä poistamaan välittömästi ja työn järjestelyillä minimoidaan niiden vaikutus. Tuntien kirjaukset on tehtävä rakennusalan työehtosopimuksen mukaisesti.

5.4 Työntekijän sijainen (sairaus yms.)
Työntekijä on velvollinen välittömästi toimittamaan poissaolostaan työnantajan hyväksymän selvityksen, jolloin työnantajan edustaja ja etumies selvittävät sijaisen tarpeen, ja mikäli työnantaja hankkii tämän perusteella sijaisen, niin tämän palkka vähennetään työkunnalle maksettavasta kokonaispalkasta.

6. Loppuselvitys

Loppuselvityksen yhteydessä laaditaan yhteenveto työn kestäessä tulleista muutoksista alun perin sovittuun työhön samoin kuin välillä tehdyistä työsopimuksen ulkopuolisista töistä sekä niiden vaikutuksista kokonaispalkkaan.

Työkunnan kokonaispalkka jaetaan sen jäsenten kesken heidän palkanjakokertoimiensa ja tekemiensä työtuntien suhteessa. Myös työkunnassa aiemmin mukana olleiden työntekijöiden lopullinen palkka selviää vasta loppuselvityksen yhteydessä.

RAKENNUSTEOLLISUUDEN KESKUSLIITTO

RAKENNUSLIITTO

1.6.2026 hintoja korotetaan kertoimella 1,029 ja 1.6.2027 hintoja korotetaan kertoimella 1,024.

RAKENNUSTIETO

www.rakennustietokauppa.fi

ISBN 978-952-267-515-6